

GMINA WŁOCŁAWEK

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA
NA ŚRODOWISKO**

sporządzona na potrzeby

**studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego gminy Włocławek**

Toruń, kwiecień – październik 2023 r.

Opracowanie:

Jolanta Rudnicka

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	5
1.1. PODSTAWA FORMALNO - PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY.....	5
1.2. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	7
1.3. PRZEDMIOT PROGNOZY (CELE, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI).....	9
2. OCENA STANU ISTNIEJĄCEGO ŚRODOWISKA GMINY WŁOCŁAWEK	12
2.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA.....	12
2.2. ELEMENTY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WAŻNE Z PUNKTU ŚRODOWISKOWEGO	30
2.3. POTENCJALNE ZMIANY ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM	43
2.4. CHARAKTERYSTYKA GMINY WŁOCŁAWEK W ODNIESIENIU DO JEGO POŁOŻENIA WZGLĘDEM OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE, W TYM OBSZARÓW NATURA 2000.....	44
2.5. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM	55
3. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY	57
4. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM A ICH ODNIESIENIE W STUDIUM	59
5. ANALIZA USTALEŃ STUDIUM	70
6. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z PROJEKTOWANEGO PRZEZNACZENIA TERENU	75
7. OCENA USTALEŃ ZAWARTYCH W STUDIUM W ZAKRESIE STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA, JEGO ZASOBÓW, ODPORNOŚCI NA DEGRADACJĘ I ZDOLNOŚCI DO REGENERACJI	94
7.1. Ocena ustaleń projektu studium w odniesieniu do celów środowiskowych dla jednolitych części wód podziemnych oraz powierzchniowych.....	95
7.2. Ocena ustaleń projektu studium w zakresie infrastruktury wodno-ściekowej	98
7.3. Ocena ustaleń projektu studium w zakresie ochrony powietrza	101
7.4. Ocena założeń projektu studium w zakresie hałasu	103
8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W STUDIUM	108
9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ STUDIUM	110
10. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	111
11. PODSUMOWANIE	111
12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	112
13. WYKORZYSTANE MATERIAŁY	114
Oświadczenie autora prognozy oddziaływania na środowisko	117

1. WSTĘP

„**Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy**” jest jednym z instrumentów dla tworzenia warunków zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego, uwzględniający jednocześnie wymagania ochrony środowiska.

Dla projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego lub jego zmiany **opracowuje się obligatoryjnie prognozę oddziaływania na środowisko.**

Do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Włocławek¹ przystąpiono zgodnie z uchwałą nr XLIII/308/22 Rady Gminy Włocławek z dnia 11 lutego 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Włocławek, w granicach administracyjnych.

Niniejsze studium obejmują obszar całej gminy i sporządzone jest zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 977)

Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne we wszystkich sferach rozwojowych tj., społeczno – gospodarczej, infrastruktury technicznej i ekologicznej (środowiska przyrodniczego) zapewnia powiązanie długookresowego planowania i programowania z procesem realizacji inwestycji oraz przyjmuje za podstawę tych działań zrównoważony rozwój i ład przestrzenny.

Zrównoważony rozwój należy rozumieć jako rozwój społeczno – gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań gospodarczych i społecznych, a także politycznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności zarówno współczesnego jak i przyszłych pokoleń. To taki sposób gospodarowania, w którym wykorzystanie szeroko rozumianych zasobów środowiskowych nie prowadzi do degradacji eksploatowanych systemów i ich otoczenia. Zasadzie tej powinny być podporządkowane kierunki inwestycji i sposoby zarządzania.

Przez **ład przestrzenny** należy rozumieć takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno–gospodarcze, środowiskowe, kulturowe i kompozycyjno–estetyczne.

1.1. PODSTAWA FORMALNO - PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY

Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Włocławek została sporządzona w oparciu o zapisy **ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.)**. Obowiązek sporządzenia Prognozy wynika z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust 1 i 2 wymienionej ustawy. Zgodnie z treścią przedmiotowej ustawy, Prognoza oddziaływania na środowisko jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Podstawy formalno-prawne dla przeprowadzonego w prognozie określenia skutków środowiskowych oraz oceny rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i możliwości rozwiązań

---

¹ Obowiązujące Studium przyjęte zostało uchwałą Nr XXIV/162/2000 Rady Gminy Włocławek z dnia 27 listopada 2000r. w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Włocławek, tj. zostało sporządzone wg nieobowiązującej już ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999 r. Nr 15 poz. 139 z późn. zm.)

eliminujących negatywne oddziaływania na środowisko projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego stanowią następujące przepisy :

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 977).

a także przepisy ustanowione na szczeblu międzynarodowym:

- Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów dla środowiska (Dz. Urz. WE L 197 z dnia 21 lipca 2001r.), tzw. Dyrektywa SEA,
- Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska (Dz. Urz. WE L 156 z dnia 25 czerwca 2003r.),
- Dyrektywa 2003/35/WE parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE.

oraz wiele innych ustaw szczególnych i przepisów wykonawczych, z których należy wymienić między innymi:

1. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 2556 z późn. zm.),
2. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 roku Prawo wodne (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 z późn. zm.),
3. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 916 z późn. zm.),
4. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 2409),
5. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 699 z późn. zm.),
6. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 2519),
7. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 633),
8. Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (tekst jedn. Dz.U. z 2022 r. poz. 1385 z późn. zm.),
9. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 682),
10. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.),
11. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku wraz z załącznikami (Dz. U. z 2014 r. poz. 112),
12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 roku w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także

kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1713).

13. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz.U. 2019 poz. 1311)
14. Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. 2016 poz. 138)
15. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 listopada 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz.U. 2022 poz. 96)
16. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409),
17. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408),
18. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 2380),
19. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 845).
20. Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. z 2012 r., poz. 463),
21. Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. 2020 poz. 10),

1.2. METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wymaga przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Dokumentem niezbędnym do przeprowadzenia postępowania w sprawie **strategicznej oceny oddziaływania na środowisko** w odniesieniu do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 11 pkt 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Wójt Gminy poddaje wraz z projektem zmiany Studium również prognozę postępowaniu z udziałem społeczeństwa tj. ogłaszając odpowiednio wyklada projekt zmiany studium wraz z prognozą oddziaływania na środowisko do publicznego wglądu na okres co najmniej 30 dni oraz organizuje w tym czasie dyskusję publiczną nad przyjętymi w tym projekcie studium rozwiązaniami.

Prognoza zaliczana jest do opracowań o charakterze autorskim, sporządzanym w oparciu o dostępne materiały źródłowe, tj. publikacje, dokumenty, raporty oraz wizje lokalne w terenie.

Podczas opracowania przyjęto następujący tok prac i wykorzystano odpowiednie metody:

- a) w pierwszej fazie analizie poddano stan środowiska, wykorzystując metodę: desk research (polegająca na analizie już istniejących dostępnych danych pochodzących z różnych źródeł, jak dokumenty strategiczne, programowe, Internet, raporty analityczne, zestawienia danych oraz wzajemnej ich weryfikacji i scaleniu) oraz metodę obserwacji (materiały z wizji lokalnych w terenie),

- b) w fazie drugiej dokonano oceny ustaleń projektu zmian studium pod względem skutków wpływu tych ustaleń na szeroko pojęte środowisko przyrodnicze (zastosowano metody jakościowe - wywiady IDI z projektantem planu oraz metody analizy dokumentu),
- c) w fazie trzeciej ustalono wpływ realizacji ustaleń projektu studium na komponenty środowiska, ekosystemy i krajobraz (wykorzystano metody jakościowe - opis, analiza wzajemnych zależności i wpływu).

Powyższe działania podejmowane były we współpracy z zespołem opracowującym projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Bezpośrednim punktem odniesienia dla niniejszej prognozy były:

- a) zapisy projektu studium w zakresie uwarunkowań oraz kierunków zagospodarowania gminy Włocławek,
- b) opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby studium.

Prace nad prognozą powinny umożliwić;

- identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych (pozytywnych i negatywnych) realizacji ustaleń zmian studium,
- wskazanie znaczących aspektów środowiskowych w poszczególnych obszarach problemowych objętych studium (sferach funkcjonalno - przestrzennych),
- na obecnym etapie opracowania projektu studium – identyfikację i eliminację tych celów, priorytetów i kierunków rozwoju, których negatywne skutki środowiskowe pozostają w sprzeczności z wymogami prawa lub z postanowieniami Polityki Ekologicznej Państwa lub międzynarodowymi zobowiązaniami Polski,
- wskazanie metod ograniczenia negatywnych (ale akceptowanych ze względu na nadrzędny interes publiczny) oraz wzmocnienia pozytywnych (preferowanych) skutków środowiskowych realizacji studium,
- wskazanie rozwiązań alternatywnych, przyczyniających się do zmniejszenia obciążenia środowiska poprzez zmianę (tam gdzie jest to zasadne) wykorzystania zasobów, ograniczenia emisji zanieczyszczeń, zapobiegania degradacji walorów przyrodniczych i krajobrazowych.

Ocenę oddziaływania na środowisko sporządzanego dokumentu przeprowadzono w następującym trybie:

- uzgodnienie z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy (pismo z dnia 20 czerwca 2022 r., znak sprawy: WOO.411.85.2022.MD1) i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym we Włocławku (pismo z dnia 20 czerwca 2022 r., znak sprawy N.NZ.-42-41-77/22) zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Włocławek,
- zapewnienie opracowania prognozy oddziaływania na środowisko projektu studium,
- zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko projektu studium,
- poddanie projektu studium wraz z prognozą zaopiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz uzgodnieniu przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Włocławku,
- uwzględnienie przy opracowaniu ostatecznej wersji projektu studium ustaleń i wniosków z prognozy oddziaływania na środowisko, opinii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, a także rozpatrzeniu uwag i wniosków zgłoszonych przez obywateli, instytucje i organizacje społeczne.

Za wiódące zasady sporządzenia dokumentu prognozy uznano:

- a) prognoza ma oceniać skutki wpływu ustaleń projektu studium na środowisko, czyli określać wpływ wynikający z nowego przeznaczenia terenów na określone rodzaje użytkowania oraz z określenia warunków zagospodarowania tych obszarów,
- b) zasady i kierunki zagospodarowania projektu studium dotyczą konkretnej rzeczywistości obejmującej środowisko przyrodnicze o zróżnicowanej wartości (specyficznych dla tego miejsca cechach i wartościach) wraz z istniejącym zainwestowaniem i użytkowaniem, które na to środowisko oddziałuje negatywnie, stwarzając zagrożenia lub pozytywnie, stanowiąc szansę dla istniejących zasobów środowiska,
- c) istota prognozy zawiera się w ocenie na ile ustalenia studium pozwolą na zachowanie istniejących wartości zasobów środowiska, na ile wzbogacą lub odtworzą obniżone lub zdegradowane wartości oraz w jakim stopniu ustalenia studium mogą spotęgować istniejące zagrożenia, mogą osłabić te zagrożenia lub stwarzają możliwość pojawienia się nowych szans dla ukształtowania jakości środowiska,
- d) tak więc prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych kierunków zagospodarowania przestrzennego, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja założonych w projekcie kierunków rozwoju na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, ekosystemy, krajobraz a także na ludzi i dobra materialne oraz dobra kultury.

Przy ocenie projektu studium uwzględniono również cele globalne ochrony środowiska przyrodniczego wynikające z polityki zarówno regionalnej jak i krajowej.

1.3. PRZEDMIOT PROGNOZY (CELE, POWIAZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI)

Celem opracowania jest zbadanie oraz ocena stopnia i sposobu uwzględnienia aspektów środowiskowych w poszczególnych częściach studium oraz określenie i ocena przewidywanych skutków wpływu na środowisko. Należy jednak zdawać sobie sprawę z tego, że ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu, ma charakter hipotetyczny.

W opracowaniu określa się:

- zasady zagospodarowania terenów oraz obiektów podlegających ochronie,
- zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej (szczególnie w zakresie gospodarki ściekowej) i komunikacji,
- lokalne warunki zagospodarowania terenów z punktu widzenia ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Dokonana została próba przedstawienia propozycji rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywny wpływ na środowisko zmian przeznaczenia określonych terenów wynikających z ustaleń projektu zmiany studium.

Prognoza powstała w trakcie trwania procedury sporządzania projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Włocławek opracowywanego zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz na podstawie Uchwały Nr XLIII/308/22 Rady Gminy Włocławek z dnia 11 lutego 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium.

Jest to pierwsze tego typu opracowanie, gdyż do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Włocławek z roku 2000 r. nie była sporządzona Prognoza oddziaływania na środowisko.

Prognoza powinna ocenić skutki wpływu ustaleń studium na środowisko, czyli określić wpływ wynikający z nowego przeznaczenia terenów na określone rodzaje użytkowania oraz określenia

warunków zagospodarowania tych obszarów. Istota prognozy zawiera się w ocenie na ile ustalenia studium pozwolą na zachowanie istniejących wartości zasobów środowiska, na ile wzbogacą lub odtworzą obniżone lub zdegradowane wartości oraz w jakim stopniu ustalenia studium mogą spotęgować istniejące zagrożenia, mogą osłabić te zagrożenia lub stwarzają możliwość pojawienia się nowych szans dla ukształtowania jakości środowiska. Prognoza nie jest jednak dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych ustaleniami studium, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń studium na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, ekosystemy, krajobraz a także na ludzi i dobra materialne oraz dobra kultury.

Na terenie gminy Włocławek obowiązują następujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

a) sporządzone zgodnie z nieobowiązującą już ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (były to plany sporządzane pod konkretne zamierzenia inwestycyjne):

1) Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Włocławek w obszarze sołectw: Dąb Mały, Józefowo, Kosinowo, Koszanowo, Kruszyn, Kruszynek, Ludwinowo, Ładne, Łagiewniki, Mostki, Nowa Wieś, Smólsk, Smólnik, Skoki Duże, Telążna Leśna, Wistka Królewska, Warząchewka Polska, Pińczata dla terenów wielofunkcyjnego zainwestowania przyjęta Uchwałą Nr XLV/183/98 Rady Gminy Włocławek z dnia 24 kwietnia 1998 r. (Dz. Urz. Województwa Włocławskiego nr 9 z dnia 9.VI.1998 r. poz. 42).

2) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dotyczący następujących miejscowości z gminy Włocławek:

➤ Wieś Kruszynek - wprowadzenie na terenach rolnych funkcji terenów mieszkalno-usługowych o niskiej intensywności zabudowy na działkach o nr ewid. 14/1, 14/2, 14/3, 14/4, 14/5 i 15/1,

➤ Wieś Kruszyn - wprowadzenie na terenach rolnych funkcji terenów usług sportowych na działkach o nr ewid. 72/4 i 76/19 przyjęty uchwałą Nr VII/221/2001 Rady Gminy Włocławek z dnia 28 czerwca 2001 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pomorskiego z 2001 r. Nr 71 poz. 1340).

3) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dotyczący fragmentu drogi Pińczata - Warząchewka Polska na działkach o nr ewidencyjnym 250/1, 250/4, 225/6 LP, 225/7 LP, 225/9 LP, 192/3 LP w gminie Włocławek zatwierdzony Zarządzeniem Nr XLVI/2002 Komisarza Rządowego dla Gminy Włocławek z dnia 28 czerwca 2002 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pomorskiego z 2003 r. Nr 97 poz. 2000)

4) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Włocławek dla wybranego obszaru obejmującego sołectwa lub części następujących sołectw: Dąb Wielki, Dąb Mały, Dąb Polski, Skoki Duże, Skoki Małe przyjęty uchwałą Nr IX/88/03 Rady Gminy Włocławek z dnia 28 października 2003 r. Nr 2 poz. 8 z dnia 8 stycznia 2004 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pomorskiego z 2004r. Nr 2 poz. 8)

5) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie ewidencyjnym Warząchewka Polska w miejscowości Pińczata w gminie Włocławek przyjęty uchwałą Nr X/100/03 Rady Gminy Włocławek z dnia 11 grudnia 2003 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pomorskiego z 2004 r. Nr 15 poz. 165)

b) sporządzone zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:

- 6) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Modzerowo, gmina Włocławek, powiat włocławski przyjęty uchwałą Nr IV/34/07 Rady Gminy Włocławek z dnia 23 stycznia 2007 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pomorskiego z 2007 r. Nr 28 poz. 413)
- 7) Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Włocławek w zakresie obszaru położonego w obrębie ewidencyjnym Potok, część działki o nr ewidencyjnym 104 przyjęta Uchwałą Rady Gminy Włocławek Nr XX/137/08 z dnia 19 września 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pomorskiego z 2008 r. Nr 145 poz. 2214)
- 8) Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Włocławek w zakresie obszaru położonego w obrębie ewidencyjnym Skoki Duże, działki o nr ewidencyjnym 43 i 44/1 przyjęta Uchwałą Rady Gminy Włocławek Nr XLVII/321/10 z dnia 28 października 2010 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pomorskiego z 2011 r. Nr 29 poz. 211)
- 9) Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Włocławek w zakresie obszaru położonego w miejscowości Potok i Smólsk przyjęty Uchwałą Rady Gminy Włocławek Nr XLXXXV/272/18 z dnia 28 czerwca 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pomorskiego z 2018 r. poz. 3784)
- 10) Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Włocławek w zakresie obszaru położonego w miejscowości Dąb Wielki przyjęty Uchwałą Rady Gminy Włocławek Nr XXXI/250/18 z dnia 21 lutego 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pomorskiego z 2018 r. poz. 1006). Stwierdzona nieważność § 7 ust. 1, ust. 8 pkt 5 lit. c i pkt 10 – rozstrzygnięcie nadzorcze Nr 25/2018 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29 marca 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pomorskiego z 2018 r. poz. 1590).

Część z wymienionych wyżej planów została już zrealizowana (plany pod poz. 3, 5, 7 i 8), pozostałe są sukcesywnie realizowane. Zaledwie 3,6% powierzchni gminy pokryta jest planami sporządzonymi na podstawie ustawy z 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W przypadku braku planu miejscowego zmiana zagospodarowania terenu polegającej na budowie obiektu budowlanego lub wykonaniu innych robót budowlanych a także zmiana sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części dokonywana jest w oparciu o ustalenia decyzji o warunkach zabudowy.

Mezoregion Kotlina Płocka obejmuje rozszerzenie Wisły od Gąbina do Włocławka. W krajobrazie liczne są jeziora (63 zbiorniki), ozy i kemy. Na lewym, wysokim tarasie Wisły zachowały się formy związane z zanikiem jeziora lodowcowego i ostatniego zlodowacenia.

Mezoregion Pojezierze Kujawskie jest wysoczyzną o równinnym krajobrazie i wysokościach nie przekraczających 159 m n.p.m. Jego południowe krańce wyznaczają najdalszy zasięg ostatniego zlodowacenia. Obszar ten posiada typowo rolniczy charakter. Występują tu żyzne gleby, ograniczone zalesienie, a jeziora są stosunkowo niewielkie powierzchniowo (oprócz tych położonych w tzw. rynnie goślańskiej).

Pod względem geomorfologicznym przynależność do dwu odmiennych regionów powoduje zróżnicowanie w rzeźbie terenu, ukształtowanej generalnie w czasie zlodowacenia północnopolskiego. Przeważają tutaj wysokości ok. 90-100 m n.p.m. Na terenie gminy nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych. W krajobrazie gminy dominuje płaska i falista wysoczyzna morenowa zbudowana z glin i piasków zwałowych, a także formy pochodzenia eolicznego, tj. wydmy. Te formy akumulacji często spotykane są na obszarze Lasów Gostynińsko-Włocławskich. Między wydmami występują obniżenia terenu wypełnione torfowiskami i bagniskami.

Ryc. 2. Podział województwa kujawsko-pomorskiego na mezoregiony fizycznogeograficzne.

Źródło: Internetowy atlas województwa kujawsko-pomorskiego <http://atlas.kujawsko-pomorskie.pl/maps/app/map#>

Przeważająca część gminy położona jest na obszarze pradoliny Wisły. W jej obrębie można wyróżnić trzy podregiony morfogenetyczne. Pierwszy z nich to podregion południowy. Ciągnie się on pasem o szerokości 3 - 5 km wzdłuż krawędzi wysoczyzny. Wysokości

bezwzględne wahają się tutaj w przedziale 67 - 70 m n.p.m. Wspomniany podregion związany jest przestrzennie z doliną Rakutówki.

Drugi podregion zajmuje centralną część pradoliny. Jest to obszar akumulacji lodowcowej, wodnolodowcowej i rzecznej. Charakterystycznymi elementami morfologii podregionu są rynny subglacjalne, zagłębienia wytopiskowe oraz wydmy.

Rynny subglacjalne tworzą dwa ciągi - północny i południowy. Ciąg północny wyznacza układ jezior: Grzywno, Rybnica, Radyszyńskie, Telążna, Gościąż. Południowy natomiast: Czarne, Wikaryjskie i Wójtowskie.

Fot. 1. Jezioro Wikaryjskie położone w środkowej części gminy.
Źródło: Fotografia własna

Na linii wymienionych ciągów rynnowych grupują się również niewielkie zagłębienia wypełnione wodami małych jezior. Są to przeważnie formy wytopiskowe, choć niektóre z nich mają genezę związaną z działalnością wód subglacjalnych (Glazik 1978).

Interesującym elementem morfologicznym, występującym w obrębie drugiego podregionu, są liczne formy eoliczne. Wykształcone są one w postaci wydmy parabolicznych oraz wałów podłużnych i poprzecznych. Najliczniejsze są wydmy paraboliczne i one też osiągają największe rozmiary, dochodzące do 20 m wysokości względnej. Wysokości bezwzględne na omawianym obszarze wahają się w rejonie Jeziora Wójtowskiego, gdzie dochodzą do 18 - 20 m.

Północna część gminy Włocławek położona jest na obszarze trzeciego podregionu, obejmującego erozyjną terasę pradoliny, wieku plejstoceniowego. Powstał on w wyniku rozmycia pokrywy lodowcowej, tworząc rozległą powierzchnię opadającą ku północy w stronę Wisły i szerokości około 5 km. W jego obrębie tworzyły się szerokie i płaskie powierzchnie depresyjne, wypełnione w holocenie osadami eolicznymi i organogenicznymi. W efekcie powstały rozległe, płaskie tereny pojezierne, dominujące w krajobrazie omawianego

podregionu. Wysokości bezwzględne mieszczą się w przedziale 55 - 62 m n.p.m. Spadki są niewielkie i z rzadka przekraczają 2%. Jedynie w rejonie występowania niewielkich form wydmowych, jak ma to miejsce w obrębie wsi Smólnik i Wistka Królewska wartości spadków są nieco większe. Wzrastają tutaj również wysokości względne, dochodząc do 5 m.

Część południowo - zachodnią gminy Włocławek obejmuje wysoczyzna morenowa płaska o niewielkich deniwelacjach dochodzących maksymalnie do 2 m. Wysokości bezwzględne wahają się w granicach 85 - 95 m n.p.m. Urozmaiceniem rzeźby tej części gminy są płaskie zagłębienia wypełnione utworami organogenicznymi, występujące w rejonie Kruszyna.

Fot. 2. Tereny w okolicy Kruszyna.
Źródło: Fotografia własna

Wysoczyzna nachylona jest generalnie w kierunku północnym, opadając łagodnie ku dolinie Wisły. Od doliny wysoczyznę oddziela krawędź. Jest to wyrazista forma o czytelnym cechach morfometrycznych. Jej wysokość dochodzi do 5 - 10 m, a spadki lokalnie osiągają 5 - 8%. Krawędź jest porozcinana licznymi dolinkami denudacyjnymi.

Fot. 3. Smólnik tereny niezabudowane w środkowo-wschodniej części gminy.
Źródło: Fotografia własna

Biorąc pod uwagę budowę geologiczną gmina położona jest na pograniczu dwóch jednostek strukturalno – tektonicznych: wału środkowopolskiego i niecki brzeźnej, z czym związane jest duże zróżnicowanie litologiczno – facjalne. Najstarszymi utworami, które rozpoznano otworami wiertniczymi są osady mezozoiczne. Utwory zaliczane do kredy osiągają dużą miąższość, wykształcone są w facji ilastej, mułowcowo – ilastej oraz piaszczystej.

Na osadach mezozoicznych zalegają utwory trzeciorzędowe wykształcone najczęściej jako piaski, mułki i ły. Czwartorzęd występuje na terenie całej gminy a miąższość tych osadów jest zróżnicowana i waha się od kilkunastu do kilkudziesięciu metrów w zależności od konfiguracji podłoża czwartorzędu, przebiegu zlodowaceń i interglacialnej erozji rzecznej, w mniejszym stopniu od form dzisiejszej powierzchni terenu. Osady czwartorzędu to gliny zwałowe lub żwiry z głazami, piaski i żwiry rzeczne dolin, torfy i namuły torfiaste i gytie. Związane są one przede wszystkim z akumulacyjną działalnością lądolodu oraz wód lodowcowych i rzecznych.

Część południowa gminy, obejmująca fragment wysoczyzny morenowej, zbudowana jest z glin zwałowych, na których lokalnie zalegają utwory piaszczyste o miąższości 0,1 - 2,0 m.

Na obszarze pradoliny zdecydowanie dominują osady piaszczyste i piaszczysto-mułkowate oraz piaszczysto-żwirowe, pochodzenia lodowcowego i rzecznoego. Stanowią one zasadniczy budulec powierzchni terasowych doliny Wisły.

Do utworów czwartorzędowych zaliczają się również piaski eoliczne. Budują one duże wały wydymowe, wydmy paraboliczne oraz tworzą płaskie powierzchnie, widoczne zwłaszcza w rejonie Jeziora Wikaryjskiego i Jeziora Wójtowskiego.

Najmłodsze utwory holocenię reprezentowane są przez piaski akumulacji rzecznej oraz utwory organogeniczne. Tworzą je piaski, namuły oraz mady występujące w dolinie Lubieńki, Rakutówki, a także torfy i gytie wypełniające podmokłe zagłębienia terenowe różnej genezy.

Miąższość osadów czwartorzędowych na obszarze gminy Włocławek jest zmienna. Wynika to w dużej mierze z ukształtowania podłoża podczwartorzędowego, gdzie różnice wysokości względnych dochodzą do 30 - 50 m.

Na obszarze gminy Włocławek można wyróżnić kilka typów genetycznych gleb.

W części południowo – zachodniej na wysoczyźnie morenowej rozwinęły się głównie **gleby płowe**. Związane są one z podłożem gliniastym bądź piaskami gliniastymi, występującymi w obrębie moreny dennej płaskiej.

W miejscach, gdzie gliny morenowe są zasobne w węglany, występują gleby określane jako czarne ziemie. Charakteryzują się one wyraźnie wykształconym poziomem próchnicznym o ciemnym zabarwieniu.

W omawianej części gminy występują również płaty **gleb brunatnych**.

Przedstawione typy gleb charakteryzują się dużą żyznością i zaliczane są do najwyższych klas bonitacyjnych I-IVb. Tworzą one najwartościowsze kompleksy rolnicze na obszarze gminy Włocławek.

Kolejnym typem gleb, zajmującym największą powierzchnię są **gleby bielicoziemne**. Rozwinęły się one na utworach piaszczystych, występujących przede wszystkim w dolinie Wisły. Pod względem bonitacyjnym zaliczane są do najniższych klas V-VIRz. Są to gleby podatne na degradację, a ich wartość dla celów rolniczych jest niewielka.

Znaczący jest udział gleb hydrogenicznych. Najczęściej są to gleby torfowe. Pod względem bonitacyjnym mieszczą się w obrębie niskich klas V-VI.

Gleby najwartościowsze, objęte ochroną, obejmujące kompleksy o wysokich klasach bonitacyjnych (I – IIIb) zajmują ogółem 2 236 ha, co stanowi około 34,7 % użytków rolnych. Generalnie, gleby o najwyższych klasach bonitacyjnych występują w zachodniej części gminy Włocławek, tworząc duże i zwarte kompleksy. Spośród sołectw, najwyższym wskaźnikiem udziału gleb klasy I-IIIb, w ogólnej strukturze użytków rolnych, charakteryzują się:

- Kolonia Dębice – 90,8 %,
- Markowo – 89,7 %.
- Smólsk – 83,3 %,

Jeżeli uwzględnimy gleby klas IVa-IVb, które również objęte są ochroną, wskaźnik ten wzrasta i w przypadku niżej wymienionych sołectw osiąga wartość zbliżoną do 100 % :

- Markowo – 98 %,
- Koszanowo – 96,3 %,
- Kolonia Dębice – 95,7 %

Bardzo ważnym zasobem środowiska, z ekologicznego punktu widzenia są **gleby hydromorficzne**.

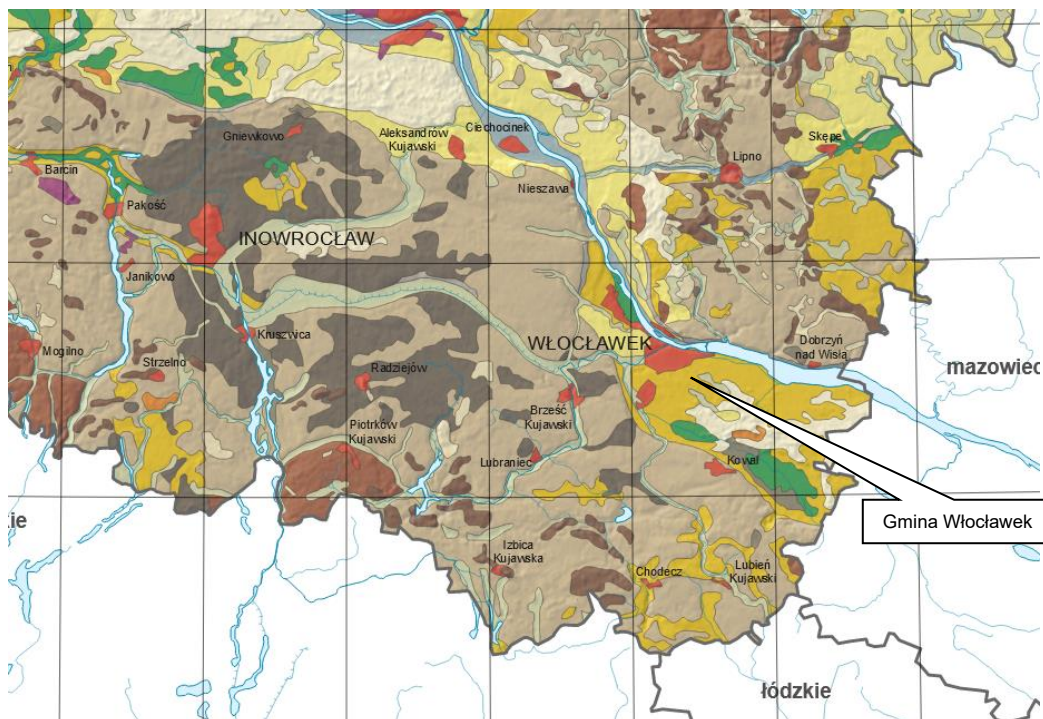
W przeważającej części są one użytkowane jako trwałe użytki zielone. Jedynie niewielkie powierzchnie związane są z tzw. nieużytkami rolniczymi. Ogółem gleby tego typu zajmują powierzchnię około 2 000 ha.

Gleby niskich klas bonitacyjnych (V-VIRz) zajmują łącznie około 2 158 ha. Występują głównie w północno wschodniej części gminy oraz kilkoma dużymi płatami w części południowo- zachodniej. Najwyższymi wskaźnikami udziału gleb niskich klas bonitacyjnych charakteryzują się sołectwa:

- Modzerowo – 99%,
- Mursk – 100 %
- Warząchewka – 100 %.

Użytkowanie gruntów na terenie gminy Włocławek jest następujące:

- użytki rolne, w tym grunty orne, sady, łąki, pastwiska, grunty rolne zabudowane, grunty pod stawami, grunty pod rowami –33,7%
- grunty leśne i zadrzewienia, w tym lasy, grunty leśne i zadrzewione –50,5%
- grunty zabudowane i zurbanizowane, w tym tereny mieszkaniowe, przemysłowe, inne tereny zabudowane, tereny rekreacji i wypoczynku, tereny komunikacji, użytki kopalne – 2,6%
- grunty pod wodami, w tym wody powierzchniowe płynące i powierzchniowe stojące–11,1%
- użytki ekologiczne- 0,5%
- nieużytki i inne –1,5%.

Ryc.3. Gmina Włocławek na tle mapy glebowej

Źródło: Źródło: Internetowy Atlas Województwa Kujawsko-Pomorskiego (<http://atlas.kujawsko-pomorskie.pl/maps/app/map>)

Pod względem hydrograficznym Gmina Włocławek leży w dorzeczu rzeki Wisły. Głównym elementem hydrograficznym, decydującym o dużym udziale wód w strukturze użytkowania ziemi na obszarze gminy jest rzeka Wisła a dokładnie Zbiornik Włocławski. Obiekt ten graniczy bezpośrednio z gminą odcinku ponad 20 km, kształtując a tym rejonie stosunki wodne. Dotyczy to zwłaszcza fragmentu położonego pomiędzy Wistką Szlachecką a Skokami Dużymi, gdzie wyraźnie zaznacza się wpływ podpiętrzonych wód wiślanych.

Na wysoczyźnie znajdują się jedynie nieliczne ciekich pochodzenia antropogenicznego, spełniające funkcję otwartych rowów melioracyjnych oraz niewielkie oczka wodne. Uboga sieć wodna tej części gminy jest wynikiem niskiego zasilania opadami oraz dużym zużyciem w procesie produkcji roślinnej. Gmina Włocławek, położona jest na obszarze kilku zlewni. Część południowa i zachodnia leży w obrębie zlewni rzeki Zgłowiączki. Natomiast północna i wschodnia obejmuje fragmenty zlewni Rybnicy, Zuzanki, Rudy oraz przyrzecza Wisły. Na terenie gminy Włocławek występują następujące rzeki:

- Wisła – na odcinku 20 kilometrów, na północy gminy stanowi granicę,
- Ruda – rzeka o długości około 9 km, która wypływa z mokradeł położonych na wschód od jeziora Wierzchoń. Ruda przepływa przez system jezior (Wierzchoń, Brzózka, Gościąż i Mielec) i uchodzi do Zbiornika Włocławskiego w rejonie wsi Dobiegniewo,
- Zuzanka – rzeka o długości około 6,7 km, wypływa z jeziora Telążna i wpada do Kanału Głównego wybudowanego w latach 1963-1967,
- Struga Rybnicka – bierze swój początek z jezior Wójtowskich i przepływa przez jeziora Widoń, Wikaryjskie, Radyszyn, Łąkie i Rybnickie a następnie wpada do Kanału Głównego,
- Rakutowka – rzeka o długości 37,4 km, która wpada do Lubieńki,

- Lubieńka – rzeka, która przepływa przez obszar gminy Włocławek na odcinku około 15 km i jest największym dopływem Zgłowiączki,
- Zgłowiączka – rzeka, która tylko na niewielkim odcinku przepływa w części północno – zachodniej gminy Włocławek.

Ryc. 4. Dorzecze Wisły - Program dla Wisły i jej Dorzecza 2020

http://www.zmn.org.pl/prezentacja_new/polski/i.htm

Fot. 4. Widok na Jezioro Skoki

Źródło: Fotografia własna

Fot. 5. Jezioro Wikaryjskie

Źródło: Fotografia własna

Teren gminy Włocławek położony jest w zasięgu 2 jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych, tj. PLRW200017275992 (Ruda - ujście do Wisły, Dobiegniewo), PLRW200026277219 (Zuzanka – Modzerowo).

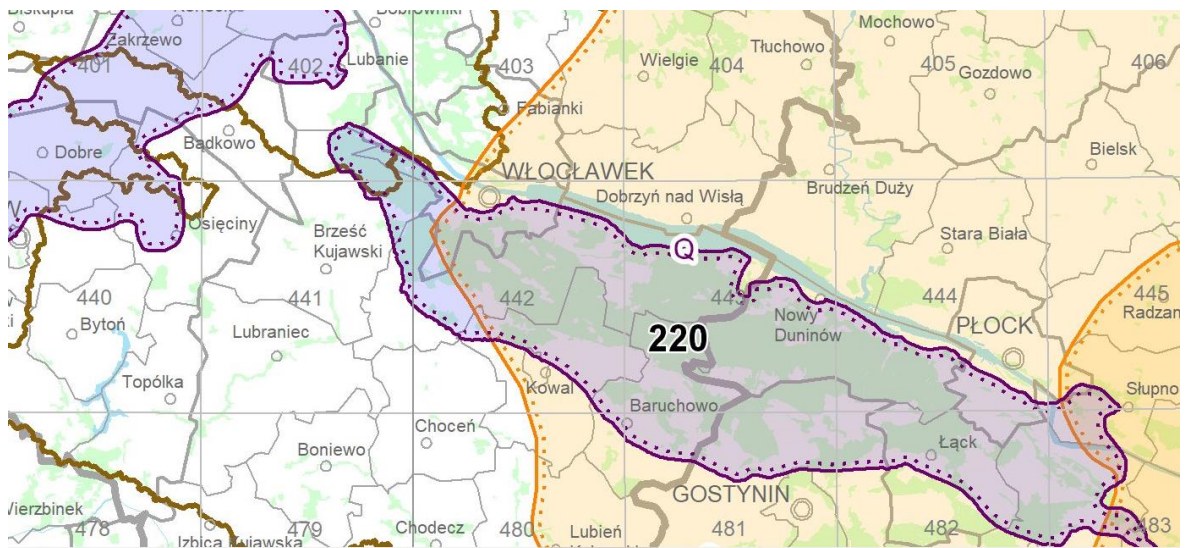
Rozporządzenie nr 5/2015 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie z dnia 3 kwietnia 2015 r. w sprawie ustalenia warunków korzystania z wód regionu wodnego Środkowej Wisły zawiera wykaz celów środowiskowych dla poszczególnych JCWP rzecznych.

- PLRW200017275992, potok Ruda, niezagrożona, osiągnięcie co najmniej dobrego potencjału ekologicznego oraz utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego wód.
- PLRW200026277219, ciek Zuzanka od źródeł do Strugi bez Strugi, stan zły, zagrożona. Osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego oraz utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego wód – derogacja, Stopień zanieczyszczenia wód spowodowanego rodzajem zagospodarowania zlewni, uniemożliwia osiągnięcie założonych celów środowiskowych. Derogacje czasowe - brak możliwości technicznych. Brak jest środków technicznych umożliwiających przywrócenie odpowiedniego stanu wód w wymaganym okresie czasu.

Jednym z najważniejszych zasobów środowiska abiotycznego są **wody podziemne**. Związane są one głównie z utworami wodonośnymi piętra czwartorzędowego, w tym zwłaszcza drugim poziomem, występującym w obrębie wysoczyzny morenowej na głębokości 10 - 25 m p.p.t. Właśnie te wody stanowią podstawowe źródło zaopatrzenia ludności gminy Włocławek. Woda jest eksploatowana zarówno z ujęć zaopatrujących wodociągi zbiorowe jak i ujęć indywidualnych.

Najbardziej zasobne wody podziemne są wyróżniane jako „Główne Zbiorniki Wód Podziemnych” (GZWP). Gmina Włocławek położona jest w znacznej części swojego obszaru w obrębie GZWP nr 220 - „Pradolina rzeki środkowa Wisła (Włocławek – Płock)”. Jest on związany z doliną Wisły i stanowi obszar najwyższej ochrony. Jest to zbiornik czwartorzędowy o średniej głębokości stropu 60 m p.p.t. Główny poziom użytkowy nie posiada zabezpieczenia w postaci osadów izolujących przed zanieczyszczeniami.

Prawie cała gmina (oprócz południowo-zachodniej niewielkiej części) mieści się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 220 „Pradolina rzeki Środkowa Wisła (Włocławek-Płock)” o zasobach udokumentowanych w 1998 r. Wg dokumentacji z 2015 r. zbiornik ten zajmuje powierzchnię 777 km². Jest zbiornikiem porowym, czwartorzędowym. Szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 107 187 m³/d. Zbiornik posiada znaczne rezerwy (77%) zasobów dyspozycyjnych. Jego głębokość waha się od 2 do 110 m; średnio 35 m. Zwierciadło wody ma przeważnie charakter swobodny, jednak w kierunku północno-zachodnim zmienia się na napięte. Zwierciadło wód podziemnych występuje stosunkowo płytko pod powierzchnią terenu. Zbiornik charakteryzuje się korzystnymi parametrami hydrogeologicznymi i ogólnie dobrą jakością wód. Na przeważającym obszarze występują wody o II i III klasie jakości. W efekcie wody podziemne są tu powszechnie ujmowane do eksploatacji przez liczne ujęcia komunalne i przemysłowe. Wody poziomu zbiornikowego dla potrzeb pitnych i gospodarczych wymagają zwykle prostego uzdatniania polegającego na redukcji związków żelaza i manganu do wielkości prawnie dopuszczalnych. Na większości obszaru GZWP poziom zbiornikowy jest pozbawiony warstwy izolującej lub lokalnie ma ona niewielką miąższość, dlatego sklasyfikowany został jako zbiornik bardzo podatny na antropopresję. Najpoważniejszymi zagrożeniami dla jakości wód zbiornika są tereny zwartej zabudowy w dużym stopniu pozbawione kanalizacji sanitarnej oraz duże ośrodki przemysłowe w Płocku i Włocławku. Jedynie 12% całkowitej powierzchni zbiornika jest wystarczająco chronione przed zanieczyszczeniami (obszary średnio podatne o obliczonym czasie przesączania dłuższym niż 25 lat). 5% powierzchni obszaru zbiornika stanowi obszar podatny o obliczonym czasie przesączania/przeziąkania wynoszącym 5 – 25 lat, natomiast 83% powierzchni to obszar bardzo podatny na zanieczyszczenia o czasie przesączania przez strefę aeracji krótszym niż 5 lat. Proponowany obszar ochronny to 697,9 km² (89,8%).

Ryc. 5. Główny Zbiornik Wód Podziemnych przebiegający przez teren gminy Włocławek.

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny, <https://www.pgi.gov.pl/psh/psh-2/ochrona-wod-podziemnych.html>

Obszar GZWP nr 220 w znacznym stopniu jest objęty ochroną prawną przyrody w postaci: obszarów Natura 2000 oraz licznych rezerwatów i Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego. Z uwagi na to, że GZWP nr 220 na obszarach ochrony przyrody jest pozbawiony warstwy izolującej wody podziemne od wpływu zanieczyszczeń antropogenicznych, doprecyzowano proponowane zakazy, nakazy oraz ograniczenia pozwalające skutecznie chronić wody podziemne zgodnie z obowiązującymi przepisami w uzupełnieniu istniejących przepisów ochrony przyrody w tych obszarach.

Cały obszar gminy położony jest na obszarze jednolitej części wód podziemnych oznaczonej europejskim kodem JCWPd PLGW 200047 (nazwa JCWPd 47) zaliczonym do regionu wodnego

Środkowej Wisły. Stan ilościowy i chemiczny tej JCWPd oceniono jako dobry. Rozpatrywana jednolita część wód podziemnych jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, tj. utrzymania co najmniej dobrego stanu ilościowego i chemicznego wód podziemnych.

Ponieważ wody podziemne stanowią podstawowe źródło zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia, ustawa Prawo wodne i Ramowa Dyrektywa Wodna nakładają na państwa członkowskie UE obowiązek ochrony przed ich degradacją zasobową i jakościową co wymaga opracowania i wdrożenia programów ochrony wód podziemnych w celu osiągnięcia i utrzymania ich dobrego stanu.

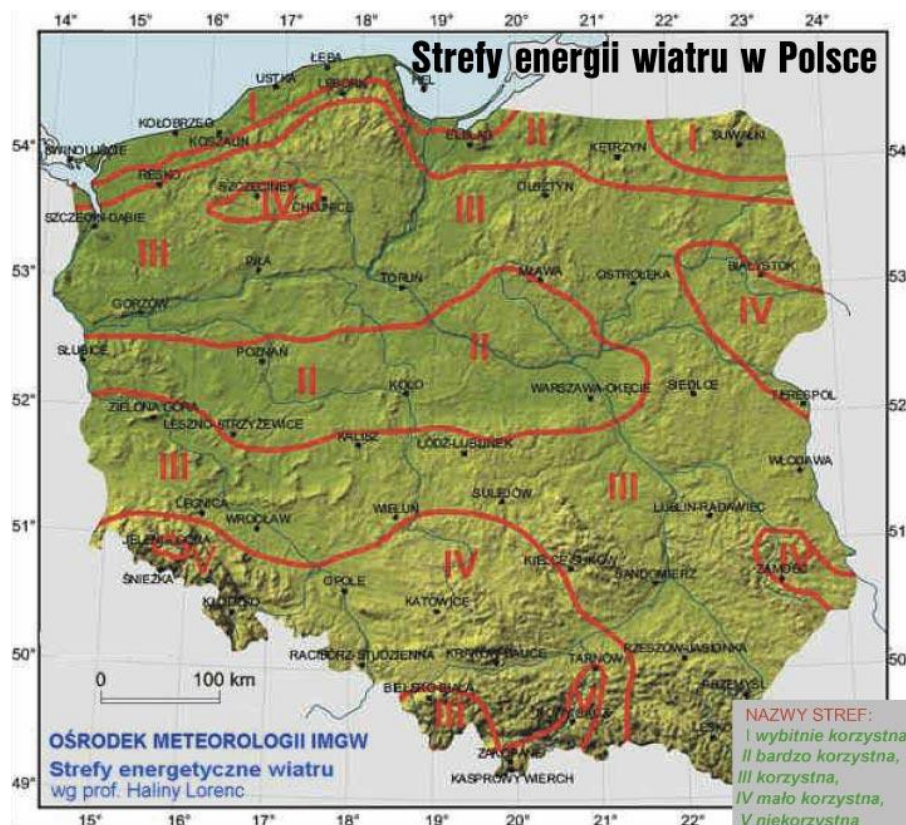
Warunki klimatyczne są ważnym czynnikiem wpływającym na rozprzestrzenianie się i stężenie zanieczyszczeń w atmosferze (prędkość, kierunek wiatru, temperatura powietrza i opady atmosferyczne). Gmina Włocławek mieści się w północnej części Regionu Środkowopolskiego, zgodnie z podziałem Polski na regiony klimatyczne Alojzego Wosia (1999). Obszar leży w strefie klimatu umiarkowanego ciepłego, przejściowego od klimatu oceanicznego Europy Zachodniej do kontynentalnego Europy Wschodniej i Azji. Znajduje się w zasięgu mas atmosferycznych o różnorodnej genezie powstania i charakterze: morskich i kontynentalnych, polarnych, podzwrotnikowych i arktycznych, czemu sprzyja m.in. ukształtowanie powierzchni. Stąd wynika duża dynamika zmienności typów pogody, zarówno w cyklu rocznym, jak i wieloletnim.

Średnia roczna temperatura wynosi 8,1°C, średnia temperatura dla lata 14,1°C, a dla zimy 1,6°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec (średnia 18,5°C), natomiast najchłodniejszym - styczeń (średnia 2,1°C – 2,5°C). Termiczne lato (średnia dobową temperaturą powietrza powyżej 15°C) trwa tu średnio przez 89 dni, natomiast termiczna zima (temperatura średnia dobową poniżej 0°C) przez średnio 75 dni.

Okres wegetacyjny na obszarze gminy Włocławek trwa przeciętnie 221- 225 dni (wg wielolecia 1981-2010 Joanna Krużel, Agnieszka Ziernicka- Wojtaszek, Łukasz Borek, Krzysztof Ostrowski). Średnia temperatura w tym okresie wynosi ok. 15,5 °C. W efekcie występują korzystniejsze warunki uprawy roślin ciepłolubnych. Taka sytuacja stwarza również możliwość wcześniejszego siewu roślin oraz rozpoczynania prac agrotechnicznych. Sprzyja ona również uprawie międzyplonów i poplonów ścierniskowych.

Charakterystyczną cechą klimatu jest niedobór opadów atmosferycznych. Średnio notuje się 520 mm opadów, z tego na okres wegetacji roślin uprawnych przypadają niskie opady. Ich ilość jest zdecydowanie za niska w stosunku do potrzeb wodnych roślin. Niedostatek wody w okresie wegetacyjnym uniemożliwia osiągnięcie maksymalnej urodzajności upraw.

Najczęściej wieją wiatry z kierunku zachodniego, rzadziej z południowozachodniego oraz z północnozachodniego. Czas ciszy stanowi 12,3%. Zgodnie z Atlasem Klimatu Polski (Lorenc 2005 [za:] Komentarz do mapy sozologicznej w skali 1:50 000 Arkusz N-34-123-A Włocławek) przeważają wiatry o dość znacznych prędkościach (średnio 3,5-4,0 m/s). Na mapie zasobów wiatru prof. H. Lorenc gmina Włocławek mieści się w II z V stref. W strefie tej średnioroczna prędkość wiatru wynosi 4-6 m/s (średnia dla województwa 3,1 m/s). W związku z powyższym na terenie gminy, podobnie jak i na terenie całego województwa, występują korzystne warunki dla rozwoju energetyki wiatrowej. Zmieniający się klimat jest przyczyną występowania groźnych zjawisk pogodowych, a w szczególności suszy, wiatrów huraganowych oraz gradu.

Legenda: strefa I - wybitnie korzystna, strefa II - bardzo korzystna, strefa III – korzystna, strefa IV - mało korzystna, strefa V – niekorzystna

Ryc.6. Strefy energetyczne wiatru w Polsce wg H. Lorenc

Elementem różnicującym lokalne warunki klimatyczne obszaru gminy jest ukształtowanie terenu, jego zróżnicowanie wysokościowe, rozmieszczenie lasów oraz występujące podmokłości i zbiorniki wodne. Szczególnie wyróżnia się topoklimat Zbiornika Włocławskiego, jezior oraz większych terenów podmokłych. Charakteryzuje się on głównie znacznie większą wilgotnością względną powietrza oraz mniejszymi amplitudami temperatury. W zagłębieniach terenowych występuje niekorzystny mikroklimat powstający na skutek inwersji termicznych, zalegania mas chłodnego powietrza i tworzenia mgieł. Zjawiska te są szczególnie odczuwalne w okresie jesiennym. Na zróżnicowanie warunków klimatycznych na omawianym obszarze wpływ ma również bliskie sąsiedztwo lasów, a szczególnie dużych, zwartych kompleksów lasu Gostynińsko-Włocławskiego.

Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej Polski (2010, Roman Zielony, Anna Kliczkowska) gmina Włocławek mieści się w Krainie Wielkopolsko-Pomorskiej, Dzielnicy Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej, Mezoregionie Pojezierzy Wielkopolskich (niewielka, zachodnia część gminy) i Mezoregionie Kotliny Toruńsko-Płockiej (część wschodnia gminy).

W Mezoregionie Kotliny Toruńsko-Płockiej dominują krajobrazy naturalne tarasów nadzalewowych, rzadziej zalewowych den dolin. Podłoże budują piaski, żwiry i mułki rzeczne zlodowacenia północnopolskiego. Na tym terenie górują wały wydmowe – duże płyty piasków eolicznych (m.in. Lasy Gostynińsko-Włocławskie). Występuje tu krajobraz roślinny śródlądowych borów sosnowych i borów mieszanych w odmianach, wzdłuż Wisły – krajobrazy łągów jesionowo-wiązowych, a wzdłuż Noteci – łągów jesionowo-olszowych. Lesistość mezoregionu jest duża i wynosi 48%.

Mezoregion Pojezierzy Wielkopolskich tworzą krajobrazy naturalne glacialne pagórkowate, rzadziej równinne i faliste. Natomiast niewielkie powierzchnie zajmują krajobrazy fluwioglacialne (równinne i faliste). Wysokość terenu kształtuje się w granicach 75–100 m n.p.m., z kulminacją 154 m n.p.m. W podłożu zalegają głównie plejstoceńskie gliny wałowe, piaski i żwiry lodowcowe zlodowacenia

północnopolskiego. Krajobrazy roślinne mają układ mozaik. W części zachodniej i środkowej mezoregionu występuje krajobraz borów mieszanych i grądów w odmianie wielkopolsko-kujawskiej, na pozostałym terenie dominują krajobrazy grądowe w różnych wariantach. Lesistość obszaru jest mała i wynosi 16%.

Fot. 6. Las w okolicy jeziora Wikaryjskiego
Źródło: fotografia własna

Powiat włocławski cechuje średnia spośród wszystkich powiatów województwa lesistość wynosząca 18,5% (średnia lesistość dla kraju w 2021 r. 29,6%, a dla województwa kujawsko-pomorskiego 23,5%). Średnio na jednego Polaka przypada 0,246 ha lasów, a w powiecie włocławskim 0,327 ha na jednego mieszkańca powiatu.

Grunty leśne w gminie Włocławek zajmują 11 116,9 ha, co stanowi 49,3% ogólnej powierzchni gminy. Na pozostałym obszarze dominuje bezleśna rolnicza przestrzeń produkcyjna. Spośród całkowitej powierzchni zajętej przez lasy, 10258,4 ha (92,3%) stanowią lasy publiczne Skarbu Państwa, a 585,5 ha (7,7%) - lasy prywatne. Dla porównania lasy sektora publicznego w województwie zajmują 88,7% ogólnej powierzchni lasów, a lasy prywatne – 11,3%.

Fot. 7. Las w okolicy Warząchewki

Źródło: fotografia własna

Teren Gminy Włocławek jest zalesiony, aż w 49,3% i został on cały włączony do **Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Gostynińsko-Włocławskie”**. Do Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego utworzonego w 1979 r. należy, aż 12049 ha powierzchni gminy. W lasach dominują bory sosnowe i bory mieszane. W granicach parku występuje duże zróżnicowanie gatunkowe roślin i zwierząt. Szacuje się, że około 50 gatunków roślin z 800 występujących objęte jest prawną ochroną, wśród nich występują: sasanka łąkowa, lilia złotogłów, storczyk szerokolistny, naparstnica zwyczajna i wiele innych. Wśród fauny najliczniejszą i najcenniejszą grupę stanowią ptaki. Na terenie tym przeważają głównie gatunki wodno-błotne. Sporo z występujących zwierząt umieszczonych jest w „Polskiej Czerwonej księdze Zwierząt”. Są to: derkacz, bocian czarny, bąk, kulik wielki, żuraw, batalion, błotniak łąkowy, błotniak zbożowy, krwawodziób. Do ssaków występujących na terenie Parku należy około 60 gatunków, w tym: sarna, dzik, łoś, daniel, lis, borsuk, bóbr europejski, nietoperz, ryjówka aksamitna, ryjówka malutka. Przestrzeń geomorfologiczną tego obszaru tworzą trzy elementarne jednostki: wysoczyzna lodowcowa, poziomy fluwioglacjalne i doliny rzeczne. W obrębie tych jednostek występuje wiele mniejszych form morfologicznych, m.in. skarpy, kemy, ozy, wydmy czy zagłębienia bezodpływowe. Pokryte zbiorowiskami leśnymi liczne wydmy są charakterystycznym elementem Parku Krajobrazowego.

Ważnym elementem środowiska biotycznego są **kompleksy roślinności łąkowo - bagiennej**. Spełniają one bardzo ważną rolę w utrzymaniu naturalnych zbiorowisk trawiastych, zabezpieczeniu w ich obrębie wartościowych gatunków roślin oraz pielęgnowaniu naturalnych cech krajobrazu. Trwałe użytki zielone mają również duży wpływ na regulację stosunków wodnych i klimatycznych ich otoczenia, co wiąże się z zatrzymywaniem przez roślinność łąkową dużych ilości wody. Drugim elementem decydującym o wpływie łąk na stosunki wodne, jest transpiracja, przekraczająca 500 mm w skali okresu wegetacyjnego. Odprowadzenie tak dużych ilości wody do atmosfery powoduje wzrost wilgotności powietrza na terenach otaczających, co ma bardzo korzystny wpływ na mikroklimat.

Trwałe użytki zielone i łąki zajmują powierzchnię ponad 2 000 ha, co stanowi około 27,4% obszaru gminy. Jest to wskaźnik wysoki i powoduje, że przedstawione wcześniej oddziaływanie łąk i użytków zielonych jest widoczne. Dotyczy to zwłaszcza obszaru pradoliny Wisły.

Fot. 8. Łąki w okolicy Smolarki

Źródło: fotografia własna

Bardzo ważną funkcję w środowisku spełniają **tereny bagienne**. Tworzą je przede wszystkim silnie nawodnione torfowiska. Są one naturalnymi i potężnymi zbiornikami retencyjnymi, wpływającymi hamująco, a zarazem regulująco na odpływ wód powierzchniowych ze zlewni oraz wód podziemnych, znajdujących się w sąsiedztwie torfowisk. Torfowiska pełnią dominującą rolę jako magazyny wielkiej ilości materii organicznej. Jest to ogromne bogactwo, które być może będzie wykorzystane w przyszłości do re-kulturywacji zdegradowanych gleb mineralnych. Inną ważną funkcją, jaką pełnią torfowiska jest ich rola sanitarna. Torf jest znakomitym filtrem, który przeciwdziała skutkom stosowania chemicznych środków ochrony roślin, oczyszcza ścieki przemysłowe itp. W przypadku gminy Włocławek jest to zagadnienie szczególnie ważne. Wiąże się ono bowiem z koniecznością ochrony zasobów wód podziemnych zgromadzonych w GZWP oraz utrzymaniem odpowiedniej jakości środowiska, niezbędnej dla prawidłowego funkcjonowania systemu ekologicznego Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego.

Kompleksy łąkowo - bagiczne stanowią ostoję dla wielu gatunków zwierząt. Dotyczy to zwłaszcza licznej fauny wodnej, odgrywającej ważną funkcję w łańcuchu pokarmowym i stanowiącej pożywienie dla takich zwierząt jak ptaki i drobne ssaki. W intensywnie użytkowanym gospodarczo krajobrazie kompleksy te są bardzo ważnymi ostojami dla wielu zagrożonych gatunków roślin, zwierząt i ich biocenoz, w tym zwłaszcza ornitofauny.

W obrębie gminy wydzielono 5 głównych kompleksów łąkowo-bagicznych, mających kluczowe znaczenie dla funkcjonowania środowiska biotycznego. Stanowią one istotne elementy ekologiczne systemu przyrodniczego nie tylko gminy Włocławek, ale również terenów Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego.

Skupiska **zieleni śródpolnej i przyzagrodowej** są często stosunkowo bogate pod względem gatunkowym. Jest to oczywiście wynik zamierzonej działalności człowieka, który wprowadza wiele odmian roślin, zwłaszcza ozdobnych w swoich zagrodach.

Takie zakrzewienia śródpolne odgrywają bardzo dużą rolę ekologiczną, ze względu na zwiększanie różnorodności biologicznej i tworzenie ostoi dla fauny (ptaków, owadów i drobnych ssaków), a także znaczącą rolę krajobrazową, a często też – przeciwerozrywną. Ich rola jest tym większa, że na terenie gminy występują głównie tam, gdzie brak jest lasów.

W gospodarce drzewostanem leśnym należy stosować zasady przyjęte w ustawie z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Zgodnie z tą ustawą wskazane jest m.in. ograniczanie

przeznaczania tych gruntów na cele nieleśne, zapobieganie ich degradacji i dewastacji oraz poprawianie ich wartości użytkowej. Na podstawie tej ustawy chronione są także grunty rolne.

Ponadto na terenie gminy w 5 miejscowościach występują **parki podworskie**, najczęściej znacznie wyróżniające się w lokalnym krajobrazie, zwłaszcza pod względem istniejących terenów zieleni. Znajdują się tam obiekty, które posiadają zachowane cechy parkowe, tzn. wyróżniają się pod względem florystycznym oraz założeniami architektoniczno-przestrzennymi. Zaliczają się do nich parki:

- Dębice – zespół dworsko – parkowy. Jest to kompleks dziewięciu budynków: dwór, rządcówka, stajnia, wozownia, stodoła, obora, spichlerz, warsztat, czworaki. Park podworski z końca XVIII wieku,
- Kruszynek – dwór murowany z połowy XIX w. z pozostałością parku,
- Smólsk – zespół dworsko – pałacowy z pierwszej połowy XIX w. Dwór murowany, Park dworski,
- Świętosław – zespół dworsko - pałacowy murowano - drewniany z przełomu XVIII i XIX wieku. Zabudowania gospodarcze: kuźnia, obora, stajnia, stodoła, śpichlerz, czworak. Park dworski z pozostałością alei lipowej,
- Wistka Królewska – zespół dworski z pierwszej połowy XIX w. resztki parku.

Mimo poważnych przekształceń i odstępstw od pierwotnych założeń, część z nich została zachowana i jest wykorzystywana. Zieleń w parkach i stan drzew jest dobry, niektóre jednak wymagają prac pielęgnacyjnych.

Fot. 9. Zespół pałacowo- dworski w Dębicach
Źródło: fotografia własna

Fot. 10. Smólsk – zespół dworsko-parkowy
Źródło: fotografia własna

Fot. 11. Świętosław – zespół dworsko-parkowy
Źródło: fotografia własna

Do terenów zielonych należą też **sady i ogrody**. Stanowią one istotny element regulacyjny środowiska. Dotyczy to zwłaszcza ich funkcji glebochronnej i wiatrochronnej. Sady stanowią także miejsca czasowego pobytu i żerowania drobnej fauny, a zwłaszcza ptaków. Na szczególną uwagę zasługują tereny zieleni urządzonej. Jej powstanie związane jest z dążeniem społeczności lokalnej do poprawienia naruszonej równowagi biologicznej w środowisku. Należą do nich parki wiejskie, zielen cmentarzy a także zielen przy obiektach sportowych, szkołach, kościołach - tworzy ona dla tych obiektów tło przyrodniczo-krajobrazowe. Podobne funkcje spełnia zielen towarzysząca i ochronna występująca w sąsiedztwie różnych obiektów (m.in. kościołów, cmentarzy, szkół). Na szczególną uwagę i ochronę zasługują zwłaszcza zabytkowe układy alejowe oraz starodrzew silnie wyróżniające się z otoczenia.

Fauna gminy Włocławek nie różni się zbyt wiele od fauny Niżu Polskiego. Ze względu na duże kompleksy leśne oraz agrocenozy polne bytują tutaj zajęce, króliki polne, kuropatwy i bażanty. Licznie spotykane są także sarny i lisy. Na rolniczych terenach gminy świat zwierzęcy tworzą głównie gatunki związane z biocenozami polnymi.

Dużą bioróżnorodnością, szczególnie w zakresie awifauny cechuje się Zbiornik Włocławski z przyległymi terenami, a także jeziora.

W bezpośredniej okolicy jezior spotkać można m.in. łabędzie nieme, perkozy, wodniki, kropiatki, zielonki, różnorodne kaczki, żurawie, czaple oraz bąki. Spośród występujących gatunków ssaków spotkać można m.in. wydry, gronostaje, bobry, łosie czy jelenie. Na podmokłych łąkach występują gatunki tj. kuliki, kszuki i czajki. W okolicznych lasach bytują m.in. bielik, orlik krzykliwy, dzięcioł średni czy muchołówka mała.

Surowce naturalne w Polsce zgodnie z ustawą Prawo geologiczne i górnicze traktowane są jako **kopaliny**. Na terenie gminy występują następujące kopaliny użyteczne:

- surowce skalne (kruszywo naturalne),
- surowce ilaste (gliny zwałowe, iły warwowe),
- surowce energetyczne (węgiel brunatny, torfy),
- inne (torf leczniczy - borowina).

Spośród wymienionych surowców tylko cztery obszary ich występowania mają charakter zasobów udokumentowanych. Są to dwa złoża kruszywa naturalnego, fragment złoża iłów oraz torfów leczniczych.

Do złóż kruszywa naturalnego należą:

- złoża „Skoki II - Dąb Mały”. Budują je piaski ze żwirem i piaski o średniej zawartości ziaren poniżej 2,5 mm. Udział tej frakcji określony punktem piaskowym „pp” wynosi 62,8% i 86,6%. Miąższość piasków ze żwirem wynosi 3,0 - 12,3 m, natomiast piasków odpowiednio 0,8 - 15,4 m. Wspomniane utwory przykryte są nadkładem o miąższości 0,2 m. Złoże jest silnie zawodnione, gdyż zwierciadło wody podziemnej występuje na głębokości 0,2 - 2,5 m p.p.t. Zasoby geologiczne na koniec 1994 r. wynosiły 7 059 tys. ton. Wielkość wydobycia w tym samym roku kształtowała się na poziomie 279 tys. ton.

Ustalony w Koncesji na wydobycie kruszywa obszar górniczy obejmuje powierzchnię 541 931 m². Wyrobiska poeksploatacyjne rekultywowane są poprzez zalanie wodą.

- złoża kruszywa naturalnego „Skoki Małe” nr II. Budują je piaski i piaski ze żwirem o miąższości 3,0 - 4,8m. Przykryte są nadkładem grubości 0,3 - 1,7 m. Złoże jest częściowo zawodnione, gdyż zwierciadło wody podziemnej występuje na głębokości 0,7 - 3,5 m p.p.t. Obszar występowania złoża przykrywają nieużytki.

Na obszarze gminy Włocławek znajduje się fragment złoża łąw ceramicznej „Pikutkowo - Smólsk”. Zasoby bilansowe w kategorii C2 łącznie z filarami ochronnymi wynoszą 10 975 tys. m³. Miąższość złoża wynosi średnio około 8,21 m, zaś grubość nadkładu 3,51 m. Kopalinę stanowią łąły czwartorzędowe nadające się do produkcji elementów ceramicznej, zarówno grubościennych jak i cienkościennych. Nie nadają się natomiast do produkcji dachówek.

Złóża torfu leczniczego, występujące na obszarze gminy Włocławek bilansowane w kategorii C2 posiadają zasoby wynoszące 57 000 t. Miąższość złoża bilansowego wynosi 1,98 m, a grubość nadkładu nie przekracza 0,14 m. W nadkładzie występuje warstewka roślin zielonych i piasek. Samo złoża budują torfy niskie szuwarowe, turzycowiskowe oraz mchowo - turzycowiskowe. Między polami torfów zaliczanych do borowin występują złoża torfów nieleczniczych.

Do innych rozpoznanych złóż torfu występujących na obszarze gminy Włocławek należą:

- Torfowisko „Pikutkowo” obejmujące jedno pole, zbudowane z torfu turzycowego. Miąższość złoża wynosi 0,49 m.
- Torfowisko „Sadłowo” obejmujące dwa pola zbudowane z torfu mszystego o miąższości 0,65 - 0,69 m. Teren użytkowany jest jako łąki i pastwiska.
- Torfowisko „Rybnica - Łączki” składające się z trzech pól. Złóża budują torfy turzycowo - drzewne i mszysto - turzycowe o miąższości 0,99 - 1,16 m.
- Torfowisko „Ostrowy- Mursk” obejmujące jedno pole, zbudowane z torfu turzycowego o średniej miąższości 0,54 m. Pokrycie terenu stanowią nieużytki.
- Torfowisko „Dobiegiewo” składające się z dziewięciu pól. Złóża budują torfy drzewne, turzycowo - mszyste i turzycowe. Miąższość waha się od 1,04 m do 3,20 m. Pokrycie terenu stanowią głównie nieużytki oraz częściowo las.
- Torfowisko „Dolina Zgłowiączki” obejmujące fragment trzęsawiska, w którym występuje torf turzycowo - trzcinowy o miąższości 2,25 m.

Ogółem zasoby torfów występujących na obszarze gminy Włocławek wynoszą:

- bilansowe - 933 tys. m³
- pozabilansowe - 4 987 tys. m³
- gytie - 2 295 tys. m³

Złóża torfów nie są aktualnie eksploatowane, a dawne wyrobiska poeksploatacyjne uległy daleko idącej naturalizacji.

W północno - zachodniej części gminy występuje fragment złoża węgla brunatnego „Brzezie”. Jest ono udokumentowane w kat. C2 a jego zasoby wynoszą:

- bilansowe - 53 908 993 ton
- pozabilansowe - 23 566 722 ton

Złóża buduje węgiel brunatny lub ciemnobrunatny, ziemisty z rozłożonym lignitem oraz węgiel ilasty z mułkami. Głębokość występowania złoża waha się od 47 m do 71,3 m. Ogólna powierzchnia pola bilansowego wynosi około 517 ha, a miąższość złoża waha się od 8 do 10 m. Złóża węgla brunatnego nie przedstawiają większej wartości gospodarczej i nie nadają się do eksploatacji.

2.2. ELEMENTY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WAŻNE Z PUNKTU ŚRODOWISKOWEGO

Gmina Włocławek to gmina o charakterze podmiejskim, dla której miasto Włocławek stanowi bardzo ważny ośrodek dla mieszkańców gminy, tzw. centrum usług. To **gmina o charakterze rolniczym** z przeciętnymi warunkami do jego rozwoju.

W strukturze użytkowania gruntów dominują użytki rolne, zajmujące 33,3% powierzchni gminy. Grunty zurbanizowane i zabudowane stanowią 3,3% powierzchni gminy, w tym największy udział mają tereny komunikacyjne (69%), tereny mieszkaniowe (20%). Znaczny udział w powierzchni gminy mają lasy – ok. 50%, położone głównie w północno-wschodniej części gminy, a wody powierzchniowe zajmują 11%.

Fot. 12. Krajobraz rolniczy, w okolicy Smolarki
Źródło: Fotografia własna

Fot. 13. Krajobraz rolniczy, w tle miejscowość Dębice
Źródło: Fotografia własna

Fot. 14. Krajobraz rolniczy, w miejscowości Warząchewka
Źródło: Fotografia własna

Zabudowa mieszkaniowa w gminie Włocławek koncentruje się głównie wzdłuż dróg (m.in. Nowa Wieś , Kruszyn, Świętosław, Warząchewka Polska, Warząchewka Nowa, Warząchewka Królewska, Modzerowo, Dobiegniewo, Dąb Polski, Skoki Duże,).

Fot. 15. Zabudowa w centrum Kruszyna

Źródło: Fotografia własna

Fot. 16. Bloki mieszkalne w miejscowości Świętosław

Źródło: Fotografia własna

Gmina Włocławek nie posiada dużych zainwestowanych już terenów produkcyjnych i produkcyjno-usługowych. Największa koncentracja tego typu zabudowy ma miejsce w Nowej Wsi. Zlokalizowane są tu zakłady produkcyjne, m.in. InstalProjekt – producent grzejników, Pakpoland – producent folii, Bush Vacuum Solutions – producent wyposażenia przemysłowego, Granpol – producent granulatów.

Zabudowa produkcyjno i produkcyjno-usługowa występuje również m.in. w Kruszynie (Młyn Produkcyjno-Usługowy), Mostkach (Ecoplan Sp. z o.o. specjalizująca się w konstrukcjach drewnianych).

Gmina przygotowała teren inwestycyjny dla nowych inwestorów w sąsiedztwie węzła autostrady A1 Włocławek Zachód, w miejscowości Potok. Graniczy on z terenami inwestycyjnymi Brzeskiej Strefy Gospodarczej. Dotychczas nie rozpoczęły się tu jeszcze procesy inwestycyjne.

Ryc. 7. Teren inwestycyjny w Potoku
Źródło: SUiKZP – część uwarunkowania.

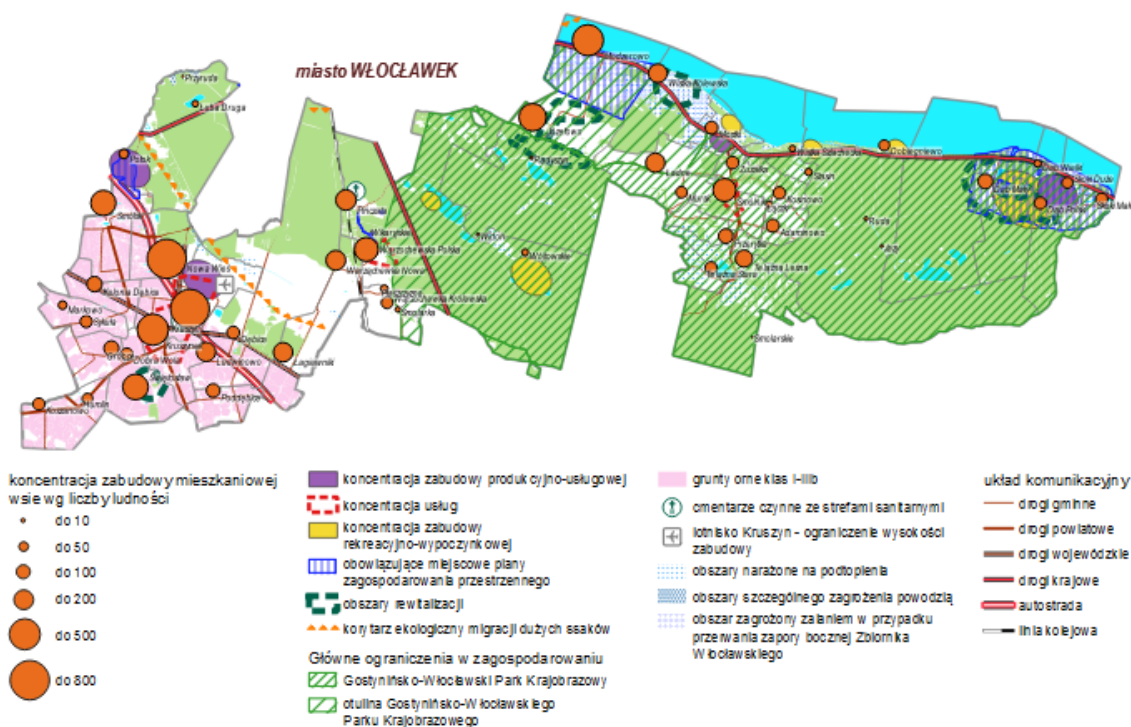
W obszarze gminy występują usługi o charakterze lokalnym, rozmieszczone są nierównomiernie, występują w większych miejscowościach. Sieć dróg, zwłaszcza dróg gminnych umożliwia dostęp do tych usług mieszkańcom słabiej wyposażonych miejscowości. Największa koncentracja i największa różnorodność usług występuje w Kruszynie, a następnie w Smólniku.

Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy jest ukształtowana i determinowana warunkami przyrodniczymi, siecią komunikacyjną oraz zachodzącymi procesami inwestycyjnymi.

Realizowana zabudowa mieszkaniowa w większości bez miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lokalizowana jest często z nadmiernym rozproszeniem. Na części dokonanych już, licznych podziałach nieruchomości nie rozpoczęto dotychczas procesów inwestycyjnych, co może świadczyć o przedwczesnych, nie popartych popytem, działaniach właścicieli tych gruntów. Dla uporządkowania przestrzeni ważne jest ograniczenie nadmiernego rozpraszania zabudowy, w tym podziałów nieruchomości na działki budowlane oraz właściwe wyposażanie rozwijającej się zabudowy w powiązania komunikacyjne oraz niezbędne usługi podstawowe.

Dość nowym elementem w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy jest autostrada A1 przebiegająca w zachodniej części gminy. W rejonie węzła Włocławek Zachód (położony na terenie gminy Brześć Kujawski), w miejscowości Potok przewidziane są dość duże obszary pod rozwój działalności gospodarczych. Będzie to nowy element w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy. Istniejący dla części tego obszaru miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, poprzez odpowiednie zapisy zapewni właściwe zagospodarowanie tych terenów. W miejscowości Kruszyn, zlokalizowane jest lotnisko sportowo - usługowe użytkowane przez Aeroklub Włocławski.

Na terenie gminy Włocławek zachowało się wiele **zabytków**, głównie budowle architektury sakralnej, w tym przydrożne kapliczki oraz dawne rezydencje dworskie wraz z parkami. Ponadto na uwagę zasługuje 141 **stanowisk archeologicznych**, zlokalizowanych w ramach programu Archeologicznego Zdjęcia Polski (AZP)².

Ryc. 8. Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy

Źródło: Uwarunkowania do SUiKZP

System komunikacyjny gminy Włocławek składa się przede wszystkim z sieci dróg kołowych, a teren gminy łączy się z zewnętrznym układem komunikacyjnym regionu za pomocą autostrady A-1 oraz linii kolejowej nr 18 a także drogi krajowej nr 91.

Gmina jest dobrze skomunikowana z miastem Włocławek, przebiegają przez nią drogi krajowe nr 19 i 91, drogi wojewódzkie nr 265 i 317, pięć dróg powiatowych. Pozwalają one na dobry dostęp do miasta. Przemieszczanie się po obszarze gminy może być jednak utrudnione z uwagi na wydłużony równoleżnikowo kształt gminy i istniejące bariery (linia kolejowa, duże kompleksy leśne) oraz na słabo rozwiniętą sieć dróg gminnych, choć jest ich 33. Uzupełnieniem sieci są również drogi wewnętrzne (łącznie 31 zewidencjonowanych).

Na terenie gminy Włocławek na koniec 2021 r. występuje 8,7 km samodzielnych tras przeznaczonych dla ruchu rowerowego (drogi rowerowe), co stanowi 15% wszystkich dróg rowerowych w powiecie włocławskim. Istnieje zatem potrzeba budowy nowych dróg rowerowych, przede wszystkim wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych i w terenach atrakcyjnych turystycznie.

Przez teren gminy przebiega **trasa linii kolei normalnotorowej** nr 18 relacji Piła – Kutno, a w miejscowości Warząchewka Polska zlokalizowany jest dworzec kolejowy. Na linii tej odbywa się regularny ruch pasażerski oraz towarowy.

² Zewidencjonowane zabytki archeologiczne – podlegają ochronie na podstawie art. 6 ust. 3 Ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami – dziedzictwo kulturowe nie wpisane do rejestru zabytków, wymagające ochrony na podstawie ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

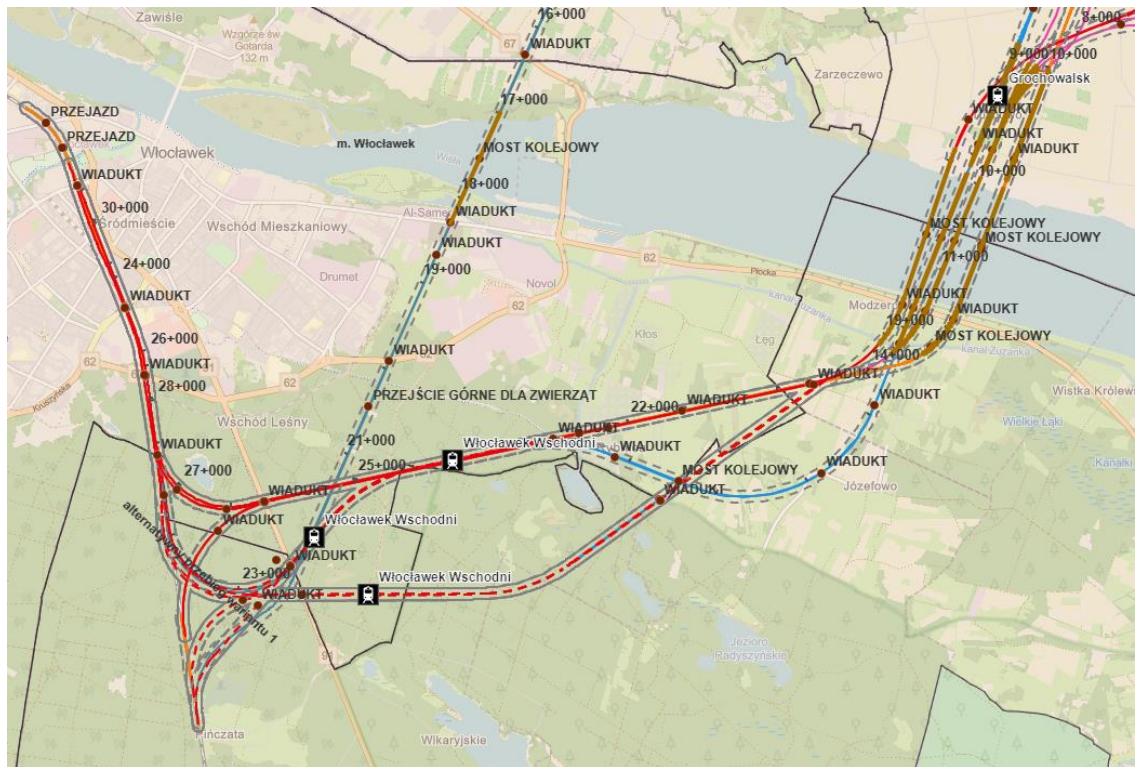

Fot. 17. Linia kolei normalnotorowej nr 18 oraz zespół dworca kolejowego Warząchewka
Źródło: fotografia własna

W ramach Strategicznego Studium Lokalizacyjnego Inwestycji Centralnego Portu Komunikacyjnego określono ramy realizacji przedsięwzięć służących przebudowie i rozbudowie układu komunikacyjnego naszego kraju, w tym wyznaczono korytarze, w których będą usytuowane nowe inwestycje kolejowe i drogowe związane z projektem Centralnego Portu Komunikacyjnego.

W ramach relacji Warszawa – CPK – Płock – Włocławek – Toruń – Bydgoszcz – Kołobrzeg / Koszalin na terenie gminy Włocławek planowane są następujące inwestycje:

- budowa linii kolejowej nr 5 i 50 na odcinku węzeł CPK – Płock – Włocławek (CPK),
- prace na linii kolejowej nr 18 na odcinku Kutno – Toruń Główny (PKP PLK).

Ryc. 9. Warianty rozwiązań kolejowych w ramach projektu Centralnego Portu Komunikacyjnego.

Źródło: Mapa zbiorcza (arcgis.com)

W miejscowości Kruszyn, zlokalizowane jest **lotnisko sportowo - usługowe** użytkowane przez Aeroklub Włocławski im. Stanisława Skarżyńskiego, który powstał w 1959 r. Od tamtego czasu szkoli pilotów i skoczków. Lotnisko posiada jeden pas o kierunkach 086/266 o długości 1000 metrów oraz jeden pas o długości 600 metrów i kierunkach 176/356, oba po 100 metrów szerokości. Lotnisko zostało wybudowane w latach 1962-1965, otwarte 19 stycznia 1965 r.

Fot. 18. Widok n lotnisko w Kruszynie

Źródło: <https://lotniska.dlapilota.pl/wloclawek-kruszyn>

Gmina Włocławek **zaopatrywana jest w wodę do picia z trzech gminnych ujęć wody** posiadających udokumentowane zasoby wraz ze stacjami uzdatniania oraz siecią wodociągową z ujęć wody na terenie gmin sąsiednich (Lubraniec i Brześć Kujawski).

Ujęcie wody w **Dębicach** istnieje od 1979 r., posiada zatwierdzone przez Wojewodę Włocławskiego decyzją z dnia 16.09.1982 roku, znak: OSGW.8530/23/82 zasoby eksploatacyjne wód podziemnych z utworów czwartorzędowych w wysokości $Q=170,0$ m³/h przy depresji $S=3,0 - 4,5$ m. Dodatkowo otworem nr 2 (po wykonanej rekonstrukcji z 2016 r.) ujęto do eksploatacji poziomy wodonośny z osadów jury górnej o ustalonych zasobach eksploatacyjnych $Q=13,0$ m³/h przy depresji $S=64,5$ m. Eksploatacja ujęcia Dębice i pobór wód podziemnych odbywa się na podstawie decyzji pozwolenia wodno-prawnego, wydanego przez Starostę Włocławskiego w dniu 31.12.2010 roku znak OŚ.6223-28/I/O. Zgodnie z udzielonym pozwoleniem wodnoprawnym, ujęcie może być eksploatowane z wydajnością $Q_{max}=170,0$ m³/h i $Q_{sr}=2400,0$ m³/dobę z poziomu czwartorzędowego.

Ujęcie stanowi źródło zaopatrzenia w wodę wodociągu grupowego, obejmującego miejscowości:

Dębice, Kolonia Dębice, Kruszyn, Kruszynek, Świętosław, Smólsk, Nowa Wieś, Poddębice, Sykuła, Dobra Wola, Koszanowo, Humlin, Markowo, Warząchewka Królewska, Smolarka, Płaszczynna, Pińczata, Łagiewniki oraz Ludwinowo.

Stacja Uzdatniania Wody - zlokalizowana jest około 1000 m na południowy wschód od ujęcia, na działce o numerze ewidencyjnym 32/3, w rejonie zabudowy mieszkalnej wsi Dębice.

Fot. 19. Dębice – ujęcie wody ze stacją uzdatniania wody

Źródło: fotografia własna

Ujęcie wody wraz ze stacją uzdatniania w **Smólniku** znajduje się na działkach o nr ewid. 111/14, 111/9, 111/10. Ujęcie wody w Smólniku posiada zatwierdzone przez Wojewodę Włocławskiego decyzją z dnia 29.09.1990 roku, znak: Oś.V.8530-55/90 zasoby eksploatacyjne wód podziemnych z utworów czwartorzędowych w wysokości Q-40,0 m³/h przy depresji S-3,2 m. Na ujęciu eksploatowane są dwie studnie o rzędnych wysokościowych przy otworach Studnia nr 1 (63,5 m n.p.m.) i studnia nr 2 (61,9 m n.p.m.) oraz stacja uzdatniania wody, do której tłoczona jest bezpośrednio woda ze studni głębinowych.

Ujęcie to zaspokaja potrzeby mieszkańców miejscowości: Smólnik, Przerzytka, Wistka Królewska, Mostki, Kosinowo, Adaminowo, Stasin, Łączki, Zuzanka, Ładne, Józefowo, Radyszyn, Telążna Leśna, Telążna Stara, Smolarka, Modzerowo i Mursk.

Fot. 20. Smólnik – ujęcie wody ze stacją uzdatniania wody

Źródło: fotografia własna

Ujęcie wody wraz ze stacją uzdatniania w **Dębie Polskim** znajduje się na działce ewid. nr 111

obręb Dąb Polski, której południową część zajmuje remiza strażacka.

Ujęcie wody w Dębie Polskim położone jest we wschodniej części gminy Włocławek, na lewym brzegu Wisły (w odległości ok. 2,8 km). Ujęcie posiada zatwierdzone przez Wojewodę Włocławskiego zasoby eksploatacyjne wód podziemnych z utworów czwartorzędowych w wysokości Q-21,9 m³/h przy depresji ujęcia s=24 m. Na ujęciu eksploatowana jest jedna studnia.

Rzędna terenu przy otworze Nr 1 wynosi: H-62,8 m n.p.m. Ujęcie pracuje w układzie dwustopniowego pompowania wody tj. woda ze studni tłoczona jest pompą głębinową przez odźlaziacze ciśnieniowe do terenowego zbiornika wyrównawczego. Ze zbiornika wyrównawczego woda pobierana jest i tłoczona do zbiorników hydroforowych i dalej do sieci wodociągowej.

Ujęcie to zaspokaja potrzeby mieszkańców miejscowości: Dąb Duży, Dąb Mały, Dąb Polski, Skoki Małe i Skoki Duże.

Fot. 21. Dąb Polski – ujęcie wody ze stacją uzdatniania wody

Źródło: fotografia własna

Na terenie gminy funkcjonuje **sieć kanalizacyjna** o długości 23 km, stąd plasuje ona gminę w grupie gmin województwa o stosunkowo niskim wskaźniku skanalizowania, tj. w 2021 r. wskaźnik ten wyniósł 29,7%.

W gminie zlokalizowane są trzy lokalne oczyszczalnie ścieków. W **miejscowości Modzerowo** zlokalizowana jest mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków BIOCLERE B75 (dz. nr 410/6, 410/7, 410/8). Oczyszczalnia ścieków jest rozwiązaniem fińskiej firmy EKOFIN pozwalającą na efektywne i energooszczędne oczyszczanie ścieków od jednej rodziny do 2000 osób. Proces biologicznego oczyszczania odbywa się na złożu zraszanym, którego wypełnienie stanowią specjalne kształtki. Oczyszczalnia składa się z osadnika wstępnego, złoża biologicznego oraz stopnia chemicznego. Oczyszczone ścieki mogą być odprowadzane bezpośrednio w grunt bądź do cieków wodnych spełniając wymagania ochrony środowiska. Oczyszczalnia ścieków w Modzerowie posiada trzy przepompownie dostarczające ścieki z około 90 gospodarstw domowych.

Na terenie szkoły w Smólniku zlokalizowana jest mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków oczyszczająca ścieki z obiektów usytuowanych na działce szkolnej. Również na terenie ogrodów działkowych w **miejscowości Wistka Królewska** zlokalizowana jest lokalna oczyszczalnia ścieków.

Część terenu gminy Włocławek znajduje się w obszarze aglomeracji Włocławek, w ramach której osiem przepompowni ścieków przepompowuje płynne odpady z miejscowości Nowa Wieś, Kruszyn, Świętosław do oczyszczalni ścieków (GOŚ) znajdującej się na terenie Miasta Włocławek.

Na terenie gminy jest wiele miejscowości o rozproszonej zabudowie, na terenie których wykonanie sieci kanalizacyjnych nie ma ekonomicznego uzasadnienia. W tej sytuacji możliwym do realizacji rozwiązaniem mogą być małe przydomowe oczyszczalnie ścieków. Na terenie gminy Włocławek według informacji uzyskanych z Urzędu Gminy Włocławek (stan na luty 2023 r.), funkcjonowało **549 przydomowych oczyszczalni ścieków** oraz 417 bezodpływowych zbiorników na ścieki okresowo wybieralnych (szamb). Na terenie trzech posesji brakuje zarówno przydomowej oczyszczalni jak i zbiornika bezodpływowego.

Gmina wspiera ich budowę, szczególnie w miejscach rozproszonej zabudowy, gdzie nie ma możliwości włączenia do gminnej kanalizacji, a realizacja sieci kanalizacyjnej jest ekonomicznie nieopłacalna. Gmina stara się również kontrolować właściwe opróżnianie oraz eksploatację zbiorników wchodzących w skład przydomowych oczyszczalni ścieków.

Gospodarka odpadami³ w prowadzona jest w oparciu o **Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Włocławek** przyjęty Uchwałą Nr LVI/409/23 Rady Gminy Włocławek z dnia 8 lutego 2023 r., **Plan Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028**, przyjęty Uchwałą Nr XXXII/545/17 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29 maja 2017 r. oraz przepisy odrębne. Zgodnie z Uchwałą Nr 24/987/21 z dnia 22 czerwca 2021 r. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego przystąpił do opracowania projektu Planu Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2023-2028 z perspektywą na lata 2029-2034.

Odpady zbierane w gminie unieszkodliwiane są w ramach Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi (region 3 południowy) między innymi z komunalną instalacją przetwarzania odpadów komunalnych w Machnacu (gmina Brześć Kujawski) wyposażoną w instalacje do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, instalacje do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów; instalacje do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych.

W miejscowości Poddębice (dz. nr ewid. 3) zlokalizowany jest **Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK)**. Do punktu tego mieszkańcy mogą bezpłatnie dostarczać: przeterminowane leki, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe, zużyte opony samochodowe, bioodpady, popiół, szkło, papier, metale i tworzywa sztuczne, odpady niebezpieczne, odpady nieklasyfikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igły i strzykawki, odpady tekstyliów i odzieży.

---

³ Warunki gospodarowania odpadami określone są w ustawie o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 699 z późn. zm)

Instalacje:

- MBP Z** – Mechaniczno-Biologiczne Przetwarzanie Zmieszanych odpadów komunalnych
- Z** – Przetwarzanie odpadów zielonych i innych bioodpadów
- SK** – Składowisko odpadów (komunalnych)
- SP** – Spalarnia odpadów komunalnych
- Sort** – Sortownia odpadów powiązana funkcjonalnie ze spalarnią

 Niebieskie pole oznacza istniejącą instalację RIPOK
 Żółte pole oznacza planowaną instalację RIPOK
 Obwódka oznacza planowaną instalację ponadregionalną

Ryc. 10. Istniejące i planowane regionalne instalacje przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) w poszczególnych regionach gospodarki odpadami komunalnymi
 Źródło: Plan gospodarki odpadami Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028, przyjęty Uchwałą Nr Xxxii/545/17 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29 maja 2017 r.

Przez teren gminy przebiegają **dwie linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV** dla których wymagany jest pas ograniczonego użytkowania o szerokości 40 m (po 20 m od osi linii w obie strony od osi linii).

Zaopatrzenie gminy Włocławek w energię elektryczną oparte jest na dostawach Zakładu Energetycznego Energa-Operator S.A. Oddział w Toruniu.

Zasilanie gminy w energię elektryczną odbywa się poprzez sieć rozdzielczą, wyprowadzonych z GPZ napowietrznych linii elektroenergetycznych SN-15 kV zasilających stacje transformatorowe SN/15 kV i dalej poprzez sieć rozdzielczą linii nn 0,4 kV.

Dla linii elektroenergetycznych średniego napięcia SN-15kV wymagany jest pas ograniczonego użytkowania o szerokości 13 m (po 6,5 m w obie strony od osi linii).

Rozwój sieci elektroenergetycznej będzie następował w oparciu o rezerwy istniejącej infrastruktury elektroenergetycznej oraz budowę nowych linii w zależności od potrzeb gminy i możliwości finansowych gestora sieci.

Wytyczne dotyczące użytkowania terenu w pasach technologicznych istniejących linii elektroenergetycznych:

- warunki lokalizacji wszelkich obiektów w pasach technologicznych należy uzgadniać z właścicielem linii elektroenergetycznych,
- w pasach technologicznych nie wolno lokalizować budynków mieszkalnych i innych przeznaczonych na stały pobyt ludzi,
- dopuszcza się odbudowę, rozbudowę, przebudowę i nadbudowę istniejących linii,
- pod liniami nie należy sadzić roślinności wysokiej – zalesiania terenów rolnych w pasach technologicznych linii mogą być przeprowadzone w uzgodnieniu z właścicielem linii, który określi maksymalną wysokość sadzonych drzew i krzewów,
- wszelkie zmiany w kwalifikacji terenu w obrębie pasów technologicznych linii i w ich najbliższym sąsiedztwie powinny być zaopiniowane przez właściciela linii,
- dla linii elektroenergetycznych musi być zapewniony dostęp w celu wykonania prac eksploatacyjnych.

Na terenie gminy Włocławek nie ma zlokalizowanych generatorów energii wiatrowej.

Zrealizowana została jedna z ww. farm fotowoltaicznych, w miejscowości Nowa Wieś (dz. nr ewid. 10/11 + 11/5) o mocy 0,75 MW wraz z magazynem energii.

Fot. 22. Nowa Wieś – farma fotowoltaiczna wraz z magazynem energii
Źródło: fotografia własna

W latach 2020-2022 na terenie gminy Włocławek wydano następujące decyzje o warunkach zabudowy na budowę farm fotowoltaicznych o łącznej mocy 29 MW:

- w miejscowości Nowa Wieś na dz. nr 10/11 + 11/5 – elektrownia fotowoltaiczna o mocy do 1MW,
- w miejscowości Nowa Wieś na dz. nr 10/17 + 10/18 – elektrownia fotowoltaiczna o mocy do 1MW,
- w miejscowości Józefowo na dz. nr 120/3 – elektrownia fotowoltaiczna o łącznej mocy do 1MW,
- w miejscowości Ładne na dz. nr 67 + 68/2 – elektrownia fotowoltaiczna o łącznej mocy do 4MW,
- w miejscowości Ładne na dz. nr 68/1 i 69 – dwie elektrownie fotowoltaiczne o mocy do 1 MW lub jedna elektrownia fotowoltaiczna o łącznej mocy do 2MW,
- w miejscowości Wistka Królewska na dz. nr 123/4 – elektrownia fotowoltaiczna o mocy do 3MW,
- w miejscowości Nowa Wieś na dz. nr 387/2 – elektrownia fotowoltaiczna o mocy do 1MW,
- w miejscowości Ludwinowo na dz. nr 225/1 (Ludwinowo A – o mocy do 1 MW oraz Ludwinowo B o mocy do 1MW) – elektrownia fotowoltaiczna o łącznej mocy do 2MW,
- w miejscowości Przerytka na dz. nr 141/1 (Przerytka 1 – o mocy do 1 MW oraz Przerytka 2 – o mocy do 1MW) – elektrownia fotowoltaiczna o łącznej mocy do 2MW,
- w miejscowości Ludwinowo na dz. nr 225/1 – elektrownia fotowoltaiczna o łącznej mocy do 4MW,
- w miejscowości Ludwinowo na dz. nr 71/6 – elektrownia fotowoltaiczna o łącznej mocy do 4MW,
- w miejscowości Telążna Leśna na dz. nr 384 – elektrownia fotowoltaiczna o łącznej mocy do 4MW.

Ponadto na terenie gminy zamontowanych jest szereg mikroinstalacji zarówno na obiektach użyteczności publicznej jak i nieruchomościach prywatnych.

Przez gminę Włocławek przebiegają gazociągi wysokiego ciśnienia: DN 500 MOP 8,4 MPa relacji Gustorzyn-Gostynin oraz DN 1000 MOP 8,4 MPa relacji Gustorzyn-Leśniewice wraz z infrastrukturą niezbędną do ich obsługi. Dostęp do paliwa gazowego mają miejscowości Kruszyn oraz Nowa Wieś. Gmina zasilana jest gazem ziemnym wysokometanowym typu E (wg PN-C-04753), dystrybuowanym przez Polską Spółkę Gazownictwa sp.oz.o. W gminie Włocławek na koniec 2021 r. długość sieci dystrybucyjnej wynosiła ok. 6,3 km, ilość przyłączy gazowych ogółem 186 szt., zarejestrowanych było 453 odbiorców gazu w gospodarstwach domowych, a z sieci gazowej korzystało 1359 mieszkańców gminy (18,4%).

Obowiązuje konieczność spełnienia wymagań Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. z 2013 r., poz. 640, zał. nr 2) w zakresie zachowania stref kontrolowanych gazociągów względem projektowanych obiektów. W strefach kontrolowanych obowiązuje zakaz wznoszenia obiektów budowlanych, urządzania stałych składów i magazynów oraz podejmowania działań mogących spowodować uszkodzenie gazociągu podczas jego użytkowania.

Szerokość strefy kontrolowanej dla projektowanego gazociągu DN 1000 wynosi 12,0 m (po 6,0 m na strony od osi gazociągu). W przypadku gazociągu DN 500 szerokości stref kontrolowanych uzależnione są od rodzaju obiektów terenowych, wobec których są wyznaczone np. dla budynków mieszkalnych jedno- i wielorodzinnych szerokość strefy kontrolowanej wynosi 70,0 m (po 35,0 m od osi gazociągu), zaś w przypadku pozostałych obiektów – zgodnie z tabelą nr 1, stanowiącą część Załącznika nr 2 do ww. Rozporządzenia. Wskazane powyżej szerokość stref kontrolowanych od gazociągów są odległościami minimalnymi.

Zaopatrzenie gminy w ciepło oparte jest na indywidualnych źródłach ciepła, kotłowniach lokalnych w budynkach wielorodzinnych, usługowych oraz produkcyjno-usługowych. Urządzenia te emitują do atmosfery SO₂, NO₂, CO w ilościach, które dla pojedynczego pieca czy kuchni wydają się znikomo małe, ale bardzo uciążliwe ze względu na bezpośrednią oddziaływanie.

Urządzenia grzewcze należy modernizować poprzez zainstalowanie paliw o niskim stopniu emisji zanieczyszczeń (paliwa ekologiczne).

Na obszarze województwa kujawsko - pomorskiego obowiązuje uchwała Sejmiku Województwa Kujawsko – Pomorskiego nr VIII/136/19 z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa kujawsko – pomorskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Gmina Włocławek posiada rozbudowaną **sieć infrastruktury telekomunikacyjnej** telefonii stacjonarnej. W ostatnich latach nastąpił bardzo szybki rozwój sieci telefonii komórkowej, powstały stacje bazowe telefonii komórkowej.

Na terenie gminy znajdują się stacje bazowe operatorów telefonii komórkowej działających w Polsce, w tym stacja w miejscowości Smólnik (dz. nr 136/5), Kosinowo (dz. nr 39), Warząchewka Polska (dz. nr 773), Kruszynek (dz. nr 90), Potok (dz. nr 7/8). Rozwinięta sieć telefoniczna, a w konsekwencji możliwości w zakresie porozumiewania się i szybkiej transmisji danych jest wyznacznikiem możliwości rozwoju gospodarczego gminy.

2.3. POTENCJALNE ZMIANY ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM

Nowe zagospodarowanie terenu zawsze powoduje zmiany w środowisku przyrodniczym. Brak realizacji kierunków rozwoju i zamierzeń zawartych w projekcie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Włocławek, a tym samym odstąpienie od realizacji poszczególnych zadań może spowodować pogorszenie stanu środowiska gminy. Głównym kierunkiem działań planistycznych odnoszących się do środowiska przyrodniczego i kulturowego jest ich ochrona i zachowanie w jak najlepszym stanie dla przyszłych pokoleń co wymaga gospodarowania z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju.

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu Studium, rozwój gminy odbywać się będzie zgodnie z obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Włocławek, przyjętym uchwałą nr XXIV/162/2000 Rady Gminy Włocławek z dnia 27 listopada 2000r. W tym wariantcie nie nastąpi zwiększenie powierzchni terenów przeznaczonych do zainwestowania, tj. wprowadzanie nowej zabudowy produkcyjno-usługowej, mieszkaniowo-usługowej, a także terenów przeznaczonych pod komunikację i uzbrojenie terenu. W związku z powyższym nie będzie w przyszłości możliwości wprowadzania nowych terenów przeznaczonych do zainwestowania w przypadku sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Zaniechanie realizacji planowanych działań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej może prowadzić do wystąpienia niekorzystnych zmian w zakresie środowiska wodnego. W razie odstąpienia od dalszych działań bądź spowolnienia realizacji systemów oczyszczania ścieków wraz z rozwiązywaniem problemu zanieczyszczeń obszarowych nastąpi pogorszenie się stanu jakości wód zarówno cieków przepływających przez teren gminy jak i znajdujących się na terenie gminy jezior.

W zakresie stanu czystości powietrza atmosferycznego brak egzekwowania stosowania w paleniskach domowych paliw ekologicznych, niskoemisyjnych i/lub bezemisyjnych skutkować może pogorszeniem się stanu aerosanitarne gminy oraz pogorszeniem warunków życia mieszkańców.

Brak realizacji programu w zakresie budowy i przebudowy istniejących dróg oraz stworzenia układu dróg rowerowych, powodować będzie pogłębienie uciążliwości w komunikacji, w tym w szczególności w zakresie bezpieczeństwa.

Brak ochrony zadrzewień przydrożnych, śródpolnych oraz zieleni towarzyszącej obiektom usługowym, przemysłowym i innym może skutkować powstawaniem niekorzystnych zmian w strukturze przestrzennej prowadzących do erozji wodnej i eolicznej oraz pogorszenia się walorów estetyczno krajobrazowych.

Brak zachowania korytarzy ekologicznych służących utrzymaniu ciągłości systemu przyrodniczego może zostać zakłócona i doprowadzić do braku zagwarantowania możliwości przemieszczania się zwierząt.

Brak skutecznej realizacji selektywnej zbiórki odpadów (poprzez wprowadzenie pojemników na odpady), może spowodować pogorszenie stanu środowiska, wzrost ryzyka skażenia wód powierzchniowych i podziemnych, gleb oraz powietrza atmosferycznego.

Mając powyższe na uwadze dużą rolę pełnią tutaj władze gminy, do których należy prowadzenie przemyślanej polityki rozwoju i polityki przestrzennej, uwzględniającej wszelkie wyżej opisane przesłanki w celu minimalizacji niepożądanych skutków dla środowiska i dążenia do ładu przestrzennego.

2.4. CHARAKTERYSTYKA GMINY WŁOCŁAWEK W ODNIESIENIU DO JEGO POŁOŻENIA WZGLĘDEM OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE, W TYM OBSZARÓW NATURA 2000

Ochrona przyrody w Polsce realizowana jest głównie w oparciu o ustawę o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 r. i w jej rozumieniu polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody takich jak:

- dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów,
- roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową,
- zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia,
- siedlisk przyrodniczych,
- siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich i chronionych gatunków roślin zwierząt i grzybów,
- tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt,
- krajobrazu,
- zieleni w miastach i wsiach,
- zadrzewień.

Celem ochrony przyrody jest:

- utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- zachowanie różnorodności biologicznej,
- zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego,
- zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony,
- ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień,
- utrzymanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także zasobów, tworów i składników przyrody,
- kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody poprzez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

Formy ochrony przyrody w gminie

Parki krajobrazowe

Środkowa i wschodnia części gminy Włocławek wchodzi w skład Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny (12049 ha terenu gminy). Jest to obszar chroniony wyróżniający się wartościami przyrodniczymi, krajobrazowymi, historycznymi i kulturowymi, jego głównym celem jest zachowanie oraz upowszechnienie tych wartości zgodnie z zasadami racjonalnego i zrównoważonego gospodarowania zasobami przyrody. W parku chronione są obszary o dobrze zachowanych zasobach przyrodniczych oraz krajobrazie zbliżonym do naturalnego.

Park utworzony został 5 kwietnia 1979 r. Uchwałą nr XIX/70/79 Wojewódzkich Rad Narodowych w Płocku i Włocławku i mieści się na terenie województwa kujawsko-pomorskiego i mazowieckiego. Całkowita jego powierzchnia wynosi 38 950 ha, a jego otuliny 14 195 ha. W części położonej na terenie województwa kujawsko-pomorskiego park powołany został dla ochrony części obszaru Pojezierza Gostynińskiego ze względu na występujące rzadkie i chronione gatunki grzybów, roślin i zwierząt oraz ich siedliska bytowania. Celem jego powołania jest także ochrona kultury materialnej regionu, popularyzacja i promocja walorów przyrodniczych oraz historycznych Kujaw i Mazowsza. Na terenie parku obowiązują przepisy Rozporządzenia Nr 37/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 3 grudnia 2004 r. w sprawie Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2004 r. Nr 120 poz. 2017 ze zm.).

W granicy obszaru Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego zgodnie z ww. rozporządzeniem obowiązują między innymi następujące zakazy:

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy – Prawo ochrony środowiska,
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym, przeciwpowodziowym lub przeciwoświsiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych,
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej.

Obszary chronionego krajobrazu

Na terenie gminy Włocławek nie występują obszary chronionego krajobrazu.

Rezerwaty przyrody

Na terenie gminy Włocławek znajdują się 4 rezerwaty przyrody:

- Gościąg - rezerwat wodny o powierzchni 227,91 ha.

Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 19 września 2016 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Gościąg" (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 3223) określony został wykaz działek ewidencyjnych i oddziałów leśnych wchodzących w skład rezerwatu oraz przebieg granicy rezerwatu.

Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie jednego z grupy naturalnych zbiorników wodnych, o unikalnej w skali kraju, specyfice i charakterze osadów dennych – jeziora Gościąg oraz powierzchni leśnej otaczającej zespół jezior.

Rozporządzeniem Nr 9/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego w Bydgoszczy z dnia 17 lutego 2004 r. w sprawie ustanowienia planów ochrony dla rezerwatów przyrody (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 20, poz. 229), dla rezerwatu przyrody „Gościąg” ustanowiono plan ochrony na okres od 1 stycznia 2004 r. do 12 grudnia 2023 r.

Fot. 23. Rezerwat przyrody Gościąż

Źródło: <https://mapio.net/pic/p-72363802/>

- Wójtowski Grąd - rezerwat leśny o pow. 3,52 ha.

Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Wójtowski Grąd" (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 3613) określony został wykaz oddziałów leśnych wchodzących w skład rezerwatu oraz przebieg granicy rezerwatu.

Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie rzadkich na terenach wydmowych zespołów grądu i boru mieszanego z wykształconymi na tym terenie glebami rdzawo-brunatnymi.

Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 25 listopada 2015 r. dla rezerwatu przyrody „Wójtowski Grąd” ustanowiono plan ochrony (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 3772).

Identyfikacja zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych:

- brak odporności drzewostanu na czynniki abiotyczne drzewostan niestabilny,
- zagrożeniem wewnętrznym jest ekspansja gatunku obcego geograficznie – czeremchy amerykańskiej *Padus serotina*.

Działaniami ochronnymi wskazanymi w załączniku nr 2 do zarządzenia jest usunięcie sosny zwyczajnej i czeremchy amerykańskiej.

- Dębice - rezerwat leśny o pow. 41,92 ha.

Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Dębice" (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 3605) określony został wykaz oddziałów leśnych wchodzących w skład rezerwatu oraz przebieg granicy rezerwatu.

Celem ochrony rezerwatu przyrody jest zachowanie typowo wykształconej dąbrowy świetlistej oraz występujących w niej rzadkich i chronionych gatunków roślin.

Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 25 listopada 2015 r. dla rezerwatu przyrody „Dębice” ustanowiono plan ochrony (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 3766).

Identyfikacja zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych:

- zagrożeniem wewnętrznym jest ekspansja gatunku obcego geograficznie – czeremchy amerykańskiej *Padus serotina*,

- skład gatunkowy drzew niezgodny z siedliskiem,
- przegęszczenie drzewostanów w młodszych klasach wieku (IIa), pochodzenia sztucznego.

Działaniami ochronnymi wskazanymi w załączniku nr 2 do zarządzenia jest:

- przeswietlenie drzewostanów sosnowo- dębowych w celu poprawy warunków wzrostu dębu oraz usuwanie czeremchy amerykańskiej,
- przeswietlenie drzewostanów sosnowo- dębowych w celu poprawy warunków wzrostu dębu oraz usuwanie czeremchy amerykańskiej oraz podszytu,
- regularne zagęszczenia drzew,
- umożliwienie prawidłowego rozwoju drzewostanów poprzez zapewnienie dostępu światła w zależności od oddziały leśnego.

- Jazy - rezerwat leśny o powierzchni 2,62 ha., utworzony w 1963 r.

Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Jazy" (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 3609) określony został wykaz oddziałów leśnych wchodzących w skład rezerwatu oraz przebieg granicy rezerwatu.

Celem ochrony rezerwatu jest zabezpieczenie i zachowanie najstarszego na Kujawach drzewostanu sosnowego.

Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 25 listopada 2015 r. dla rezerwatu przyrody „Jazy” ustanowiono plan ochrony (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. poz. 3768).

Identyfikacja zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych – występowanie gatunków lekkonasiennych utrudniających wzrost nalotów i podrostów sosny na areale ok. 0,5 ha w młodniku sosnowym.

Działaniami ochronnymi wskazanymi w załączniku nr 2 do zarządzenia jest usuwanie gatunków lekkonasiennych.

Fot. 24. Rezerwat przyrody Jazy

Źródło: <https://mapio.net/pic/p-26033080/>

Pomniki przyrody

Pomnikami przyrody są „pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie”.

Do pomników przyrody ożywionej należą między innymi pojedyncze krzewy, drzewa i grupy drzew odznaczające się sędziwym wiekiem, wielkością, niezwykłymi kształtami lub innymi cechami, a także zabytkowe aleje drzew. Do pomników przyrody nieożywionej należą natomiast największe głązy narzutowe, tzw. eratyki oraz interesujące formy powierzchni ziemi np. źródła, wodospady, jary, skałki, wywierzyska, przełomy rzeczne, jaskinie, odkrywki itp.

Na terenie gminy Włocławek znajduje się 20 drzew uznanych za pomniki przyrody.

Użytki ekologiczne

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody za użytki ekologiczne uznaje się zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej.

Na terenie gminy Włocławek mieści 40 użytków ekologicznych zlokalizowanych w obrębach: Potok, Nowa Wieś, Ludwinowo, Dąb Polski, Dąb Mały, Dobiegniewo, Dąb Wielki, Teląźna Leśna, Warząchewka Polska, Józefowo, Modzerowo, Wistka Królewska, Teląźna Stara.

32 użytki ekologiczne wchodzi w system użytków ekologicznych zlokalizowanych w granicy Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny. Jeden z nich mieści się częściowo na terenie gminy Włocławek oraz na terenie gminy wiejskiej Kowal (obręb Teląźna Stara), jeden na terenie gminy Włocławek oraz na terenie miasta Włocławek (obręb Potok). Łącznie użytki ekologiczne zajmują 128,52 ha (ok. 1,1% powierzchni gminy).

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody (art. 45 ust. 10) w stosunku do pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego mogą być wprowadzone następujące zakazy:

- niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu lub obszaru;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych,
- wylewania gnojowicy z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;
- zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarłisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- zbioru, niszczenia, uszkodzenia roślin i grzybów na obszarach użytków ekologicznych, utworzonych w celu ochrony stanowisk, siedlisk lub ostoi roślin i grzybów chronionych;
- umieszczenia tablic reklamowych.

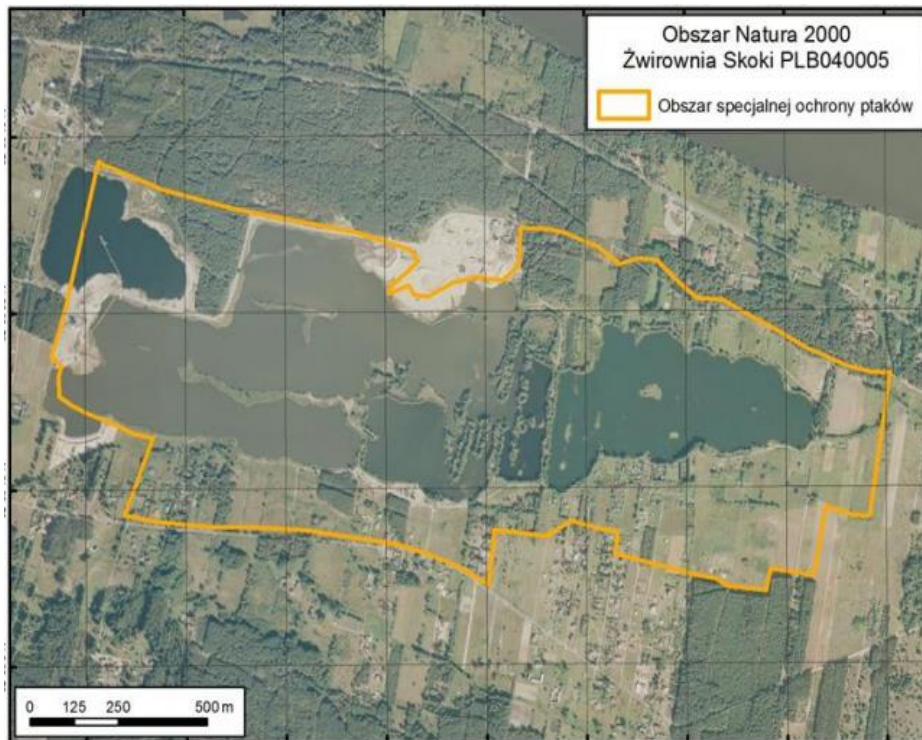
Wymienione zakazy nie dotyczą:

- prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- realizacji inwestycji celu publicznego w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
- likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.

Obszary Natura 2000

Na obszarze gminy znajduje się jeden **obszar specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 o nazwie „Żwirownia Skoki”** PLB040005, ustanowiony 13 października 2007 roku, na terenie którego obowiązują przepisy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2011 r., nr 25 poz. 133) oraz Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy Nr 0210/3/2014 z dnia 11 lutego 2014r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Żwirownia Skoki PLB040005 (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 2014 r. poz. 545), zmienionego Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 5 listopada 2021 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom. z 2021 r. poz. 5556), a także mają zastosowanie przepisy art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022r. poz. 916 ze zm.).

Ryc. 11. Obszar Natura 2000 „Żwirownia Skoki” PLB040005

Źródło: Załącznik nr 2 do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy Nr 0210/3/2014 z dnia 11 lutego 2014r.

Fot. 25. Żwirownia Skoki

Źródło: <https://wloclawek.torun.lasy.gov.pl/obszary-natura-2000#.Yydn7TP2M8>

Obszar Natura 2000- Żwirownia Skoki to najmniejsza spośród ostoi ptasich w Polsce, położona jest w Kotlinie Płockiej, stanowiącej część Pradoliny Toruńsko-Eberswaldzkiej. Obszar obejmuje 2 sztuczne zbiorniki wodne (35% powierzchni obszaru), otoczone skarpami, z wyspami, powstałe w czynnym wyrobisku żwiru położonym wśród pól (zajmują 62% obszaru) i rzadkiego lasu liściastego (2% ostoi), w pobliżu nadwiślańskiej trasy z Płocka do Włocławka. Linia brzegowa zbiorników jest bardzo urozmaicona, a brzegi słabo porasta roślinność szuwarowa. W wyniku ciągle prowadzonej eksploatacji powierzchnia lustra wody i nowopowstających wysp powiększa się i jest sukcesywnie zasiedlana przez ptaki. Szczególnie duże są tukolonie mewy śmieszki (3970 gniazd w 2003r.) i rybitwy rzecznej, brzegówki (600 par). Na terenie ostoi występuje 6 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej oraz 1 bardzo cenny gatunek - rybitwa białoczelna, nie wymieniony w Dyrektywie.

Przedmiotem ochrony na terenie obszaru zgodnie z ww. zarządzeniem są:

- A176 mewa czarnogłowa *Larus melanocephalus*
- A179 śmieszka *Larus ridibundus*
- A 182 mewa siwa *Larus canus*
- A193 rybitwa rzeczna *Sterna hirundo*

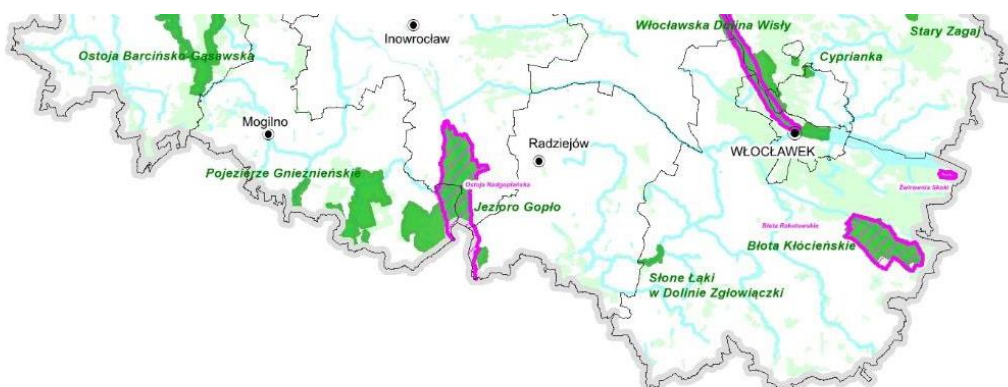
Zgodnie załącznikiem nr 4 do zarządzenia celami działań ochronnych są:

- Utrzymanie co najmniej 1 pary gatunku w obszarze. Dążenie do zwiększenia liczebności gatunku w obszarze poprzez zwiększenie powierzchni dostępnych siedlisk lęgowych.
- Utrzymanie co najmniej 2000 par gatunku w obszarze. Dążenie do zwiększenia liczebności gatunku w obszarze poprzez zwiększenie powierzchni dostępnych siedlisk lęgowych.
- Utrzymanie co najmniej 6 par gatunku w obszarze. Dążenie do zwiększenia liczebności gatunku w obszarze poprzez zwiększenie powierzchni dostępnych siedlisk lęgowych.
- Utrzymanie co najmniej 125 par gatunku w obszarze. Dążenie do zwiększenia liczebności gatunku w obszarze poprzez zwiększenie powierzchni dostępnych siedlisk lęgowych.

Fot. 26. Żwirownia Skoki
 Źródło: fotografia własna

W Planie przedstawiono również szereg działań ochronnych (załącznik nr 1 do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Bydgoszczy z dnia 5 listopada 2021 r.), za wykonanie których odpowiedzialny jest głównie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, ale również Polski Związek Wędkarski Okręg Płocko-Włocławski na podstawie porozumienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Bydgoszczy.

- obszary specjalnej ochrony ptaków Natura 2000
- obszary Natura 2000 mające znaczenie dla Wspólnoty zatwierdzone decyzją Komisji Europejskiej

Ryc. 12. Fragment mapy obszarów Natura 2000 w województwie kujawsko-pomorskim

Źródło: projekt Planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego.

Jeziora objęte ochroną akustyczną

Jeziora: Patrolowa Góra, Jedwabno, Święte, Radyszyńskie, Wierzchoń, Mrokowo, Mielec, Brzózka i Gościąg objęte są ochroną akustyczną na mocy Zarządzenia Wojewody Włocławskiego Nr 43/83 z dnia 4 lipca 1983 r. w sprawie wprowadzenia stref ciszy.

Podobnie jak na pozostałym obszarze kraju obowiązuje tu ochrona gatunkowa roślin, grzybów i zwierząt oparta o poszczególne rozporządzenia Ministra Środowiska. Także występujące na terenie gminy gatunki chronione, które znalazły się w rejestrze gatunków rzadkich i zagrożonych (Polska Czerwona Księga Zwierząt, Czerwona Lista Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce) podlegają ochronie

Ochrona gatunkowa

Ochrona gatunkowa ma na celu zabezpieczenie dziko występujących roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej. W Polsce obowiązują: rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 poz. 1409); rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408); rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183).

Rozporządzenie określa gatunki dziko występujących roślin:

- ✓ objętych ochroną ścisłą, z wyszczególnieniem gatunków wymagających ochrony czynnej,
- ✓ objętych ochroną częściową,
- ✓ objętych ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane, oraz sposoby ich pozyskiwania,
- ✓ wymagających ustalenia stref ochrony ich ostoi lub stanowisk.

Rozporządzenie określa również zakazy właściwe dla poszczególnych gatunków lub grup gatunków roślin i odstępstwa od zakazów oraz sposoby ochrony gatunków roślin.

Rozporządzenie w sprawie ochrony gatunkowej grzybów określa:

- ✓ objętych ochroną ścisłą,
- ✓ objętych ochroną częściową,
- ✓ objętych ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane, oraz sposoby ich pozyskiwania,
- ✓ wymagających ustalenia stref ochrony ich ostoi lub stanowisk;

Ponadto rozporządzenie określa właściwe dla poszczególnych gatunków lub grup gatunków grzybów zakazy i odstępstwa od zakazów, a także sposoby ochrony gatunków grzybów, w tym wielkość stref ochrony

W stosunku do dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową wprowadzone są m.in. zakazy: umyślnego zabijania, okaleczania lub chwytania, umyślnego niszczenia ich jaj lub form rozwojowych, transportu, chowu, zbierania, pozyskiwania, przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków, niszczenia siedlisk lub ostoi, wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granice państwa okazów gatunków i inne.

Rozporządzenie określa gatunki dziko występujących zwierząt, tj.:

- ✓ zwierząt objętych ochroną ścisłą, z wyszczególnieniem gatunków wymagających ochrony czynnej,
- ✓ zwierząt objętych ochroną częściową,
- ✓ zwierząt objętych ochroną częściową, które mogą być pozyskiwane, oraz sposoby ich pozyskiwania,
- ✓ zwierząt wymagających ustalenia stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania.

Rozporządzenie określa również zakazy właściwe dla poszczególnych gatunków lub grup gatunków zwierząt oraz ptaków i odstępstwa od zakazów oraz sposoby ochrony gatunków.

Niektóre gatunki chronione znalazły się także w rejestrze gatunków rzadkich i zagrożonych (Polska Czerwona Księga Zwierząt, Czerwona Lista Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce).

Gatunki zwierząt wymienione w ww. rozporządzeniach, występujące na terenie gminy podlegają ochronie.

Parki podworskie

Ochronie podlegają również dawne parki dworskie i założenia dworsko-parkowe, które zostały wpisane do rejestru zabytków lub wojewódzkiej / gminnej ewidencji zabytków.

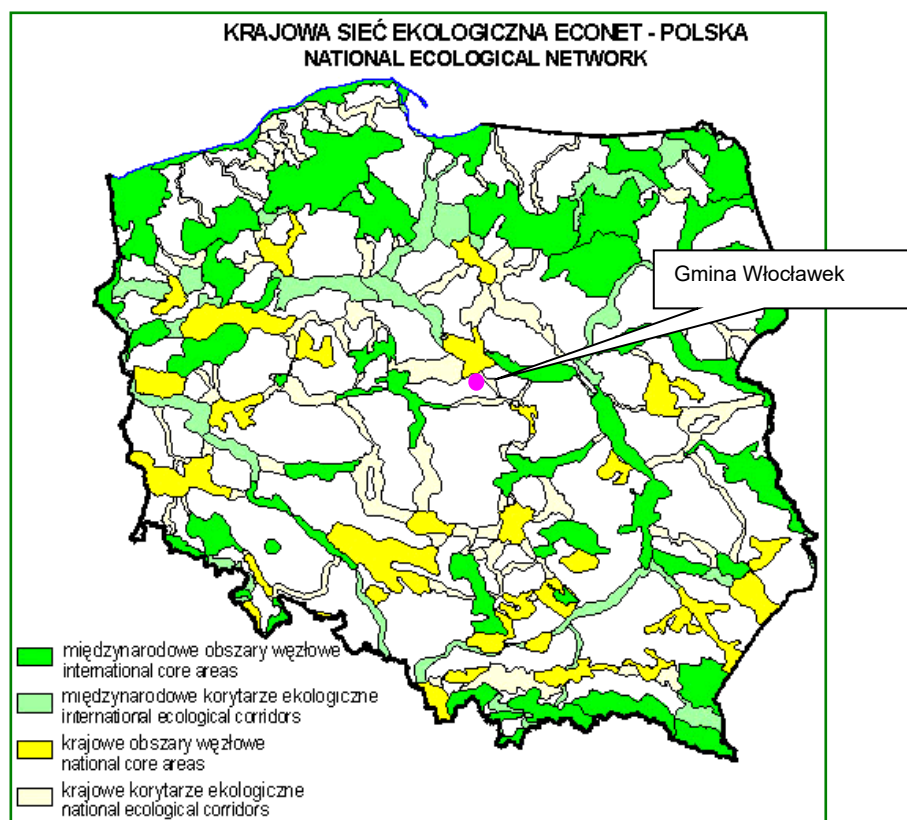
Parki podworskie mimo często poważnych zaniedbań i dewastacji są obiektami bogatymi pod względem florystycznym. Występujące w nich gatunki roślin są często unikatowe, co powoduje, że parki obok funkcji przyrodniczych mają również znaczenie dydaktyczne. Okazały drzewostan parków wyróżnia się na tle terenów otaczających tworząc dominanty krajobrazowe.

Na obszarze gminy Włocławek znajdują się obiekty, które posiadają zachowane cechy parkowe, tzn. wyróżniają się pod względem florystycznym oraz założeniami architektoniczno-przestrzennymi. Zaliczają się do nich parki położone w następujących miejscowościach: Dębice – zespół dworsko – parkowy, Kruszynek – dwór murowany z połowy XIX w. z pozostałością parku, Smólsk – zespół dworsko – pałacowy z pierwszej połowy XIX w. z parkiem, Świętosław – zespół dworsko - pałacowy murowano - drewniany z przełomu XVIII i XIX wieku., Wistka Królewska – zespół dworski z pierwszej połowy XIX w. z resztkami parku.

Mimo poważnych przekształceń i odstępstw od pierwotnych założeń, niektóre z nich prezentują się stosunkowo korzystnie. Generalnie, stan drzew jest dobry, niektóre tylko wymagają prac pielęgnacyjnych

Sieć ekologiczna ECONET

Krajowa sieć ekologiczna ECONET-POLSKA jest wielkoprzestrzennym systemem obszarów węzłowych najlepiej zachowanych pod względem przyrodniczym i reprezentatywnych dla różnych regionów przyrodniczych kraju, wzajemnie ze sobą powiązanych korytarzami ekologicznymi, które zapewniają ciągłość więzi przyrodniczych w obrębie tego systemu. Sieć ECONET-POLSKA pokrywa 46% kraju. Składa się ona z obszarów węzłowych i łączących je korytarzy ekologicznych, wyznaczonych na podstawie takich kryteriów, jak naturalność, różnorodność, reprezentatywność, rzadkość i wielkość. Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET-POLSKA została opracowana w 1995 i 1996 roku przez zespół Autorów pod kierownictwem dr Anny Liro jako projekt badawczy National Nature Plan (NNP) w ramach Programu Europejskiego Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUCN). Wyznaczono ogółem 78 obszarów węzłowych (46 międzynarodowych i 32 krajowe, które razem obejmują 31% powierzchni kraju) oraz 110 korytarzy ekologicznych (38 międzynarodowych i 72 krajowe, które razem obejmują 15% powierzchni kraju). Sieć ECONET-POLSKA zawiera w sobie również obszary prawnie chronione (parki narodowe i krajobrazowe oraz rezerwy), ostoje przyrody CORINE lub ważne ostoje ptaków, które najczęściej są "wbudowane" w najcenniejsze fragmenty obszarów węzłowych jako tzw. biocentra (regionalne i lokalne).

Ryc.14. Gmina Włocławek na tle krajowej sieci ekologicznej ECONET

Źródło: Instytut Ochrony Środowiska (www.ios.edu.pl)

2.5. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Na stan środowiska wpływa obecny stan zagospodarowania gminy Włocławek, w tym głównie infrastruktura techniczna, a także funkcja wykorzystywanego terenu (produkcyjna, usługowa, mieszkaniowa, rolnicza, leśna).

Przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko reguluje rozporządzenie Rady Ministrów⁴ w niniejszej sprawie i określa:

- rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- rodzaje przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko oraz
- przypadki, w których zmiany dokonywane w obiektach są kwalifikowane jako przedsięwzięcia, o których mowa w pkt 1 i 2 powyżej.

Do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko⁵ zalicza się m.in. chów lub hodowlę zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 210 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP – przy czym za liczbę DJP przyjmuje się maksymalną możliwą obsadę inwentarza), a także wydobywanie kopalin ze złoża metodą: a) odkrywkową na powierzchni obszaru

⁴ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.)

⁵ Pełny katalog przedsięwzięć znajduje się w *Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko*, w niniejszym opracowaniu podano jedynie przykłady, biorąc pod uwagę uwarunkowania i rolniczy charakter gminy

górniczego nie mniejszej niż 25 ha, b) podziemną o wydobyciu kopaliny nie mniejszym niż 100 000 m³ na rok. Ponadto zalicza się przedsięwzięcia polegające na rozbudowie, przebudowie lub montażu przedsięwzięć realizowanych lub zrealizowanych, w tym m.in. instalacje wykorzystujące do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru o łącznej mocy nominalnej elektrowni nie mniejszej niż 100 MW, napowietrzne linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 220 kV, o długości nie mniejszej niż 15 km.

Do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zalicza się m.in. napowietrzne linie elektroenergetyczne, o napięciu znamionowym nie mniejszym niż 110 kV, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 6 niniejszego rozporządzenia oraz gazociągi wysokiego ciśnienia, lotniska inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 30 lub lądowiska, z wyłączeniem lądowisk, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie szpitalnego oddziału ratunkowego (Dz. U. 2019 r. poz. 1213). Ponadto do przedsięwzięć potencjalnie znacząco oddziałujących na środowisko zaliczamy: elektrownie wodne; instalacje wykorzystujące do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru o łącznej mocy nominalnej elektrowni nie mniejszej niż 100 MW, instalacje do oczyszczania ścieków inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 40, przewidziane do obsługi nie mniej niż 400 równoważnych mieszkańców w rozumieniu art. 43 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne; sieci kanalizacyjne o całkowitej długości przedsięwzięcia nie mniejszej niż 1 km, a także gospodarowanie wodą w rolnictwie polegające na melioracji łąk, pastwisk lub nieużytków; cukrownie; gorzelnie; chów lub hodowla zwierząt, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 51, w liczbie nie mniejszej niż 60 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP). W rozporządzeniu wymieniono również w tej kategorii zabudowę przemysłową, w tym zabudowę systemami fotowoltaicznymi, lub magazynowa, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż:

- a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,
- b) 1 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a.

Ponadto do zidentyfikowanych na analizowanym obszarze zagrożeń, które mogą w pewnym stopniu oddziaływać na środowisko należą jedynie:

- hałas komunikacyjny, wynikający głównie z przebiegu autostrady A1, drogi krajowej, a także dróg wojewódzkich oraz lotniska,
- emisja zanieczyszczeń pochodzących z palenisk zabudowy zagrodowej.

Dla wymienionych wyżej przypadków należy wskazać sposoby i możliwości ograniczania zidentyfikowanych zagrożeń:

- wymagane jest dokonywanie oględzin, przeglądów, oceny stanu technicznego oraz konserwacji i remontów urządzeń, instalacji oraz sieci dystrybucyjnych sieci energetycznych zgodnie z wytycznymi dystrybutora sieci,
- ograniczanie hałasu komunikacyjnego poprzez nasadzenia zieleni wysokiej, montaż ekranów akustycznych, stosowanie odpowiedniej nawierzchni,
- emisje pochodzące z kotłowni lokalnych można ograniczyć poprzez, zmianę czynnika grzewczego na paliwa ekologiczne.

Jeżeli tego typu przedsięwzięcia byłyby realizowane na terenie gminy wówczas wymagają one przeprowadzenia na etapie planowania oceny ich oddziaływania na środowisko.

Uwarunkowania przyrodnicze gminy Włocławek oraz sieć osadnicza, komunikacyjna i infrastrukturalna pozwalają, biorąc pod uwagę planowane inwestycje, na wskazanie obszarów, w których potencjalnie najwięcej wystąpi negatywnych oddziaływań na środowisko. Są to w szczególności przedsięwzięcia dotyczące realizacji liniowych systemów infrastruktury technicznej, intensywnego budownictwa, terenów przemysłowych czy też rolnictwa:

- w transporcie drogowym – zakres negatywnych oddziaływań uzależniony jest w dużym stopniu od sposobu realizacji inwestycji. Zastosowanie w trakcie budowy i eksploatacji proekologicznych metod może w znakomity sposób zmniejszyć niekorzystne skutki. Efektem pozytywnym realizacji dróg będzie zmniejszenie szkodliwych emisji i poprawa klimatu akustycznego oraz bezpieczeństwa (w przypadku budowy chodników, tras pieszo-rowerowych) w obrębie terenów intensywnie zabudowanych,
- budowa sieci kanalizacyjnych systemu rozdzielczego: kanalizacja sanitarna i deszczowa,
- budowa sieci elektroenergetycznych związanych z rozwojem gminy,
- tereny budowy zakładów produkcyjnych, ingerujące w środowisko (m.in. zmiana krajobrazu, zachwianie stosunków wodnych, a także flory i fauny na danym obszarze),
- rozwój gospodarstw wysokospecjalistycznych – zmiana w krajobrazie, zanieczyszczenia powietrza, powstawanie ścieków.

3. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Realizacja zapisów studium wprowadzi do środowiska, co jest oczywiste, szereg zmian zarówno o charakterze pozytywnym jak i negatywnym. Analiza przedstawionych wcześniej ustaleń i zapisów pozwala przypuszczać, że w ogólnym bilansie zmian pozytywnych powinno być więcej. W świetle tego wydaje się iż najistotniejszym problemem jest pełna realizacja wszystkich zapisów odnoszących się bezpośrednio i pośrednio do środowiska. W rozdziale 2.4. niniejszego opracowania dokonano analizy form ochrony przyrody w gminie. W rozdziale 5. przedstawione zostaną główne problemy ochrony środowiska dla istniejących obszarów (form) biorąc pod uwagę zapisy projektu studium.

Z uwagi na to, że na obszarze gminy występują obszarowe formy ochrony przyrody, a także kompleksy leśne (lesistość ok. 50 %), a także ukształtowane korytarze ekologiczne należy dołożyć szczególnych starań dla maksymalnej ochrony środowiska istniejących zasobów w celu zachowania równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, jednego z aspektów realizacji zrównoważonego rozwoju.

Istotną kwestią jest również **wzbogacenie obszaru gminy w powierzchnie biologicznie czynne**. Niezbędne jest w tym zakresie pełne respektowanie zapisów studium określających intensywność zabudowy. Niestety, wzorem wielu doświadczeń, należy liczyć się z różnego rodzaju naciskami i wybiegami inwestorów aby uzyskać jak najwyższy wskaźnik zabudowy na swoim terenie. Brak konsekwencji stosownych władz w tym zakresie może doprowadzić do nadmiernego zagęszczenia zabudowy

Kolejnym ważnym problemem jest **zabezpieczenie czystości wód podziemnych**. W tym przypadku niezbędna jest pełna realizacja zapisów odnoszących się do gospodarki wodno-ściekowej. Nie można dopuścić do sytuacji aby duże zainwestowane obszary pozbawione były sieci kanalizacyjnej. Rozwiązania obejmujące budowę tymczasowych szczelnych zbiorników na nieczystości płynne powinny być stosowane tylko w wyjątkowych wypadkach i na czas ściśle określony. Na terenach o rozproszonej zabudowie, gdzie wskazuje na to czynnik ekonomiczny stosować należy rozwiązania alternatywne tj. przydomowe oczyszczalnie ścieków. W odniesieniu do stosunków wodnych należy również zwrócić uwagę na konieczność maksymalnego zachowania elementów powierzchniowej sieci hydrograficznej. Rozwiązania techniczne z zakresu podziemnej infrastruktury technicznej oraz fundamentowania budynków i budowli powinny ograniczać do maksimum ochronę istniejących zbiorników wód powierzchniowych.

Ponad 92,7% mieszkańców korzysta z wodociągu gminnego. Natomiast stopień skanalizowania (korzystający z kanalizacji w ogóle ludności) gminy Włocławek wynosi zaledwie 29,7%.

Należy prowadzić sukcesywne inwestycje w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, aby maksymalnie ograniczyć szkodliwe oddziaływanie dla środowiska, a jednocześnie podnieść standard życia i zdrowia mieszkańców gminy.

Kolejnym elementem środowiska, który wymaga szczególnego potraktowania są **grunty rolne wysokich klas bonitacyjnych oraz obszary cenne przyrodniczo**, takie jak pomniki przyrody czy użytki ekologiczne.

Grunty rolne chronione są na podstawie wspomnianej już ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych z 1995 r. Ochrona ta polega zwłaszcza na ograniczaniu zmiany przeznaczenia gruntów o najwyższej wartości bonitacyjnej (grunty klas I-III) na cele nierolnicze. Zgodnie z przepisami ww. ustawy zmiana przeznaczenia gruntów (poza terenem miejskim) stanowiących użytki rolne klas I-III na cele nierolnicze i nieleśne wymaga zgody ministra właściwego do spraw rolnictwa i rozwoju wsi i uzyskiwana jest na etapie sporządzania planu miejscowego. Ochrona gleby zmierza nie tylko do zmniejszenia uciążliwości działań człowieka na środowisko, ale także do renaturalizacji terenów już zniszczonych i przywracania ponownie ich funkcji przyrodzie. W celu ochrony ziemi i gleby podejmowanie mogą być następujące działania:

- **ograniczenie emisji zanieczyszczeń przemysłowych i komunikacyjnych.** Działania takie mogą obejmować zarówno inwestycje w nowe technologie (lub modernizację już istniejących), jak i propagowanie określonych środków transportu. Zagadnienia te ściśle łączą się zarówno z ochroną powietrza jak i wody, bo ich stan bezpośrednio wpływa na skażenie gleb,
- **ograniczenie uciążliwości rolnictwa dla środowiska.** Działania takie mogą obejmować zarówno ograniczenie intensywności produkcji (farmy wielkoprzemysłowe, monokulturowe gospodarstwa, mniejsze nawożenie itp.) jak i też biologiczną ochronę upraw, stosowanie płodozmianu czy ograniczenie zmian krajobrazu poprzez m.in. zachowanie zadrzewień śródpolnych,
- **przywracanie prawidłowych stosunków wodnych co zapobiega m in. stepowieniu.** Możliwe jest tutaj zarówno stosowanie ochrony biernej (np. obszary chronionego krajobrazu, rezerваты itp.), jak i czynnej (np. mała retencja, prawidłowa melioracja, nasadzenia drzew),
- **odpowiednia edukacja ekologiczna** (uświadomienie społeczeństwa odnośnie szkodliwości wypalania traw, czy zaśmiecania lasów),
- **budowanie bezpiecznych składowisk odpadów i wysypisk śmieci** (lub modernizacja już istniejących). Chodzi tutaj nie tylko o odizolowanie od środowiska takich terenów, ale także o ich rekultywację po okresie użytkowania. Z zagadnieniem tym wiąże się także recykling i segregacja śmieci.

Realizacja przewidywanych ustaleń Studium nie będzie miała znaczącego wpływu na obszary podlegające ochronie, pod warunkiem przestrzegania wszelkich nakazów i zakazów związanych z użytkowaniem obszarów i obiektów.

4. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM A ICH ODNIESIENIE W STUDIUM

Znaczna ilość dokumentów międzynarodowych, wspólnotowych i krajowych wiąże się z problematyką ochrony środowiska. Poniżej znajduje się przegląd zapisów w zakresie celów założonych w najważniejszych dokumentach strategicznych i operacyjnych.

Warto nadmienić, że cele ochrony środowiska przyjmowane na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowane są w Polsce poprzez egzekwowanie odpowiednich aktów prawnych⁶, w tym bezpośrednio wdrożenie dyrektyw Wspólnot Europejskich, czy też opracowane są zgodnie z zaleceniami międzynarodowych konwencji.

Cele ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym

Konferencja Narodów Zjednoczonych w Rio de Janeiro w 1992 r.

Polska podpisując w czerwcu 1992 roku w Rio de Janeiro **Konwencję o różnorodności biologicznej**, a w roku 1996 ją ratyfikując, stała się jej pełnoprawną stroną i przyjęła na siebie wszystkie zobowiązania wynikające z tego ważnego dokumentu. Zdefiniowano tu założenia zrównoważonego rozwoju. Istotą zrównoważonego rozwoju jest równorzędne traktowanie racji społecznych, ekonomicznych i ekologicznych, co oznacza konieczność integrowania zagadnień ochrony środowiska z polityką w poszczególnych dziedzinach gospodarki. Przyjęto trzy cele konwencji: ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystania zasobów genetycznych.

Konwencja wprowadziła m.in. obowiązek przeprowadzania ocen oddziaływania na środowisko planowanych przedsięwzięć, informowania o szkodach powstałych w środowisku przyrodniczym danego kraju i szybkiego reagowania na nie.

Najważniejszym organem konwencji jest Konferencja Stron, dokonująca przeglądu wdrażania konwencji oraz podejmująca decyzje określające zadania dla stron i sekretariatu konwencji. Trzynaste spotkanie Konferencji Stron odbyło się w grudniu 2016 r. w Cancun (Meksyk).

Projekt studium maksymalnie jak to możliwe, równorzędnie traktuje racje społeczne, ekonomiczne i ekologiczne, z naciskiem na środowisko.

Agenda XXI - Globalny Program Działania na XXI wiek

W części II „Ochrona i zarządzanie zasobami przyrody”, znajduje się odniesienie do problematyki ochrony środowiska: potrzeba badań środowiska, zapobieganie zagrożeniom, zwalczanie negatywnych zjawisk w środowisku, ochrona zasobów środowiska, bezpieczna gospodarka itd.

---

⁶ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, na podstawie której sporządzona została niniejsza prognoza. Zatem już samo przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest realizacją celów określonych w Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. i Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. Wszystkie akty prawne dotyczące ochrony środowiska, w tym m.in.: ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska; ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. prawo wodne; ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody; ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, których wymogi są uwzględniane przy opracowaniach planistycznych, wdrażają dyrektywy Wspólnoty Europejskiej w zakresie swoich regulacji.

Przyjmuje się, że projekt zmiany studium wpisuje się w ten program – ustalenia ściśle wiążą się z ochroną zasobów środowiska i bezpieczną gospodarką.

Cele Zrównoważonego Rozwoju (Sustainable Development Goals - SDGs)

Społeczność międzynarodowa uzgodniła podczas konferencji nt. Zrównoważonego Rozwoju - Rio+20 „The Future We Want” (w czerwcu 2012 r.) wypracowanie nowych Celów Zrównoważonego Rozwoju (Sustainable Development Goals - SDGs), które będą zasadniczym elementem nowej agendy rozwojowej po 2015 r. Dotychczasowa agenda rozwojowa oparta była na tzw. Milenijnych Celach Rozwoju (MDGs) przyjętych w 2000 r., które miały zostać wypełnione do 2015 r. Przyjęto wówczas osiem MDGs, przy czym cele te nie były negocjowane w procesie międzynarodowym, a opracowane przez komitet ekspertów. Nie zostały one w całości zrealizowane, zatem działania na rzecz ich realizacji po roku 2015 zostały włączone do SDGs.

Propozycja SDGs zawiera 17 celów głównych i 169 powiązanych z nimi zadań. Dużym osiągnięciem dotychczasowych międzynarodowych i unijnych działań na rzecz zrównoważonego rozwoju jest uznanie znaczenia wymiaru środowiskowego dla zapewnienia wzrostu potencjału na świecie i tworzenia odpowiednich warunków życia dla obecnych i przyszłych pokoleń. Efektywne gospodarowanie zasobami naturalnymi, efektywność energetyczna, zapewnienie powszechnego dostępu do wody, usług sanitarnych, przeciwdziałanie utracie różnorodności biologicznej i zapewnienie rozwoju usług ekosystemowych, zrównoważone leśnictwo, wprowadzanie zrównoważonych wzorców produkcji i konsumpcji (SCP) oraz adaptacja do zmian klimatu to główne działania środowiskowe na rzecz walki z ubóstwem oraz zapewnienia zrównoważonego rozwoju. Wymienione obszary znalazły satysfakcjonujące odzwierciedlenie w postaci propozycji konkretnych SDGs.

Dokument „Transforming Our World: The 2030 Agenda for Global Action” został przyjęty podczas Szczytu ONZ w Nowym Jorku, 25 września 2015 r.⁷ Zgodnie z jej założeniami uzgodnione na poziomie globalnym cele znajdują swoje przełożenie w działaniach krajowych i na poziomie regionalnym, uwzględniających lokalne uwarunkowania.

⁷ Polska wersja językowa dokumentu: "Przekształcamy nasz świat: Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030" znajduje się na stronie internetowej poświęconej działalności ONZ pod adresem: <http://www.un.org.pl/agenda-2030-rezolucja>

Cele ustanowione na szczeblu krajowym

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej

Przyjęta w 1997 r. Konstytucja stwierdza, że Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju (Art. 5). Ustala, że ochrona środowiska jest obowiązkiem m.in. władz publicznych, które poprzez swą politykę powinny zapewnić bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom (Art. 74). Do jej zapisów jako podstawowego prawa w Polsce odnoszone są wszystkie pozostałe dokumenty prawne.

Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej

Podstawowym dokumentem krajowym z zakresu ochrony środowiska jest Polityka ekologiczna państwa 2030, przyjęta uchwałą nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019r. (opublikowana w M.P. z 6.09.2019r., poz. 794).

Rolą Polityki jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców. Wzmacnia działania rządu polegające na budowie innowacyjnej gospodarki z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju.

Cel główny Polityki, tj. Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców, przeniesiono wprost z SOR. Cele szczegółowe określono w odpowiedzi na najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający połączenie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Cele szczegółowe dotyczą zdrowia, gospodarki i klimatu. Realizacja celów środowiskowych ma być wspierana przez cele horyzontalne dotyczące edukacji ekologicznej oraz efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska. Chodzi o rozwijanie kompetencji, umiejętności i postaw ekologicznych społeczeństwa oraz o poprawę zarządzania ochroną środowiska w Polsce.

Cele szczegółowe będą realizowane przez projekty strategiczne oraz wiele zadań, które konkretyzują działania wskazane w SOR i inne działania wskazane w trakcie prac nad Polityką ekologiczną państwa 2030 (np. wynikające z międzynarodowych zobowiązań dla Polski w perspektywie do 2030 r.).

Cele szczegółowe będą realizowane przez kierunki interwencji takie jak:

- zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,
- likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,
- ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb,
- przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,
- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym,
- zarządzanie zasobami geologicznymi przez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,
- wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT (polegają określaniu granicznych wielkości emisji dla większych zakładów przemysłowych),
- przeciwdziałanie zmianom klimatu,
- adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,
- edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji,

- usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

Ze szczególną intensywnością realizowane będą działania mające na celu poprawę jakości powietrza przez ograniczenie niskiej emisji, która jest główną przyczyną powstawania smogu.

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030

Przyjęta przez rząd 17 września 2019 r., jest najważniejszym dokumentem strategicznym dotyczącym polityki regionalnej państwa.

Strategia ta jest zbiorem wspólnych wartości, zasad współpracy rządu i samorządów oraz partnerów społeczno-gospodarczych na rzecz rozwoju kraju i województw. Dokument określa systemowe ramy prowadzenia polityki regionalnej zarówno przez rząd wobec regionów, jak i wewnątrzregionalne. Odegra on w nadchodzących latach ważną rolę w procesie programowania środków publicznych, w tym funduszy UE.

KSRR 2030 r. kładzie nacisk na zrównoważony rozwój całego kraju, czyli zmniejszanie dysproporcji w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego różnych obszarów, głównie miejskich i wiejskich.

W strategii przewidziano skuteczniejszą identyfikację potrzeb rozwojowych wszystkich obszarów kraju, a także efektywniejsze rozpoznanie zasobów jakimi dysponują, wskazanie wyzwań i barier rozwojowych. Takie podejście przełoży się na lepsze dopasowanie narzędzi interwencji (np. programów) do możliwości i potencjałów rozwojowych poszczególnych obszarów kraju.

Jednym z celów KSRR jest zapewnienie większej spójności rozwojowej Polski przez wsparcie obszarów słabszych gospodarczo. Dlatego w dokumencie wskazano obszary strategicznej interwencji (OSI), które otrzymają szczególne wsparcie (będą to obszary zagrożone trwałą marginalizacją, miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, Śląsk i tereny Polski wschodniej).

Ponadto Strategia wspiera konkurencyjność regionów i zakłada kontynuację działań zmierzających do podniesienia jakości kapitału ludzkiego i społecznego oraz rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności. W związku z tym wspierane będą lokalne przedsiębiorstwa.

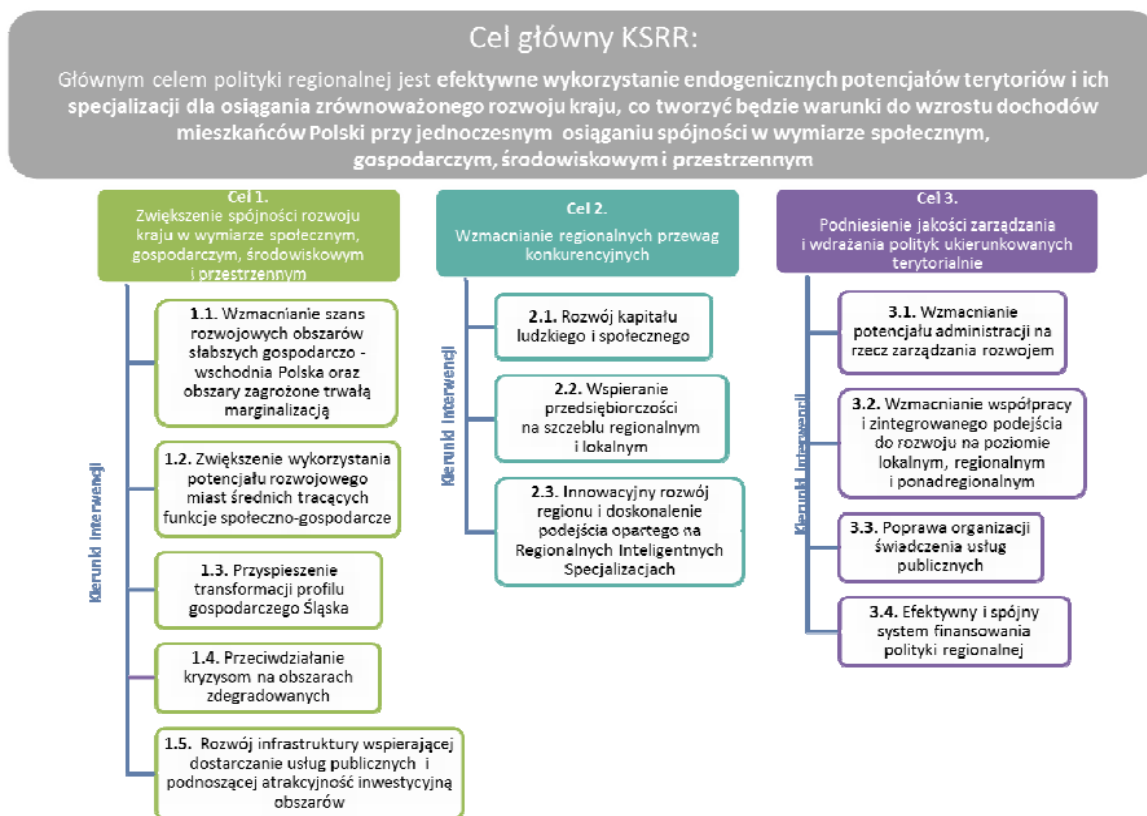
W strategii istotny nacisk położono na rozwijanie kompetencji administracji publicznej. Chodzi o umiejętności niezbędne do prowadzenia skutecznej polityki rozwoju, w szczególności na terenach o niskim potencjale rozwojowym, a zwłaszcza wspieranie powiązań między lokalnym i regionalnym sektorem publicznym a światem biznesu i nauki.

W dokumencie przewidziano zwiększenie roli i odpowiedzialności samorządów lokalnych jako podmiotów decydujących o polityce rozwoju w skali lokalnej. Strategia tworzy warunki do większego angażowania się samorządów gminnych i powiatowych w realizację wspólnych projektów i we współpracy ponad granicami administracyjnymi.

Ponadto KSRR 2030 prezentuje:

- jak dostosować się do zmian, które dzieją się wokół nas, by Polska była świadomym, odnoszącym korzyści uczestnikiem procesu globalizacji;
- jak wykorzystać atuty regionu – w tym zasoby ludzkie i naturalne, zalety lokalizacyjne i instytucjonalne - do jego rozwoju;
- mechanizmy współpracy pomiędzy: rządem, samorządem regionalnym, lokalnym, które umożliwiają ukierunkowanie krajowych i regionalnych strumieni finansowych na realizację powstających oddolnie wizji i planów rozwoju.

Cel główny i cele szczegółowe polityki regionalnej

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

Strategia (SOR) została przyjęta przez Radę Ministrów 14 lutego 2017 r. SOR jest aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. *Strategii Rozwoju Kraju 2020*. Jest obowiązującym, kluczowym dokumentem państwa polskiego w obszarze średnio- i długofalowej polityki gospodarczej. Dokument ten stanowi rozwinięcie i operacjonalizację tzw. Planu Morawieckiego, w którym została sformułowana nowa wizja i model rozwoju kraju będące odpowiedzią na wyzwania stojące przed polską gospodarką. Wyzwania te określono formułą **pięciu pułapek rozwojowych**: średniego dochodu, braku równowagi, przeciętnego produktu, demograficznej oraz słabości instytucjonalnej. Niezależnie od nich za bariery dla rozwoju Państwa uznano rozwarstwienie społeczne i utrzymujące się zróżnicowania przestrzenne w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego.

W *Strategii* zawarte są rekomendacje dla polityk publicznych. Stanowi ona też **podstawę dla zmian w systemie zarządzania rozwojem**, w tym obowiązujących dokumentów strategicznych (strategii, polityk, programów). Aktualnie trwają prace nad przygotowaniem nowych, zintegrowanych strategii rozwoju, które posłużą do realizacji założonych celów i uszczegółowienia zapisów SOR.

Strategia określa podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, regionalnym i przestrzennym w perspektywie roku 2020 i 2030. SOR przedstawia **nowy model rozwoju – rozwój odpowiedzialny oraz społecznie i terytorialnie zrównoważony**. Jest on oparty o indywidualny potencjał terytorialny, inwestycje, innowacje, rozwój, eksport oraz wysoko przetworzone produkty. Nowy model rozwoju zakłada odchodzenie od dotychczasowego wspierania wszystkich sektorów/branż na rzecz wspierania sektorów

strategicznych, mogących stać się motorami polskiej gospodarki. Jego fundamentalnym wyzwaniem jest przebudowanie modelu gospodarczego tak, żeby służył on całemu społeczeństwu.

Polityka regionalna doprowadzić ma do zwiększenia efektywności interwencji publicznej, w szczególności w odniesieniu do słabszych regionów, podregionów, miast i obszarów wiejskich, nie rezygnując jednak z wykorzystania potencjałów terytoriów wysoko rozwiniętych.

Głównym celem SOR jest „Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym”.

W *Strategii* wyszczególniono także **cele szczegółowe**:

I. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną (obszary: Reindustrializacja, Rozwój innowacyjnych firm, Małe i średnie przedsiębiorstwa, Kapitał dla rozwoju, Ekspansja zagraniczna);

II. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony (obszary: Spójność społeczna, Rozwój zrównoważony terytorialnie);

III. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu (obszary: Prawo w służbie obywatelom i gospodarce, Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem, E-państwo, Finanse publiczne, Efektywność wykorzystania środków UE)

oraz **obszary wpływające na osiągnięcie celów *Strategii***: Kapitał ludzki i społeczny, Cyfryzacja, Transport, Energia, Środowisko, Bezpieczeństwo Narodowe.

Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych

Polska przystępując do Unii Europejskiej zobowiązała się do wypełnienia wymogów dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 roku dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (Dz. Urz. WE L 135 z 30.05.1991 r., str. 40-52, z późn. zm.; Dz. Urz. WE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 002, str. 26) zgodnie z określonymi w negocjacjach i zapisanymi w Traktacie Akcesyjnym terminami i okresami przejściowymi. W rozmowach przedakcesyjnych wynegocjowane zostały bowiem dostosowawcze okresy przejściowe na wprowadzenie przepisów ww. dyrektywy do końca 2015 r. Dlatego też, aby zidentyfikować faktyczne potrzeby w zakresie uporządkowania gospodarki ściekowej oraz uszeregować ich realizację w taki sposób aby wywiązać się ze zobowiązań traktatowych, utworzono Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK).

Program ten został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 16 grudnia 2003 r. KPOŚK stanowi wykaz aglomeracji, które muszą zostać wyposażone w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków w terminach określonych w Programie. Do chwili obecnej przeprowadzono pięć jego aktualizacji w latach: 2005, 2009, 2010, 2015 i 2017.

MASTER PLAN

Następstwem zatwierdzenia piątej aktualizacji KPOŚK było stworzenie nowej wersji Master Planu dla dyrektywy ściekowej. Master Plan zawiera zestawienie najważniejszych informacji planistycznych z zakresu gospodarki ściekowej wykazanych w aktualizacji. Dokument został zatwierdzony przez Kierownictwo Resortu Środowiska w dniu 8 września 2017 r.

Cele ustanowione na szczeblu wojewódzkim

Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030 – Strategia przyspieszenia 2030+, przyjęta uchwałą XXVIII/399/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2020 r.

Misję rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2021-2030, wywodzącą się z analizy stanu i uwarunkowań rozwoju oraz aspiracji wyrażanych przez społeczeństwo, jak też woli politycznej wyrażanej przez Samorząd Województwa co do charakteru tego rozwoju, w największym stopniu oddaje hasło „**Człowiek w centrum uwagi**”.

Zakłada się, że finalnym efektem kształtowania jakości życia mieszkańców w wyniku realizacji zawartych w niniejszej strategii działań, będzie przede wszystkim wzrost zamożności społeczeństwa, ale także znacznie większa satysfakcja z możliwości realizacji aspiracji życiowych na terenie województwa oraz **komfort zamieszkiwania w regionie o dobrym stanie środowiska i wysokiej jakości oferowanych usług**.

Idea przyspieszenia rozwoju będzie się opierać na czterech filarach, z których wywodzą się cele główne i cele operacyjne:

1. rozwoju społecznym – którego celem będzie wyposażenie społeczeństwa w wiedzę, umiejętności oraz postawy sprzyjające długiemu życiu w zdrowiu i dobrej sytuacji materialnej, a jednocześnie stymulujące rozwój nowoczesnej, efektywnej gospodarki, opartej o silne więzi społeczne,
2. zrównoważonym rozwoju gospodarczym – którego celem będzie zapewnienie podstaw wysokiej jakości życia, kształtowanej warunkami materialnymi i środowiskowymi, a jednocześnie lokować będzie region wśród twórców postępu, a nie tylko konsumentów jego efektów,
3. kształtowaniu przestrzeni – którego celem będzie zapewnienie atrakcyjnych warunków dla życia i prowadzenia działalności gospodarczej w sposób zapewniający utrzymanie we właściwym stanie zasobów i walorów środowiska przyrodniczego regionu, w tym zachowanie funkcjonalnej ciągłości sieci korytarzy ekologicznych,
4. sprawnym funkcjonowaniu systemów – którego celem będzie zapewnienie spójności, dostępności, bezpieczeństwa, czyli uwarunkowań kluczowych dla jakości życia, środowiska i rozwoju gospodarki.

W modelu funkcjonalno-przestrzennym rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego identyfikuje się miejsca, obiekty i dziedziny rozwoju specyficzne dla województwa, a przez to szczególnie istotne dla jego rozwoju. Gmina Włocławek została zakwalifikowana do gmin szczególnie predysponowanych do rozwoju przestrzeni inwestycyjnych o znaczeniu lokalnym (str.123 SRW 2030+).

Zgodnie z opracowaną w ramach strategii polityką terytorialną analizowana gmina wchodzi w skład 18 Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej tj. OPPT Włocławek.

Ryc. 15. Poziomy polityki terytorialnej oraz obszary prowadzenia polityki terytorialnej
 Źródło: *Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030 – Strategia przyspieszenia 2030+*,

Celem nadrzędnym „Strategii Przyspieszenia 2030+” ustanowiono „**Jakość życia typowa dla wysokorozwiniętych regionów europejskich.**”

Struktura celów w dokumencie jest bardzo rozbudowana, w ramach Celu głównego: 4. Dostępna przestrzeń i czyste środowisko, wyróżniono Cele operacyjne, które odnoszą się do kwestii środowiskowych tj.:

41. Infrastruktura rozwoju społecznego
42. Środowisko przyrodnicze
43. Przestrzeń kulturowa
44. Przestrzeń dla gospodarki
45. Infrastruktura transportu

- 46. Infrastruktura techniczna
- 47. Czysta energia i bezpieczeństwo energetyczne
- 48. Potencjały endogeniczne

W ramach celu głównego „4. Dostępna przestrzeń i czyste środowisko” zawarto ustalenia związane z jakością przestrzeni województwa, dotyczące stanu środowiska oraz charakteru jego zagospodarowania. Podkreślić należy, że cel ten jest równorzędny wobec pozostałych celów – odpowiadając za przestrzeń istotną dla procesów rozwoju społecznego, gospodarczego i spójność regionu, programowanych w ramach pozostałych celów.

Obszary Strategicznej Interwencji wskazane w polityce regionalnej województwa kujawsko-pomorskiego do realizacji w okresie do roku 2030 to:

- miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze
- obszary zagrożone trwałą marginalizacją.

Gmina Włocławek nie została zakwalifikowana do gmin zagrożonych trwałą marginalizacją.

Program ochrony środowiska województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024, przyjęty uchwałą Nr XXXVI/611/17 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 25 września 2017 r.

Cele i kierunki interwencji Programu oraz działania zmierzające do poprawy stanu środowiska zostały wskazane w ramach poszczególnych obszarów interwencji:

- ochrona klimatu i jakości powietrza;
- zagrożenie hałasem;
- pola elektromagnetyczne;
- gospodarowanie wodami;
- gospodarka wodno-ściekowa;
- zasoby geologiczne;
- gleby;
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów;
- zasoby przyrodnicze;
- zagrożenie poważnymi awariami.

Poza głównymi obszarami interwencji w strategii ochrony środowiska uwzględniono również zagadnienia horyzontalne takie, jak adaptacja do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, działania edukacyjne czy monitoring środowiska.

Program zawiera harmonogram rzeczowo-finansowy działań planowanych do realizacji w latach 2017-2020 tj.: zadań własnych samorządu województwa kujawsko-pomorskiego oraz zadań monitorowanych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego czy instytucje odpowiedzialne za realizację polityki w zakresie ochrony środowiska i zasobów przyrodniczych z terenu województwa kujawsko-pomorskiego.

Plan Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028, przyjęty Uchwałą Nr XXXII/545/17 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29 maja 2017 r., opracowany został dla osiągnięcia celów założonych w polityce ekologicznej Unii Europejskiej wyrażanej w szeregu dyrektywach oraz wdrażania hierarchii sposobów postępowania z odpadami oraz zasady bliskości, a także utworzenia zintegrowanej sieci instalacji gospodarowania odpadami, spełniających wymagania ochrony środowiska.

Plan gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego zawiera następujące główne części:

- analizę stanu gospodarki odpadami na terenie województwa kujawsko-pomorskiego w zakresie poszczególnych rodzajów odpadów według stanu ilościowego na 31.12.2014 r., a w zakresie RIPOK według stanu na 31.12.2015r.
- prognozę demograficzną dla powiatów województwa i prognozę zmian w zakresie gospodarki odpadami do 2030 r.
- cele i kierunki działań w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz kształtowania systemu gospodarowania odpadami,
- harmonogram realizacji zadań do roku 2022 z perspektywą do 2028 r., których realizację Samorząd Województwa będzie inicjował, wspierał, koordynował bądź opiniował.

Załącznikiem do niniejszego Planu jest Plan inwestycyjny, który określa dla województwa kujawsko-pomorskiego, potrzebną infrastrukturę dotyczącą odpadów komunalnych.

Zgodnie z Uchwałą Nr 24/987/21 z dnia 22 czerwca 2021 r. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego przystąpił do opracowania projektu Planu Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2023-2028 z perspektywą na lata 2029-2034.

Ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu i czystości w gminach oraz niektórych innych ustaw wprowadzono istotne zmiany w zasadach gospodarowania odpadami komunalnymi w gminach. Od dnia 6 września 2019 r. likwidacji uległy regiony gospodarki odpadami komunalnymi, wyznaczone w wojewódzkich planach gospodarki odpadami oraz regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) Zgodnie z przepisami prawa dotychczas funkcjonujące regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych stały się **instalacjami komunalnymi**.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego Uchwałą Nr XI/135/2003 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26.06.2003 r.

Jako podstawowy cel ekologiczny na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego przyjmuje się zachowanie wysokich walorów środowiska przyrodniczego regionu w celu poprawy jakości życia jego mieszkańców oraz zwiększenia atrakcyjności i konkurencyjności województwa. Kierunki zagospodarowania województwa kujawsko - pomorskiego odnoszące się do studium, w tym:

W zakresie ochrony środowiska

- ✓ poprawa jakości wód,
- ✓ ustalenie i przestrzeganie standardów zagospodarowania oraz reżimów ochronnych terenów ponad zbiornikami wód podziemnych,
- ✓ zalesianie gruntów o niskiej przydatności rolniczej, wyłączanych z produkcji rolnej,

W zakresie infrastruktury komunalnej

- ✓ rozbudowa sieci wodociągowej,
- ✓ uporządkowanie gospodarki ściekowej.

Projektanci jako naczelną zasadę ochrony środowiska zapisaną w projekcie studium, podobnie jak polityki ekologicznej państwa, przyjęli sformułowaną w Konstytucji RP zasadę zrównoważonego rozwoju. Definicję zrównoważonego rozwoju należy rozumieć (za ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska) jako rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia jak i przyszłych pokoleń.

Prawidłowa gospodarka przestrzenna realizowana na obszarze gminy musi w pełni uwzględniać ochronę istniejącego systemu ekologicznego, a także eliminować wszystkie zagrożenia mogące zakłócać jego funkcjonowanie. Konieczna jest również poprawa jakości środowiska oraz wzbogacenie jego zasobów i walorów. Przestrzeganie zasad ochrony i kształtowania struktur środowiska jest istotnym warunkiem dla osiągnięcia rozwoju zrównoważonego, będącego przecież jednym z głównych celów polityki ekologicznej państwa.

Cele ustanowione na szczeblu powiatowym i gminnym (lokalnym)

Analizując ustalenia projektu studium należy je również uznać za spójne z zapisami **Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Włocławek**, przyjętego uchwałą nr XVIII/133/16 Rady Gminy Włocławek z dnia 26 lipca 2016 r. (aktualizacja z dnia 30 maja 2019 r. uchwałą nr X/77/19). Celami głównymi niniejszego dokumentu jest ograniczenie emisji CO₂, zwiększenie efektywności energetycznej oraz zwiększenie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych.

W studium zawarto zapisy, służące wspieranie gospodarki niskoemisyjnej w gminie, m.in.:

- ✓ w zakresie stanu czystości powietrza atmosferycznego - jako zadanie priorytetowe uznaje się likwidację źródeł emisji zanieczyszczeń pochodzących z palenisk poprzez zmianę czynnika grzewczego z tradycyjnego na paliwa ekologiczne niskoemisyjne i bezemisyjne
- ✓ rozwój energetycznych systemów rozproszonych w oparciu o źródła odnawialne.

Program ochrony środowiska dla Gminy Włocławek na lata 2020-2022 z perspektywą do roku 2026, przyjęty Uchwałą nr XXVI/186/20 Rady Gminy Włocławek z dnia 15 września 2020 r.

Celem Programu jest przedstawienie wytycznych do racjonalnych działań na dalsze lata i poprawa stanu środowiska przyrodniczego bądź utrzymanie dobrego poziomu tam, gdzie został on osiągnięty w wyniku realizacji założeń poprzedniego programu. Zawarte w nim rozwiązania inwestycyjne oraz organizacyjne i informacyjne przyczynią się do właściwego, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju gospodarowania zasobami przyrodniczymi. Niniejszy dokument jest wypełnieniem obowiązku Gminy Włocławek w zakresie aktualizacji strategicznych dokumentów gminnych, co pozwala władzom na bieżąco kontrolować stan środowiska oraz planować na tej podstawie działania służące ochronie środowiska.

Cele i kierunki ochrony środowiska przyjęte w projekcie studium są zgodne z kierunkami ochrony środowiska zawartymi w wyżej wymienionych dokumentach.

5. ANALIZA USTALEŃ STUDIUM

W niniejszym rozdziale dokonano analizy ustaleń projektu studium, zawartych w kierunkach zagospodarowania przestrzennego dla gminy.

Uwzględniając wytyczne zawarte m.in. w opracowaniu ekofizjograficznym oraz po przeprowadzeniu diagnozy stanu rozwoju gminy, projektanci wprowadzili szereg ustaleń o charakterze proekologicznym w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko planowanych zmian przeznaczenia terenu.

Gmina Włocławek wyraźnie dzieli się na dwie zróżnicowane części:

- wschodnią z rozległymi kompleksami leśnymi, objętymi ochroną w formie parku krajobrazowego, a także obszarami cennymi przyrodniczo, związanymi z jeziorami, Zbiornikiem Włocławskim oraz rezerwatami przyrody, obszarami Natura 2000.
- zachodnią o charakterze rolniczym – pola uprawne wraz z zabudową zagrodową, gdzie funkcji mieszkalnej towarzyszą budynki gospodarcze, inwentarskie, silosy itp. Zlokalizowane są też tutaj największe miejscowości Nowa Wieś i Kruszyn z wielofunkcyjną zabudową.

W gminie dominuje funkcja rolnicza i leśna, ale rozwijają się również inne funkcje, jak gospodarcza, czy turystyczna. Polityka przestrzenna gminy wspierać będzie wielofunkcyjny rozwój rolnictwa i terenów wiejskich.

Strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy determinowaną warunkami przyrodniczymi, układem transportowym oraz zachodzącymi procesami inwestycyjnymi, należy uznać za ukształtowaną, nie wymagającą większych korekt. Realizowana zabudowa mieszkaniowa w większości bez miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lokalizowana jest często z nadmiernym rozproszeniem. Na części dokonanych już, licznych podziałach nieruchomości nie rozpoczęto dotychczas procesów inwestycyjnych, co może świadczyć o przedwczesnych, nie popartych popytem, działaniach właścicieli tych gruntów. Dla uporządkowania przestrzeni ważne jest ograniczenie nadmiernego rozpraszania zabudowy, w tym podziałów nieruchomości na działki budowlane oraz właściwe wyposażanie rozwijającej się zabudowy w powiązania komunikacyjne oraz niezbędne usługi podstawowe. W rejonie Józefowa, Kruszyna, Warząchewki Polskiej, Warząchewki Królewskiej, Ładnego, Nowej Wsi, ze względu na dużą presję inwestycyjną w zakresie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wskazana jest planowa realizacja tej zabudowy oraz towarzyszącej jej infrastruktury technicznej i drogowej. Ponadto w miejscowości Potok przewidziane są dość duże obszary pod rozwój działalności gospodarczych, które są skutkiem bliskiego położenia w rejonie węzła autostradowego (A1) Włocławek Zachód (położonego na terenie gm. Brześć Kuj.). We wschodniej części gminy, w sąsiedztwie miasta Włocławek, może zmienić się zagospodarowanie w uwagi na przewidziany przebieg linii kolejowej dużych prędkości (KDP), inwestycji towarzyszącej realizacji Centralnego Portu Lotniczego.

Preferencjami rozwoju przestrzennego gminy Włocławek w zakresie inwestowania są grunty niskich klas bonitacyjnych, obszary o dobrych i dogodnych warunkach fizjograficznych, tereny stanowiące własność komunalną i państwową, a przede wszystkim tereny uzbrojone i z możliwością łatwego przyłączenia do sieci infrastruktury technicznej.

W studium określone zostały kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy w formie ogólnych zasad rozwoju przestrzennego, na podstawie opracowanych uwarunkowań rozwoju gminy, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju. Gminę podzielono na 10 stref funkcjonalnych, o zróżnicowanej polityce przestrzennej i kierunkach rozwoju⁸ tj.:

---

⁸ Strefy wyznaczono w oparciu o analizę istniejącego zainwestowania i zagospodarowania oraz na podstawie analiz dotyczących:

A – wielofunkcyjna – obejmuje obszary położone w obrębach: Nowa Wieś, Kruszyn, Kruszynek, Dobra Wola (miejscowość Świętosław), Kolonia Dębice. Są to obszary wielofunkcyjne obejmujące zabudowę o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej, usługowej (w tym usług publicznych, sportu i rekreacji, ochrony zdrowia i opieki społecznej, kultury, oświaty, kultu religijnego) oraz produkcyjno-usługowej realizowanej w formie zwartej zabudowy.

B – mieszkaniowo-usługowa- obejmuje obszary o częściowo już ukształtowanej strukturze przestrzennej (w dużej części zwarta zabudowa, w części objęte miejscowymi planami, wskazane w obowiązującym studium pod zabudowę mieszkaniową do utrzymania ze względu na rozpoczęte procesy inwestycyjne) położone w obrębach: Modzerowo, Józefowo, Ładne, Wistka Królewska, Smólnik, Kosinowo, Adaminowo, Przerytka, Telążna Leśna, Warząchewka Polska, Warząchewka Nowa, Warząchewka Królewska, Ludwinowo, Łagiewniki, Potok.

C – produkcyjno-usługowa - obejmuje obszar położony w obrębie Potok, planowany do zagospodarowania zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego. Jest to obszar położony w bliskim sąsiedztwie węzła autostradowego Włocławek Zachód predysponowany do lokalizacji działalności gospodarczych o dużej skali.

D - rekreacyjno-wypoczynkowo-mieszkaniowa – obejmuje obszary położone w obrębach: Skoki Małe, Skoki Duże, Dąb Polski, Dąb Wielki, Dąb Mały. Położona jest w granicy obszaru Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego, w bezpośrednim sąsiedztwie Obszaru Natura 2000 „Żwirownia Skoki”.

D1 – rekreacyjno-wypoczynkowa z utrzymaniem istniejącej zabudowy – obejmuje obszary położone w obrębach Dobięgniewo, Wistka Szlachecka oraz Warząchewka Polska nad Jeziorem Wójtowskim Średnim i Jeziorem Wójtowskim Dużym. Priorytetem w tej strefie jest zachowanie funkcji przyrodniczych, zapobieganie fragmentacji środowiska i ograniczanie aktywności inwestycyjnej.

E – leśno-ekologiczna – obejmuje obszary położone w obrębach: Skoki Małe, Dąb Polski, Dąb Mały, Dąb Wielki, Dobięgniewo, Telążna Stara, Telążna Leśna, Adaminowo, Wistka Królewska, Józefowo, Modzerowo, Warząchewka Polska, Warząchewka Nowa, Ludwinowo, Nowa Wieś i Potok. Większość strefy położona jest w granicy Gostynińsko Włocławskiego Parku Krajobrazowego.

F – ekologiczno-rolnicza – obejmuje obszary położone w obrębach: Łagiewniki, Ludwinowo, Warząchewka Królewska, Józefowo, Ładne, Mursk, Smólnik, Kosinowo, Przerytka, Telążna Stara, Mostki, Wistka Królewska, Modzerowo. Są to obszary zarówno rolnicze jak i leśne. Priorytetem w tej strefie jest zachowanie funkcji przyrodniczych, zapobieganie fragmentacji środowiska i ograniczanie aktywności inwestycyjnej.

G – rolniczo-osadnicza – obejmuje obszary położone w obrębach: Smólsk, Nowa Wieś, Kolonia Dębice, Markowo, Gróbce, Dobra Wola, Koszanowo, Kruszynek, Kruszyn, Poddębice, Łagiewniki. W strefie występują dobre gleby, wskazane do wykorzystania na cele intensywnej produkcji rolnej. Wskazana jest komasacja arealów. Istniejące tereny zabudowane, w tym usługowe, mogą

-
- potrzeb i możliwości rozwoju gminy,
  - ograniczeń dla zabudowy i zagospodarowania terenu wynikających z wymogów ochrony przyrody, ochrony zabytków, ochrony środowiska i zdrowia ludzi, zagrożeń powodziowych,
  - ograniczeń wysokościowych związanych z funkcjonowaniem lotniska Aeroklubu Włocławskiego w Kruszynie,
  - istniejącego wyposażenia gminy w obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej oraz możliwości jej rozwoju,
  - dotychczasowego przeznaczenia terenów określonego w dotychczas obowiązującym studium,
  - złożonych wniosków do studium,
  - wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

zachować swoją dotychczasową funkcję niezwiązaną z funkcją rolniczą (z możliwością rozbudowy, przebudowy).

H – przekształceń związanych z działalnością wydobywczą – obejmuje obszary położone w granicy Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego w obrębie Dąb Mały, Dąb Wielki, Dąb Polski, Skoki Duże, a w tym teren i obszar górniczy Skoki – Dąb Mały wraz z obszarem Natura 2000 „Żwirownia Skoki”. Utrzymuje się istniejącą w tym obszarze zabudowę, w tym rekreacji indywidualnej i mieszkaniową z możliwością jej rozbudowy i przebudowy, a także istniejące zagospodarowanie z zakresu infrastruktury technicznej i transportu.

W – wodna – obejmuje rzekę Wisłę. Zagospodarowanie strefy zgodnie z przepisami odrębnymi.

Przyjęto podstawowe zasady kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej:

- utrzymanie rolniczego i leśnego charakteru gminy, w części zachodniej gminy ograniczanie przekształcania gruntów rolnych wysokich klas bonitacyjnych na cele nierolnicze,
- tworzenie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju miejscowości wiejskich, w tym przede wszystkim Kruszyna i Nowej Wsi,
- dążenie do zapewnienia właściwej obsługi ludności w zakresie dostępu do usług publicznych, ograniczanie rozpraszania zabudowy mieszkaniowej, dążenie do tworzenia zwartej zabudowy
- wykorzystanie rezerw terenowych w obrębie obszarów zainwestowanych poprzez ich restrukturyzację (zmiana przeznaczenia) z poszanowaniem walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- zakaz realizacji zabudowy mieszkaniowej w zabudowie produkcyjnej i produkcyjno-usługowej,
- tworzenie warunków do rozwoju turystyki i rekreacji
- wyznaczenie w obrębie Potok terenu koncentracji działalności gospodarczych,
- zakaz lokalizacji nowych dużych ferm chowu i hodowli zwierząt powyżej 90 dużych jednostek przeliczeniowych (90 DJP),
- minimalizacja konfliktów wynikających z przesłanek funkcjonalnych i przestrzennych, wywołujących negatywne skutki środowiskowe, społeczne i gospodarcze,
- dążenie do utrzymania istniejących terenów zieleni oraz lasów,
- ochronę terenów cennych przyrodniczo i kulturowo,
- utrzymanie korytarzy ekologicznych (o znaczeniu regionalnym i migracji dużych ssaków) oraz kształtowanie lokalnych korytarzy ekologicznych.

Ocena aktualnego stanu środowiska przyrodniczego na obszarze gminy oraz identyfikacja najważniejszych problemów ekologicznych i przestrzennych pozwoliły projektantowi określić ogólne przyrodnicze kierunki rozwoju przestrzennego gminy, wśród których znalazły się zapisy dotyczące:

- zapewnienie trwałości istnienia systemu przyrodniczego gminy i jego ekologicznych funkcji,
- racjonalizacja wykorzystania terenów zieleni oraz lasów na cele rekreacji,
- zachowanie właściwych proporcji terenów otwartych (powierzchni terenów biologicznie czynnych) do terenów zainwestowanych,
- prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z planami urzędzenia lasów; zachowanie i w miarę możliwości powiększanie powierzchni terenów leśnych,
- kształtowanie pasów zieleni o funkcji izolacyjnej i ochronnej wzdłuż ciągów komunikacji,
- przeprowadzanie prac pielęgnacyjnych i rewitalizacyjnych w zespołach dworsko-parkowych,
- zachowanie istniejącego zagospodarowania w obrębie korytarza ekologicznego o znaczeniu regionalnym oraz w otoczeniu lokalnych korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość przyrodniczą w skali gminy,

- uwzględnienie działań prowadzących do poprawy jakości wód powierzchniowych, a zwłaszcza rozbudowa i przebudowa gminnej sieci kanalizacyjnej,
- uwzględnienie działań prowadzących do poprawy jakości wód podziemnych oraz bezwzględna ochrona i przestrzeganie zasad zagospodarowania terenów ujęć wód,
- uwzględnienie działań prowadzących do poprawy stanu jakości powietrza atmosferycznego i klimatu akustycznego, w szczególności poprzez ograniczenie niskiej emisji, wyeliminowanie spalania odpadów w piecach domowych, utrzymanie hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie,
- uwzględnienie zasad ochrony gruntów przed erozją, podejmowanie wszelkich działań służących zapobieganiu erozji wietrznej oraz przeciwdziałających skutkom suszy, w tym m.in. zwiększanie małej retencji poprzez utrzymanie enklaw zieleni śródpolnej, przydrożnej i przyzagrodowej, a także terenów okresowo podmokłych, retencjonowanie wody,
- uwzględnienie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią (obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% oraz wysokie i wynosi 10%) z dopuszczeniem możliwości zainwestowania zgodnie z przepisami odrębnymi,
- uwzględnienie celów ochrony obszarów objętych formami ochrony przyrody,
- eliminacja niezgodności pomiędzy użytkowaniem terenu a warunkami przyrodniczymi,
- wdrażanie nowoczesnego systemu gospodarki odpadami wraz z pełną realizacją obowiązującego *Planu gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028*⁹,
- osiągnięcie celów środowiskowych wyznaczonych w różnych dokumentach strategicznych, w tym osiągnięcie udziału energii ze źródeł odnawialnych zawartego w pakiecie klimatycznym.

W dokumencie *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy* w części dotyczącej kierunków projektant zamieścił również zapisy dotyczące:

- obszarów oraz zasad ochrony krajobrazu kulturowego,
- obszarów oraz zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- kierunków rozwoju systemów komunikacji,
- kierunków rozwoju systemów infrastruktury technicznej,
- obszarów, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym oraz ponadlokalnym,
- obszarów dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a także dla których gmina zamierza sporządzić m.p.z.p.,
- kierunków i zasad kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej,
- obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych,
- obszarów wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji,
- obszarów zdegradowanych,
- terenów zamkniętych i ich stref ochronnych,

---

⁹ Obowiązujący Plan gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2016 -2022 z perspektywą na lata 2023-2028 przyjęty został Uchwałą Nr XXXII/545/17 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29 maja 2017 r.

- obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 500 kW.

Kierunkowym działaniem skutecznie łagodzącym narastające dysfunkcje w rozwoju przestrzeni poszczególnych obszarów gminy jest zachowanie środowiskowych normatywów urbanistycznych gwarantujących zachowanie istniejących i tworzenie nowych przestrzeni zieleni.

W stosunku do terenów zainwestowanych w poszczególnych strefach funkcjonalno-przestrzennych należy przyjąć taki kierunek zmian w zagospodarowaniu, który będzie wpływał na poprawę warunków bio i topoklimatycznych. Przyjmując kierunek naprawczy w stosunku do obecnego zagospodarowania terenów należy dążyć do:

- eliminowania bądź łagodzenia sąsiedztwa funkcji sobie przeciwstawnych,
- wydzielenia terenów pełniących funkcje stref izolacyjnych pomiędzy terenami o przeciwstawnych sobie funkcjach, które urządzone jako tereny zieleni mogą pełnić funkcję ochronną, izolacyjną i biernego wypoczynku,
- łagodzenia przeinwestowania terenów poprzez biologiczne wzbogacanie ich w elementy środowiskotwórcze.

Równie ważnymi czynnikami decydującymi o zasobach i jakości środowiska przyrodniczego oraz warunkach życia człowieka a związanymi ze strukturą funkcjonalno-przestrzenną gminy są:

- gospodarka ściekowa - jako zadanie priorytetowe zakłada się likwidację wszystkich źródeł zanieczyszczeń gleby, wód powierzchniowych i podziemnych,
- stan czystości powietrza atmosferycznego - jako zadanie priorytetowe uznaje się likwidację źródeł emisji zanieczyszczeń pochodzących z palenisk domowych poprzez zmianę czynnika grzewczego z tradycyjnego na paliwa ekologiczne o niskim stopniu emisji zanieczyszczeń,
- ochrona powierzchni ziemi - objęcie zorganizowanym systemem gromadzenia, wywozu i unieszkodliwiania odpadów wszystkich posesji na terenie gminy.

W zapisach projektu studium ustalono wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy, są to:

- powierzchnia zabudowy,
- powierzchnia biologicznie czynna,
- wysokość zabudowy,
- minimalna powierzchnia działki, dla każdego rodzaju zabudowy w wyznaczonych funkcjach terenu,

Właściwe zachowanie ładu przestrzennego na terenie gminy wiąże się z zachowaniem wskaźników i parametrów, które powinny być uwzględnione w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Prawidłowo realizowana polityka przestrzenna na obszarze gminy musi w pełni uwzględniać ochronę istniejącego systemu ekologicznego, eliminować wszystkie źródła zagrożeń, które mogą negatywnie oddziaływać na jego stan i funkcjonowanie. Konieczna jest też poprawa jakości środowiska wraz z wzbogacaniem jego zasobów i walorów krajobrazowych. Realizacja powyższych zadań jest istotnym warunkiem rozwoju zrównoważonego, polegającego na gospodarowaniu w harmonii z przyrodą, z zachowaniem zasad i wymogów ochrony środowiska

Obszary zurbanizowane, obejmujące zwartą zabudowę oraz tereny planowane do zurbanizowania, na których wystąpiły, bądź wystąpią, znaczne przekształcenia środowiska, powinny w swej strukturze charakteryzować się wysokim udziałem powierzchni biologicznie czynnej. Tworzyć je powinna użytkowa i ozdobna zieleń przydomowa, zieleń pełniąca funkcje ochronne, wykształcona wzdłuż ciągów komunikacji, obiektów usługowych i produkcyjno-usługowych oraz ogólnodostępne tereny zieleni, na obszarach wyznaczonych do rozwoju (skwery, zieleńce, place zabaw i rekreacji itp.).

Przestrzennie zróżnicowana struktura ekologiczna gminy wymaga ustalenia priorytetów zasad ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego dla terenów o niejednakowych predyspozycjach do pełnienia planowanych funkcji. Winny one opierać się o zasady:

- ochrony istniejących zasobów środowiska przyrodniczego;
- kształtowania nowych struktur przyrodniczych;
- zachowania ładu przestrzennego w harmonii z otaczającym krajobrazem;
- ograniczanie i eliminację punktowych i przestrzennych źródeł negatywnie oddziałujących na środowisko i warunki życia mieszkańców.

6. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z PROJEKTOWANEGO PRZEZNACZENIA TERENU

Podstawą określenia potencjalnych zagrożeń i konfliktów, jakie może spowodować realizacja zapisów projektu studium, była wnikliwa analiza zapisów ustaleń dokumentu, ocena dokonana podczas wizji terenowej oraz analiza wniosków wynikających z opracowania ekofizjograficznego wykonanego dla przedmiotowego terenu. Przedmiotem oceny były następujące elementy środowiska: powierzchnia ziemi i gleby, powietrze atmosferyczne i klimat akustyczny (hałas), wody powierzchniowe i podziemne, świat roślin i zwierząt oraz walory krajobrazowe i kulturowe (w tym również ład przestrzenny).

Na zmiany zdefiniowanej w dotychczasowych opracowaniach planistycznych struktury miały i mają duży wpływ uwarunkowania gospodarczo-ekonomiczne. Zasadą podziału terenu gminy na strefy było wyodrębnienie terenów spójnych pod względem istniejącego zagospodarowania oraz możliwości dalszego ich rozwoju; przeznaczonych pod różne funkcje według lokalnego zapotrzebowania oraz predysponowanych do zróżnicowanych form zagospodarowania.

W projekcie studium przyjęto podział gminy na dziesięć stref funkcjonalno-przestrzennych, a ustalenia kierunków i zasad zagospodarowania dla poszczególnych stref stanowią wytyczne do zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego:

Poniżej znajduje się charakterystyka zapisów dotyczących zakresu przekształceń i kierunków zmian w strukturze przestrzennej dla obszarów gminy sformułowanych w odniesieniu do wyodrębnionych terenów o różnych kierunkach zmian przeznaczenia i użytkowania.

A – wielofunkcyjna

Obejmuje obszary położone w obrębach: Nowa Wieś, Kruszyn, Kruszynek, Dobra Wola (miejscowość Świętosław), Kolonia Dębice.

- Są to obszary wielofunkcyjne obejmujące zabudowę o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej, usługowej (w tym usług publicznych, sportu i rekreacji, ochrony zdrowia i opieki społecznej, kultury, oświaty, kultu religijnego) oraz produkcyjno-usługowej realizowanej w formie zwartej zabudowy.

Dopuszcza się lokalizację usług nieuciążliwych¹⁰ w tym handlu, jako zabudowy usługowej wolnostojącej na wydzielonych działkach oraz w ramach zabudowy mieszkaniowej zgodnie z przepisami odrębnymi.

W zabudowie produkcyjno-usługowej, dopuszcza się możliwość lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko o funkcjach mieszkaniowych oraz usług zdrowia, oświaty i wychowania oraz opieki nad osobami starszymi, pod warunkiem, że uciążliwość inwestycji zamknie się w granicach własności inwestora oraz z zastosowaniem zabezpieczeń przed oddziaływaniem na sąsiednie tereny o funkcjach mieszkaniowych.

Tereny rolne włączone w obszar strefy, przy przekształcaniu na cele mieszkaniowe, mieszkaniowo-usługowe i usługowe oraz produkcyjno-usługowe wymagają rozwiązań projektowych w zakresie podziałów geodezyjnych, wydzielenia dróg wewnętrznych dla obsługi komunikacyjnej i uzbrojenia terenu.

Zaleca się, żeby zabudowa na gruntach zmeliorowanych nie kolidowała z systemem drenarskim oraz zapewniała ochronę terenów sąsiednich. W przypadku kolizji sieci drenarskiej z planowaną zabudową wymaga ona przebudowy w celu jej właściwego funkcjonowania.

Utrzymuje się istniejący układ dróg publicznych zakładając ich przebudowę do właściwych parametrów technicznych i użytkowych odpowiadającym klasom tych dróg oraz zakłada się budowę nowych dróg publicznych i wewnętrznych związanych z planowaną nową zabudową.

W zakresie gospodarki ściekowej - jako zadanie priorytetowe zakłada się likwidację wszystkich źródeł zanieczyszczeń gleby, wód powierzchniowych i podziemnych. Docelowo ustala się podłączenie posesji położonych w obszarze aglomeracji do gminnej sieci kanalizacyjnej.

W zakresie stanu czystości powietrza atmosferycznego - jako zadanie priorytetowe uznaje się likwidację źródeł emisji zanieczyszczeń pochodzących z palenisk poprzez zmianę czynnika grzewczego z tradycyjnego na paliwa ekologiczne niskoemisyjne i bezemisyjne.

Zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych¹¹, z wyjątkiem infrastruktury technicznej i transportowej.

Ustala się zakaz lokalizowania w strefie elektrowni wiatrowych oraz fotowoltaicznych, z wyłączeniem mikroinstalacji oraz instalacji fotowoltaicznych na potrzeby własne przedsiębiorcy lokalizowanych na dachach, z ograniczeniem możliwości lokalizacji na gruncie.

B – mieszkaniowo-usługowa

Obejmuje obszary zwartej zabudowy położone w obrębach: Modzerowo, Józefowo, Ładne, Wistka Królewska, Smólnik, Kosinowo, Adaminowo, Przerotka, Telążna Leśna, Warząchewka Polska, Warząchewka Nowa, Warząchewka Królewska, Ludwinowo, Łagiewniki, Potok.

Są to obszary o dominującej funkcji mieszkaniowej realizowanej w formie dość zwartej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej.

---

¹⁰ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko

¹¹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko

Dopuszcza się lokalizację usług nieuciążliwych w tym handlu, jako zabudowy usługowej wolnostojącej na wydzielonych działkach oraz w ramach zabudowy mieszkaniowej, zgodnie z przepisami odrębnymi.

W obszarach pozbawionych czytelnej struktury przestrzennej, a także w terenach przeznaczonych pod nowe zainwestowanie, w obrębie określonej jednostki urbanistycznej należy dążyć do kształtowania zabudowy stanowiącej harmonijny zespół, nawiązujący do siebie architektonicznie, materiałowo i kolorystycznie.

Zaleca się tworzenie przestrzeni publicznych, m.in: skwerów, placów, zieleńców wzbogaconych małą architekturą.

Tereny rolne włączone w obszar strefy, przy przekształcaniu na cele mieszkaniowe, mieszkaniowo-usługowe i usługowe wymagają rozwiązań projektowych w zakresie podziałów geodezyjnych, wydzielenia dróg wewnętrznych dla obsługi komunikacyjnej i uzbrojenia terenu.

Zakaz zabudowy terenów lasów włączonych w obszar strefy dla których nie dokonano zmiany przeznaczenia na cele inne niż leśne (nie dotyczy inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej).

Zaleca się, żeby zabudowa na gruntach zmeliorowanych nie kolidowała z systemem drenarskim oraz zapewniała ochronę terenów sąsiednich. W przypadku kolizji sieci drenarskiej z planowaną zabudową wymaga ona przebudowy w celu jej właściwego funkcjonowania.

Utrzymuje się istniejący układ dróg publicznych zakładając ich przebudowę do właściwych parametrów technicznych i użytkowych przypisanych klasom dróg oraz zakłada się budowę nowych dróg wewnętrznych związanych z planowaną nową zabudową.

W zakresie gospodarki ściekowej - jako zadanie priorytetowe zakłada się likwidację wszystkich źródeł zanieczyszczeń gleby, wód powierzchniowych i podziemnych. Ustala się podłączenie posesji do gminnej sieci kanalizacyjnej, budowę przydomowych oczyszczalni ścieków lub zbiorników szczelnych okresowo wybieralnych.

W zakresie stanu czystości powietrza atmosferycznego - jako zadanie priorytetowe uznaje się likwidację źródeł emisji zanieczyszczeń pochodzących z palenisk poprzez zmianę czynnika grzewczego z tradycyjnego na paliwa ekologiczne niskoemisyjne i bezemisyjne.

W obszarach położonych w granicy Gostynińsko-Włocławskiego Parku krajobrazowego, zgodnie z rozporządzeniem Nr 37/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 3 grudnia 2004 roku w sprawie Gostynińsko - Włocławskiego Parku Krajobrazowego w części województwa kujawsko-pomorskiego (Dz. Urz. Woj. Kuj. - Pom. z 2004 r.), ustala się konieczność uwzględnienia ochrony przyrodniczych i krajobrazowych walorów oraz zakazów wynikających z ww. rozporządzenia.

Zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych¹², z wyjątkiem infrastruktury technicznej i transportowej.

Ustala się zakaz lokalizowania w strefie elektrowni wiatrowych oraz fotowoltaicznych, z wyłączeniem mikroinstalacji oraz instalacji fotowoltaicznych na potrzeby własne przedsiębiorcy lokalizowanych na dachach, z ograniczeniem możliwości lokalizacji na gruncie.

C – produkcyjno-usługowa

---

¹² Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko

Obejmuje obszar położony w obrębie Potok planowany do zagospodarowania zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

Jest to obszar położony w bliskim sąsiedztwie węzła autostradowego Włocławek Zachód predysponowany do lokalizacji działalności gospodarczych o dużej skali.

W obszarze tym dopuszcza się lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko¹³.

Dla każdej lokalizacji zakładu przemysłowego, produkcyjno-usługowego lub usług uciążliwych, zgodnie z obowiązującymi przepisami, należy przeprowadzić postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko.

Przy granicy z terenami mieszkaniowo-usługowymi lokalizować działalności usługowe nieuciążliwe oraz stosować rozwiązania chroniące zabudowę mieszkaniową, w tym pasy zieleni wielopiętrowej, zimozielonej.

Tereny pod nowe inwestycje wyposażyć w odpowiednie systemy komunikacji wewnętrznej (drogi, parkingi).

Ustala się zakaz lokalizowania w strefie elektrowni wiatrowych oraz fotowoltaicznych, z wyłączeniem mikroinstalacji.

D - rekreacyjno-wypoczynkowo-mieszkaniowa

Obejmuje obszary położone w obrębach: Skoki Małe, Skoki Duże, Dąb Polski, Dąb Wielki, Dąb Mały. Położona jest w granicy obszaru Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego, w bezpośrednim sąsiedztwie Obszaru Natura 2000 „Żwirownia Skoki”.

Utrzymuje się istniejącą zabudowę rekreacji indywidualnej i zabudowę mieszkaniową jednorodziną oraz istniejące zagospodarowanie, w tym z zakresu infrastruktury technicznej wraz z możliwością wyposażenia obszaru w nowe obiekty oraz dostosowania ich do szerokiej oferty sportowo-rekreacyjnej.

W planowanej zabudowie i zagospodarowaniu terenów uwzględniać obowiązujące przepisy odrębne, w tym związane z ochroną walorów Gostynińsko Włocławskiego Parku Krajobrazowego.

Zgodnie z rozporządzeniem Nr 37/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 3 grudnia 2004 roku w sprawie Gostynińsko - Włocławskiego Parku Krajobrazowego w części województwa kujawsko-pomorskiego (Dz. Urz. Woj. Kuj. - Pom. z 2004 r.), ustala się konieczność uwzględnienia ochrony przyrodniczych i krajobrazowych walorów oraz zakazów wynikających z ww. rozporządzenia.

Zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych¹⁴, z wyjątkiem infrastruktury technicznej i transportowej.

---

¹³ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko

¹⁴ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko

W strefie zakazuje się lokalizowania obiektów związanych z hodowlą i chowem zwierząt, a także innych obiektów mogących stanowić zagrożenie dla położonego w sąsiedztwie obszaru Natura 2000.

Obszary dotychczas niezagospodarowane, niekwalifikujące się do zabudowy zagospodarować zielenią.

Ustala się zakaz lokalizowania w strefie elektrowni wiatrowych oraz fotowoltaicznych, z wyłączeniem mikroinstalacji oraz instalacji fotowoltaicznych na potrzeby własne przedsiębiorcy lokalizowanych na dachach, z ograniczeniem możliwości lokalizacji na gruncie.

D1 – rekreacyjno-wypoczynkowa z utrzymaniem istniejącej zabudowy

Obejmuje obszary w obrębach Dobiegniewo, Wistka Szlachecka oraz Warząchewka Polska nad Jeziorem Wójtowskim Średnim i Jeziorem Wójtowskim Dużym.

Priorytetem w tej strefie jest zachowanie funkcji przyrodniczych, zapobieganie fragmentacji środowiska i ograniczanie aktywności inwestycyjnej.

Utrzymuje się istniejącą w tym obszarze zabudowę, w tym rekreacji indywidualnej, mieszkaniową, zagrodową i usługową z możliwością jej rozbudowy i przebudowy, a także istniejące zagospodarowanie z zakresu infrastruktury technicznej i transportu.

Dopuszcza się nową zabudowę rekreacji indywidualnej oraz usługową związaną z funkcją rekreacyjną przy uwzględnieniu obowiązujących przepisów odrębnych.

Zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych¹⁵, z wyjątkiem infrastruktury technicznej i transportowej.

Nakaz utrzymania drożności korytarzy ekologicznych.

Ustala się zakaz lokalizowania w strefie elektrowni wiatrowych oraz fotowoltaicznych, z wyłączeniem mikroinstalacji oraz instalacji fotowoltaicznych na potrzeby własne przedsiębiorcy lokalizowanych na dachach, z ograniczeniem możliwości lokalizacji na gruncie.

E – leśno-ekologiczna

Obejmuje obszary położone w obrębach: Skoki Małe, Dąb Polski, Dąb Mały, Dąb Wielki, Dobiegniewo, Telążna Stara, Telążna Leśna, Adaminowo, Wistka Królewska, Józefowo, Modzerowo, Warząchewka Polska, Warząchewka Nowa, Ludwinowo, Nowa Wieś i Potok. Większość strefy położona jest w granicy Gostynińsko Włocławskiego Parku Krajobrazowego.

Są to obszary zarówno rolnicze jak i leśne, przez które przebiegają korytarze ekologiczne. Priorytetem w tej strefie jest zachowanie funkcji przyrodniczych, zapobieganie fragmentacji środowiska i ograniczanie aktywności inwestycyjnej.

Nakaz utrzymania drożności korytarzy ekologicznych.

Utrzymuje się istniejącą zabudowę letniskową, rekreacji indywidualnej, mieszkaniową jednorodziną i zagrodową, usługową i produkcyjno-usługową, z możliwością jej rozbudowy, przebudowy i zmiany sposobu użytkowania na funkcję, która nie będzie kolidowała z istniejącym w sąsiedztwie zainwestowaniem.

---

¹⁵ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko

Dopuszcza się realizację nowej zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej, wskazana jest jej lokalizacja w sąsiedztwie istniejącej infrastruktury technicznej i transportowej.

W zabudowie zagrodowej zakazuje się lokalizowania nowych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko¹⁶ związanych z chowem i hodowlą zwierząt, a także innych obiektów mogących stanowić zagrożenie dla środowiska, w tym położonych w sąsiedztwie jezior. Nową zabudowę realizować z uwzględnieniem obowiązujących przepisów odrębnych, w tym związanych z ochroną walorów Gostynińsko Włocławskiego Parku Krajobrazowego.

W obszarach położonych w granicy Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego, zgodnie z rozporządzeniem Nr 37/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 3 grudnia 2004 roku w sprawie Gostynińsko - Włocławskiego Parku Krajobrazowego w części województwa kujawsko-pomorskiego (Dz. Urz. Woj. Kuj. - Pom. z 2004 r.), ustala się konieczność uwzględnienia ochrony przyrodniczych i krajobrazowych walorów oraz zakazów wynikających z ww. rozporządzenia.

Wskazane jest wytyczenie turystycznych tras rowerowych, nordic walking itp. wraz z miejscami odpoczynku.

Utrzymuje się istniejący cmentarz komunalny miasta Włocławek, w miejscowości Pińczata wraz z związaną z nim zabudową usługową. Dopuszcza się jego rozbudowę w granicach obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z rysunkiem „*Kierunki zagospodarowania przestrzennego*”.

Zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych¹⁷, z wyjątkiem infrastruktury technicznej i transportowej.

Dopuszcza się zalesianie gruntów o niskiej przydatności dla rolnictwa, a zwłaszcza tych przylegających do kompleksów leśnych.

W strefie nie dopuszcza się lokalizacji elektrowni wiatrowych oraz systemów fotowoltaicznych.

F – ekologiczno-rolnicza

Obejmuje obszary położone w obrębach: Łagiewniki, Ludwinowo, Warząchewka Królewska, Józefowo, Ładne, Mursk, Smólnik, Kosinowo, Przerzytka, Telążna Stara, Mostki, Wistka Królewska, Modzerowo.

Są to obszary zarówno rolnicze jak i leśne. Priorytetem w tej strefie jest zachowanie funkcji przyrodniczych, zapobieganie fragmentacji środowiska i ograniczanie aktywności inwestycyjnej.

Nakaz utrzymania drożności korytarzy ekologicznych.

---

¹⁶ Przedsięwzięcia nie należące do mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.)

¹⁷ Przedsięwzięcia nie należące do mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.)

Utrzymuje się istniejącą zabudowę z możliwością jej rozbudowy, przebudowy i zmiany sposobu użytkowania na funkcję, która nie będzie kolidowała z istniejącym w sąsiedztwie zainwestowaniem.

Dopuszcza się możliwość realizacji nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej, w tym usług publicznych oraz usług związanych z gospodarką leśną lub rolnictwem. Wskazana jest jej lokalizacja w sąsiedztwie istniejącej infrastruktury technicznej i transportowej.

W zabudowie zagrodowej zakazuje się lokalizowania nowych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko związanych z chowem i hodowlą zwierząt, a także innych obiektów mogących stanowić zagrożenie dla środowiska. Nową zabudowę realizować z uwzględnieniem obowiązujących przepisów odrębnych, w tym związanych z ochroną walorów Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego.

W obszarach położonych w granicy Gostynińsko-Włocławskiego Parku krajobrazowego, zgodnie z rozporządzeniem Nr 37/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 3 grudnia 2004 roku w sprawie Gostynińsko - Włocławskiego Parku Krajobrazowego w części województwa kujawsko-pomorskiego (Dz. Urz. Woj. Kuj. - Pom. z 2004 r.), ustala się konieczność uwzględnienia ochrony przyrodniczych i krajobrazowych walorów oraz zakazów wynikających z ww. rozporządzenia.

Dopuszcza się zalesianie gruntów o niskiej przydatności dla rolnictwa, a zwłaszcza tych przylegających do kompleksów leśnych.

- Dopuszcza się lokalizację instalacji do produkcji odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 500 kW z wykluczeniem przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko¹⁸ oraz elektrowni wiatrowych.

G – rolniczo-osadnicza

Obejmuje obszary położone w obrębach: Smólsk, Nowa Wieś, Kolonia Dębice, Markowo, Gróbce, Dobra Wola, Koszanowo, Kruszynek, Kruszyn, Poddębice, Łagiewniki.

W strefie występują dobre gleby, wskazane do wykorzystania na cele intensywnej produkcji rolnej. Wskazana jest komasacja arealów. Istniejące tereny zabudowane, w tym usługowe, mogą zachować swoją dotychczasową funkcję niezwiązaną z funkcją rolniczą (z możliwością rozbudowy, przebudowy).

Możliwa jest realizacja nowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych a także budynków i budowli związanych z prowadzeniem działalności rolniczej. Nie dopuszcza się możliwości dokonywania podziału gruntów rolnych na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej niezwiązanej z funkcją rolniczą.

Dopuszcza się realizację usług służących zaspokajaniu potrzeb lokalnych społeczności (usług handlu, społecznych, ochrony zdrowia, sportu, rekreacji itp.)

W zakresie gospodarowania rolniczą przestrzenią produkcyjną ustala się ochronę gruntów rolnych o wysokich klasach bonitacyjnych przed wyłączeniem z produkcji rolnej.

---

¹⁸ Przedsięwzięcia nie należące do mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.)

Zaleca się, żeby zabudowa na gruntach zmeliorowanych nie kolidowała z systemem drenarskim oraz zapewniała ochronę terenów sąsiednich. W przypadku kolizji sieci drenarskiej z planowaną zabudową wymaga ona przebudowy w celu jej właściwego funkcjonowania.

W ramach ochrony gleb przed erozją wietrzną zaleca się utrzymanie i wprowadzenie zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych jak również wzbogacanie terenów zabudowanych o zieleń niską i wysoką. Dopuszcza się zaprzestanie rolniczego użytkowania gruntów o najniższych klasach bonitacyjnych oraz ich zalesianie i zadrzewianie. Dotyczy to zwłaszcza terenów bezpośrednio przylegających do istniejących kompleksów leśnych.

W zakresie gospodarki ściekowej - jako zadanie priorytetowe zakłada się likwidację wszystkich źródeł zanieczyszczeń gleby, wód powierzchniowych i podziemnych poprzez budowę ekologicznych oczyszczalni przydomowych. Dopuszcza się odprowadzanie ścieków do szczelnych zbiorników okresowo opróżnianych, w przypadku gdy warunki gruntowo-wodne nie będą odpowiednie dla lokalizacji oczyszczalni przydomowych.

W zakresie stanu czystości powietrza atmosferycznego - jako zadanie priorytetowe uznaje się kontynuowanie procesu transformacji energetycznej, czyli odchodzenie od spalania paliw kopalnych na rzecz paliw ekologicznych niskoemisyjnych i bezemisyjnych. Skutkiem tego procesu będzie stopniowa likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń pochodzących m.in. z palenisk.

- Dopuszcza się lokalizację instalacji do produkcji odnawialnych źródeł energii (w tym budowę systemów fotowoltaicznych o mocy powyżej 500 kW) zgodnie z funkcjonującym prawodawstwem w tym zakresie. Ewentualna lokalizacja odnawialnych źródeł energii, a zwłaszcza energetyki wiatrowej i słonecznej preferowana jest w sąsiedztwie autostrady A1. Pożądany jest także dalszy rozwój mikroinstalacji towarzyszący zabudowie.

H – przekształceń związanych z działalnością wydobywcą

Obejmuje obszary położone w granicy Gostynińsko-Włocławskiego Parku Krajobrazowego w obrębie Dąb Mały, Dąb Wielki, Dąb Polski, Skoki Duże, a w tym teren i obszar górniczy Skoki – Dąb Mały wraz z obszarem Natura 2000 „Żwirownia Skoki”.

Utrzymuje się istniejącą w tym obszarze zabudowę, w tym rekreacji indywidualnej i mieszkaniową z możliwością jej rozbudowy i przebudowy, a także istniejące zagospodarowanie z zakresu infrastruktury technicznej i transportu.

Zakaz lokalizacji nowej zabudowy mieszkaniowej oraz rekreacyjnej.

W istniejącej zabudowie i zagospodarowaniu terenów uwzględnić obowiązujące przepisy odrębne, w tym związane z ochroną walorów Gostynińsko Włocławskiego Parku Krajobrazowego. Zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych¹⁹, z wyjątkiem inwestycji związanych z działalnością wydobywania i przetwarzania surowców oraz infrastruktury technicznej i transportowej.

---

¹⁹ Przedsięwzięcia nie należące do mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.)

Utrzymuje się istniejącą działalność górniczą, z możliwością wydobycia i przetwarzania surowców naturalnych zgodnie z przepisami odrębnymi. Dopuszcza się do realizacji obiekty kubaturowe, urządzenia komunikacyjne oraz urządzenia pomocnicze bezpośrednio związane z działalnością wydobywania i przetwarzania surowców.

Priorytetem w tej strefie jest respektowanie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Żwirownia Skoki PLB040005. W obszarze Natura 2000 zabrania się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

Dopuszcza się wykorzystanie zbiorników wodnych do celów rekreacyjnych.

Preferowanym kierunkiem rekultywacji terenów poeksploatacyjnych winien być kierunek wodny lub leśny.

W strefie nie dopuszcza się lokalizacji elektrowni wiatrowych oraz systemów fotowoltaicznych.

W – wodna

Obejmuje rzekę Wisłę. Zagospodarowanie strefy zgodnie z przepisami odrębnymi.

Terenami wyłączonymi spod nowej zabudowy są:

- tereny wód powierzchniowych (wody otwarte, rowy, oczka wodne), za wyjątkiem obiektów służących gospodarce wodnej,
- tereny lasów – dla których nie dokonano zmiany przeznaczenia na cele inne niż leśne (nie dotyczy inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej),
- pasy drogowe dróg publicznych i wewnętrznych, za wyjątkiem obiektów związanych z drogą oraz infrastrukturą techniczną.
- obszary górnicze, za wyjątkiem realizacji obiektów kubaturowych, urządzeń komunikacyjnych oraz urządzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją kopalni.

Terenami występowania ograniczeń dla zabudowy są:

- obszary znajdujące się w strefie szczególnego zagrożenia powodzią, zagospodarowanie tych terenów należy podporządkować ograniczeniom wynikającym z przepisów odrębnych. Dopuszcza się odstępstwa wskazane w przepisach odrębnych²⁰,
- obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi - w przypadku całkowitego zniszczenia wału przeciwpowodziowego (zapory bocznej Zbiornika Włocławskiego),
- obszary zagrożone podtopieniami,
- tereny zmeliorowane. W przypadku lokalizacji obiektów budowlanych na terenach zmeliorowanych należy dokonać przebudowy urządzeń dla zapewnienia ich właściwego funkcjonowania,
- tereny występowania gleb I - III klasy bonitacyjnej,
- teren korytarza ekologicznego o znaczeniu regionalnym (dopuszcza się odstępstwa na podstawie niniejszego studium i planów miejscowych),
- tereny lokalnych korytarzy ekologicznych,

---

²⁰ ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U.2022.2625 ze zm.)

- tereny zadrzewień, torfowisk, tereny łąkowo - bagienne i pastwiska,
- tereny o trudnych warunkach geoinżynierskich,
- tereny objęte formami ochrony przyrody (w tym GWPK, obszary natura 2000)
- cmentarze oraz strefy ochrony sanitarnej o szerokości 50m od terenu czynnego cmentarza,
- pasy technologiczne przebiegu napowietrznych linii elektroenergetycznych WN i SN (dopuszcza się odstępstwa zgodnie z przepisami odrębnymi),
- strefy kontrolowane gazociągów.

Ponadto część Gminy Włocławek znajduje się w zasięgu powierzchni ograniczających przeszkody dla projektowanego lotniska Kruszyn k/Włocławka. W związku z powyższym:

- obiekty naturalne i sztuczne, w tym obiekty budowlane, położone w granicach powierzchni ograniczających przeszkody nie mogą być wyższe niż wysokości określone przez te powierzchnie,
- przy obliczaniu wysokości obiektu, o którym mowa wyżej, uwzględnia się także umieszczone na nim kominy, reklamy, anteny oraz inne urządzenia, a w przypadku dróg i linii kolejowych również ich skrajnie,
- na części obszaru objętego studium zabrania się budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych sprzyjających występowaniu zwierząt stwarzających zagrożenie dla ruchu statków powietrznych oraz hodowania lub wypuszczenia ptaków stwarzających zagrożenie dla ruchu statków powietrznych,
- zabrania się na terenie znajdującym się w granicach powierzchni ograniczających przeszkody sadzenia, uprawy lub dopuszczania do wzrostu drzew i krzewów stanowiących przeszkodę lotniczą.

W ocenie zastosowano trzy stopnie zmian negatywnych, jakie mogą wyrzeć proponowane zmiany przeznaczenia terenów na poszczególne komponenty środowiska: małe (-1), średnie (-2) i duże (-3). W wyniku realizacji inwestycji może również nastąpić poprawa warunków środowiska przyrodniczego, zmiany pozytywne: małe (+1), średnie (+2), duże (+3) lub warunki pozostają bez zmian (0).

Pod pojęciem zmiany negatywne (zagrożenia) rozumieć należy typowe zmiany i przekształcenia poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego o niewielkich walorach, a także jakie spowoduje realizacja studium w terenie już zainwestowanym lub przewidzianym do zainwestowania. Zmiany te wiązać się będą z budową obiektów kubaturowych i infrastruktury, bądź z funkcjonowaniem inwestycji mogących w odczuwalny sposób negatywnie wpływać na środowisko i życie ludzi. Zmiany duże wiązać się będą z radykalnymi zmianami i przekształceniami poszczególnych komponentów środowiska o dużych walorach, a związanych z budową obiektów i infrastruktury, bądź z funkcjonowaniem inwestycji mogących w znaczący sposób negatywnie wpływać na środowisko i życie ludzi.

Zmiany pozytywne (poprawa) warunków środowiska wiązać się będą z sytuacjami, gdzie wprowadzone ustalenia studium sprzyjają bądź poprawiają dotychczasowe uwarunkowania i zapewniają ochronę jego walorów w stopniu małym, średnim i dużym.

Warunki pozostają bez zmian w sytuacjach, gdy ustalenia studium nie mają wpływu na elementy środowiska lub gdy są zgodne z dotychczasowymi zasadami i sposobami zagospodarowania terenu.

Tabela 1. Ocena wpływu realizacji ustaleń projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Włocławek na poszczególne komponenty środowiska w układzie stref funkcjonalno – przestrzennych i ustaleń projektu studium

Ustalenia projektu studium	różnorodność biologiczna	ludzie	zwierzęta, rośliny	wody	powietrze, klimat, hałas	powierzchnia ziemi	krajobraz	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
Strefa A – wielofunkcyjna										
kierunki zmian w strukturze przestrzennej	-1	+2	0	0	-1	-1	-1	0	0	+1
zasady ochrony środowiska i jego zasobów oraz ochrony przyrody	+1	+1	+1	+1	+1	0	+2	0	0	0
zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków	0	+1	0	0	0	0	+1	0	+1	+1
kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej	-1	+2	0	+1	0	-1	0	0	0	+1
kierunki rozwoju systemów komunikacji	-1	+2	-1	0	-1	-1	-1	0	0	+1
kierunki kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Strefa B – mieszkaniowo-usługowa										
kierunki zmian w strukturze przestrzennej	-1	+2	0	0	-1	-1	-1	0	0	+1
zasady ochrony środowiska i jego zasobów oraz ochrony przyrody	+1	+1	+1	+1	+1	0	+2	+2	0	0
zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków	0	+1	0	0	0	0	+1	0	+1	+1
kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej	-1	+2	0	+1	0	-1	0	0	0	+1
kierunki rozwoju systemów komunikacji	-1	+2	-1	0	-1	-1	-1	0	0	+1
kierunki kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	-1	0	0	+1	0	0	0	0	0	0
Strefa C – produkcyjno-usługowa										
kierunki zmian w strukturze przestrzennej	-1	+2	0	0	-1	-1	-1	0	0	+1
zasady ochrony środowiska i jego zasobów oraz ochrony przyrody	+1	+1	+1	+1	+1	0	+2	0	0	0
zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków	0	+1	0	0	0	0	+1	0	+1	+1
kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej	-1	+2	0	+1	0	-1	0	0	0	+1
kierunki rozwoju systemów komunikacji	-1	+2	-1	0	-1	-1	-1	0	0	+1
kierunki kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Strefa D - rekreacyjno-wypoczynkowo-mieszkaniowa										
D1 - rekreacyjno-wypoczynkowa z utrzymaniem istniejącej zabudowy										
kierunki zmian w strukturze przestrzennej	0	+1	+2	-1	0	+1	0	0	0	0
zasady ochrony środowiska i jego zasobów oraz ochrony przyrody	+2	+2	+1	+1	+1	0	+2	+2	0	0
zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej	0	+3	-1	+1	0	-1	0	0	0	0
kierunki rozwoju systemów komunikacji	-1	+2	-1	0	-1	0	-1	0	0	0
kierunki kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	+1	-1	-1	-1	+2	+1	+1	+1	0	+1
Strefa E – leśno-ekologiczna										
kierunki zmian w strukturze przestrzennej	-1	+1	+1	+2	0	+1	+2	+1	0	0

Ustalenia projektu studium	różnorodność biologiczna	ludzie	zwierzęta, rośliny	wody	powietrze, klimat, hałas	powierzchnia ziemi	krajobraz	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
zasady ochrony środowiska i jego zasobów oraz ochrony przyrody	+1	+2	+1	0	+1	0	+2	0	0	0
zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej	0	0	0	+1	0	-1	0	0	0	0
kierunki rozwoju systemów komunikacji	0	+1	-1	0	-1	0	-1	0	0	0
kierunki kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	+3	+1	+1	0	0	+1	+1	+1	0	0
Strefa F – ekologiczno-rolnicza										
kierunki zmian w strukturze przestrzennej	-1	+1	0	0	-1	+1	+1	0	0	+1
zasady ochrony środowiska i jego zasobów oraz ochrony przyrody	+1	+1	+1	+1	0	0	+1	0	0	0
zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków	0	+1	0	0	0	0	0	0	+1	0
kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej	0	+2	0	+1	0	-1	0	0	0	0
kierunki rozwoju systemów komunikacji	-1	+1	0	0	-1	-1	0	0	0	0
kierunki kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	+1	0	0	0	0	+1	0	0	0	0
Strefa G – rolniczo-osadnicza										
kierunki zmian w strukturze przestrzennej	-1	+1	0	0	-1	+1	+1	0	0	+1
zasady ochrony środowiska i jego zasobów oraz ochrony przyrody	+1	+1	+1	+1	0	0	+1	0	0	0
zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków	0	+1	0	0	0	0	0	0	+1	0
kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej	0	+2	0	+1	+1	-1	0	0	0	0
kierunki rozwoju systemów komunikacji	-1	+1	0	0	-1	-1	0	0	0	0
kierunki kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	+1	0	0	0	+1	0	0	0	0	0
Strefa H – przekształceń związanych z działalnością wydobywczą										
kierunki zmian w strukturze przestrzennej	0	+1	+1	-1	-1	-1	-1	-1	0	+1
zasady ochrony środowiska i jego zasobów oraz ochrony przyrody	+2	+2	+2	+1	+1	+1	0	+2	0	0
zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej	0	+1	-1	+1	0	-1	+1	0	0	0
kierunki rozwoju systemów komunikacji	-1	+1	-1	0	-1	0	0	0	0	0
kierunki kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	0	0	+1	+1	0	+1	+1	+1	0	+1
Strefa W – wodna										
kierunki zmian w strukturze przestrzennej	0	+1	+1	+1	0	0	+1	0	0	0
zasady ochrony środowiska i jego zasobów oraz ochrony przyrody	+1	+1	+1	+1	0	0	+1	0	0	0
zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
kierunki rozwoju systemów komunikacji	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Ustalenia projektu studium	różnorodność biologiczna	ludzie	zwierzęta, rośliny	wody	powietrze, klimat, hałas	powierzchnia ziemi	krajobraz	zasoby naturalne	zabytki	dobra materialne
kierunki kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cała gmina										
kierunki zmian w strukturze przestrzennej	0	+2	+1	+1	0	+1	+2	+1	0	+1
zasady ochrony środowiska i jego zasobów oraz ochrony przyrody	+1	+1	+1	+2	+1	0	+2	0	+1	+1
zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków	0	+2	0	0	0	0	+1	0	+1	+1
kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej	0	+3	-1	+1	+1	-1	0	0	0	+2
kierunki rozwoju systemów komunikacji	-1	+2	0	0	-1	0	-1	0	0	+2
kierunki kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	+2	+1	+1	-1	0	+1	+1	+1	0	0

Źródło: analizy własne

Tabela 2. Ocena wpływu realizacji ustaleń projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Włocławek na poszczególne komponenty środowiska w układzie stref funkcjonalno – przestrzennych

Strefy funkcjonalno-przestrzenne	Elementy środowiska								
	Różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta	Ludzie	Wody powierzchniowe i podziemne	Powierzchnia ziemi i gleby	Krajobraz	Klimat, powietrze, hałas,	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
Strefa A – wielofunkcyjna	Zwiększenie powierzchni biologicznie czynnych. Poprawa warunków bytowania dla niektórych gatunków fauny (B) (D)	Zwiększenie zagrożenia wypadkami drogowymi (Po) Zwiększenie możliwości korzystania z usług (D) (P)	Możliwość obniżenia zwierciadła wód gruntowych (B) (D) Likwidacja źródeł zanieczyszczenia wód (Po) (D)	Zmniejszenie powierzchni glebowej (B) (S) Likwidacja źródeł zanieczyszczenia gleb (Po) (D)	Zmiany krajobrazu na części obszaru (B) (D)	Pogorszenie klimatu akustycznego i higieny atmosfery, (Po) (D) Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń pochodzących z palenisk (Po) (D)	Wzrost powierzchni biologicznie czynnych (Po) (D)	Bez zmian	Możliwość poprawy stanu technicznego infrastruktury technicznej (Po) (S) Zwiększenie możliwości w zakresie obsługi mieszkańców (Po) (P) (D)
Strefa B – mieszkaniowo-usługowa	Zwiększenie powierzchni biologicznie czynnych. Poprawa warunków bytowania dla niektórych gatunków fauny (B) (D) Ochrona terenów leśnych (D)	Zwiększenie zagrożenia wypadkami drogowymi (Po) Tworzenie przestrzeni publicznych (P)(D)	Możliwość obniżenia zwierciadła wód gruntowych (B) (D) Likwidacja źródeł zanieczyszczenia wód (Po) (D)	Zmniejszenie powierzchni glebowej w przypadku powstającej zabudowy (B) (S) Likwidacja źródeł zanieczyszczenia gleb (Po) (D)	Zmiany krajobrazu na części obszaru (B) (D) Ochrona przyrodniczych i krajobrazowych walorów w G-WPK (S)	Pogorszenie klimatu akustycznego i higieny atmosfery, (Po) (D) Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń pochodzących z palenisk (Po) (D)	Wzrost powierzchni biologicznie czynnych (Po) (D) Zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (PO)	Bez zmian	Możliwość poprawy stanu technicznego infrastruktury technicznej (Po) (S) Zwiększenie możliwości w zakresie obsługi mieszkańców (Po) (P) (D)
Strefa C – produkcyjno-usługowa	Likwidacja agrocenozy pól z charakterystyczną fauną i florą na rzecz zieleni izolacyjnej (B) (D)	Pogorszenie ogólnych warunków środowiskowych (W) (D)	Możliwość obniżenia zwierciadła wód gruntowych (B) (D)	Zmniejszenie powierzchni glebowej (B) (S)	Zmiana cech krajobrazu – wprowadzenie dominant krajobrazowych itp. (B) (D)	Pogorszenie klimatu akustycznego oraz higieny atmosfery (Po) (D)	Dopuszczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (PO)	Bez zmian	Możliwość poprawy stanu technicznego i wyglądu wielu obiektów (Po) (S) Zwiększenie możliwości w zakresie obsługi mieszkańców (Po) (P) (D)
Strefa D - rekreacyjno-wypoczynkowo-mieszkaniowa D1 rekreacyjno-wypoczynkowa z utrzymaniem istn. zab. mieszk.	wzrost powierzchni terenów zielonych w postaci zieleni towarzyszącej (B) (D)	Zwiększenie możliwości i oferty sportowo-rekreacyjnej dla ludzi (D) (Po)	Bez większych zmian	zmiany powierzchni glebowej (B) (D)	Stworzenie korzystnych warunków dla regeneracji i odnowy sił biologicznych (Po) (D)	Pogorszenie klimatu akustycznego oraz higieny atmosfery (Po) (D)	Bez większych zmian Zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco i zawsze znacząco oddziaływać (Po)	Nie dotyczy	Zwiększenie możliwości w zakresie obsługi mieszkańców (Po) (P) (D)
Strefa E – leśno-ekologiczna-	Wzrost powierzchni terenów zielonych (B) (D)	Ograniczanie aktywności inwestycyjnej (PO) (D)	Zwiększone możliwości ochrony zasobów (Po) (D)	Bez zmian Zalesianie gruntów o niskiej przydatności	Zachowanie walorów krajobrazowych (Po) (D)	Możliwość poprawy higieny atmosfery i klimatu akustycznego (Po) (D)	Niewielkie wzbogacenie zasobów środowiska (Po) (D)	Nie dotyczy	Wytyczenie turystycznych tras rowerowych (PO) (D)

Strefy funkcjonalno-przestrzenne	Elementy środowiska								
	Różnorodność biologiczna, rośliny i zwierzęta	Ludzie	Wody powierzchniowe i podziemne	Powierzchnia ziemi i gleby	Krajobraz	Klimat, powietrze, hałas,	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
	Utrzymanie drożności korytarzy ekologicznych (S) (P)			dla rolnictwa (W) (Ś)					
Strefa F – ekologiczno-rolnicza	wzrost powierzchni zielonych, typu zadrzewienia przydomowe oraz tzw. zieleni towarzyszącej (B) (D) Utrzymanie drożności korytarzy ekologicznych (S) (P)	Bez zmian	Bez większych zmian	Zalesianie gruntów o niskiej przydatności dla rolnictwa (W) (Ś)	Bez zmian	Niewielkie zmiany klimatu akustycznego (Po) (D)	Zwiększenie zasobów środowiska, głównie o elementy antropogeniczne (B) (D)	Nie dotyczy	Ograniczanie aktywności inwestycyjnej (Po)
Strefa G – rolniczo-osadnicza	Wprowadzenie zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych (B) (D)	Zwiększenie zagrożenia wypadkami pogorszenie ogólnych warunków środowiskowych (Po)	Możliwość obniżenia poziomu wód gruntowych (B) (D) Likwidacja źródeł zanieczyszczenia wód (Po) (D)	Zmniejszenie powierzchni glebowej (B) (S) Ochrona gruntów rolnych o wysokich klasach bonitacyjnych (S)	Zmiany w krajobrazie, likwidacja krajobrazu rolniczego (B) (D)	Pogorszenie klimatu akustycznego oraz higieny atmosfery (Po) (D) Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń pochodzących z palenisk (Po) (D)	Likwidacja agrocenozy pól. Wzbogacenie zasobów florystycznych jednak głównie antropogenicznych (B) (D)	Nie dotyczy	Wprowadzenie nowoczesnych rozwiązań technicznych dla obiektów mieszkalnych i gospodarczych, przyjaznych dla środowiska (Po) (S)
Strefa H – przekształceń zw. z działalnością wydobywczą	Zachowanie w stanie nie pogorszonym stanu siedlisk przyrodniczych (B) (D)	Zwiększenie zagrożenia wypadkami, pogorszenie ogólnych warunków środowiskowych (Po)	Możliwość obniżenia poziomu wód gruntowych (B) (D) Dopuszczenie wykorzystania zbiorników wodnych do celów rekreacyjnych (Po) (D)	Zmniejszenie powierzchni glebowej (B) (S)	Zmiany w krajobrazie, powstanie terenów poeksploatacyjnych (B) (D)	Pogorszenie klimatu akustycznego oraz higieny atmosfery (Po) (D)	Możliwość wydobycia i przetworzenia surowców naturalnych (B) (D)	Nie dotyczy	Wprowadzenie nowoczesnych rozwiązań technicznych do eksploatacji surowców, w tym przyjaznych dla środowiska (Po) (S)
Strefa W – wodna	Nie dotyczy	Zwiększenie możliwości wykorzystania akwenu wodnego (Po)	Utrzymanie zasobów wodnych w odpowiednich parametrach (B) (D)	Nie dotyczy	Bez zmian	Niewielkie zmiany klimatu akustycznego (Po) (D)	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy

Źródło: analizy własne

Zróżnicowanie skutków można usystematyzować również ze względu na przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym:

- (B) bezpośrednie – będą one powstawać bezpośrednio w związku z realizacją oraz funkcjonowaniem inwestycji,
- (PO) pośrednie – mogą one występować jako wpływ innego bezpośredniego oddziaływania (wpływ drugiego, trzeciego stopnia w zależności od tego jak powstają),
- (W) wtórne – mogą one występować po zakończeniu realizacji inwestycji, są jej następstwem,
- (Sk) skumulowane – wzmożone, łączne oddziaływanie dwóch lub więcej przedsięwzięć różnych inwestorów;
- (K) krótkoterminowe i chwilowe (CH) – najczęściej oddziaływania te powstają w związku z momentem realizacji przedsięwzięcia, niekiedy także w krótkim okresie jego późniejszego funkcjonowania,
- (Ś) średnioterminowe – wiążą się zarówno z okresem realizacji inwestycji, jej rozruchem jak również z chwilą jej całkowitego wdrożenia,
- (D) długoterminowe i (S) stałe – których konsekwencje są widoczne lub odczuwalne bezpośrednio lub pośrednio, trwale i nieprzerwanie, bezustannie po wystąpieniu oddziaływania

z uwzględnieniem wszystkich komponentów środowiska przyrodniczego oraz mając na uwadze zależności między tymi elementami i między oddziaływaniami na te elementy.

W konsekwencji oddziaływanie może być **(P) pozytywne lub (N) negatywne**.

Realizacja ustaleń projektu studium wpłynie, w zróżnicowany sposób, na poszczególne komponenty środowiska (powietrze, powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta, rośliny itd.) i na ich wzajemne powiązania oraz na ekosystemy i krajobraz.

Analizując zanotowane w tabeli wyniki przeprowadzonej oceny wpływu realizacji projektu studium na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego należy stwierdzić, że planowane zmiany funkcji i zagospodarowania terenu spowodują niekiedy istotną ingerencję w środowisko przyrodnicze.

Zmiany powierzchni ziemi, w tym trwałe zmiany (D, N) naturalnego ukształtowania terenu złagodzić można w części poprzez właściwe zagospodarowanie obszaru zielenią w możliwie szerokim zakresie. Ustala się wprowadzenie pasa zieleni izolacyjnej w formie zwartych, zróżnicowanych nasadzeń drzew i krzewów o całorocznej wegetacji o szerokości uzależnionej od rodzaju zabudowy produkcyjno-usługowej i przeprowadzonej, w ramach wydawania pozwolenia na budowę, oceny oddziaływania danej inwestycji na środowisko, pomiędzy terenami zabudowy produkcyjnej i produkcyjno-usługowej a sąsiednimi terenami zabudowy mieszkaniowej, w celu ochrony zabudowy mieszkaniowej przed uciążliwościami. Pożądane jest maksymalne utrzymanie i wzbogacenie istniejącej zieleni oraz wprowadzenie zieleni urządzonej na wszelkie wolne od zabudowy powierzchnie, a w szczególności zieleni wysokiej (drzewa i krzewy). Wprowadzenie nowej zieleni pozwoli również na ograniczenie erozji wietrznej gleb (P).

Wprowadzone nowe funkcje oraz zmiana sposobu użytkowania i zagospodarowania terenów spowoduje wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza i hałasu (K). W zapisach projektu studium projektanci ustalają obowiązek stosowania proekologicznych systemów grzewczych (P). Należy zatem założyć, iż przy zastosowaniu paliw ekologicznych istniejąca i planowana zabudowa nie spowoduje istotnych zmian jakości powietrza atmosferycznego na obszarze gminy, wręcz powinna spowodować jego poprawę (P).

Zmiana warunków akustycznych na obszarach dotąd niezabudowanych wynikać będzie przede wszystkim z rodzaju zlokalizowanych na danym obszarze zakładów produkcyjno-usługowych oraz z

ruchu pojazdów (K, N). Utrzymanie istniejącej i wprowadzenie nowej zieleni jest niezbędne ze względu na funkcje jakie pełni ona w środowisku. Zieleń będzie zmniejszać m.in. zjawisko hałasu drogowego i łagodzić mikroklimat (P). Bardzo ważne są również aspekty estetyczne i krajobrazowe. Właściwe zagospodarowanie zielenią i maksymalne jej zachowanie podniesie atrakcyjność terenu (P).

Realizacja ustaleń studium może spowodować zmiany warunków wodnych w obszarach planowanych do różnego rodzaju inwestycji - obniżenie poziomu wód podziemnych, ale również powstanie nowych potencjalnych zagrożeń jakości wód. Projektanci studium ustalili odprowadzenie ścieków sanitarnych do istniejących i projektowanych układów sieci kanalizacji sanitarnej (P), a w miejscach gdzie jest niemożliwa technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona budowa sieci kanalizacyjnych realizację indywidualnych systemów oczyszczania ścieków. Ustalenia związane z możliwościami rozwiązania gospodarki wodno – ściekowej nie odbiegają od powszechnie stosowanych standardów i wydaje się, że są optymalne, przy obecnych uwarunkowaniach, a ich realizacja powinna zapewnić niezbędne warunki ochrony środowiska (P). W celu zminimalizowania niekorzystnych zmian projektanci wprowadzili obowiązek pozostawienia powierzchni biologicznej czynnej zgodnie z w/w parametrami (P).

W projekcie studium ustalono zaopatrzenie w wodę z istniejącej i projektowanej gminnej sieci wodociągowej (P).

Realizacja ustaleń projektu studium będzie miała również wpływ na świat roślin i zwierząt. Pod uzbrojenie terenu produkcyjnych, usługowych i mieszkaniowych, a następnie inwestycje budowlane przeznaczone zostały tereny do tej pory niezabudowane, częściowo użytkowane rolniczo, a więc stanowiące agrocenozę pól. Zmiana funkcji spowoduje punktową ingerencję w dotychczasowy system ekologiczny tych terenów (D, N). Zagospodarowanie terenów rolniczych zwiększy również antropopresję na dalsze otoczenie.

Realizacja ustaleń studium i planowane przeznaczenia terenów mogą wprowadzić istotne zmiany w krajobrazie gminy. Na obszarach dotychczas niezabudowanych mogą powstać obiekty kubaturowe, które spowodują powstanie dominant krajobrazowych (D).

Ponadto z uwagi na istniejącą działalność górniczą, z możliwością wydobycia i przetwarzania surowców naturalnych zlokalizowaną w dużej mierze na obszarze Natura 2000 zabroniono podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, czy integralności obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami. Są to zapisy służące zachowaniu różnorodności biologicznej.

W celu zminimalizowania negatywnego wpływu nowej zabudowy na krajobraz projektanci wprowadzili szereg ustaleń. Określone zostały m.in. wskaźniki i parametry, które powinny być uwzględnione w ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ogólne wskaźniki i zasady określające zagospodarowanie, ład przestrzenny i użytkowanie terenu. Ważnym ustaleniem jest również zapis o konieczności utrzymania zbliżonego charakteru architektonicznego zabudowy. Są to ustalenia, które pozwolą na właściwe kształtowanie ładu przestrzennego obszaru objętego studium (P).

Powstawanie konfliktów i kolizji pomiędzy zagospodarowaniem przestrzeni a środowiskiem przyrodniczym może wystąpić nie tylko w odniesieniu do poszczególnych rodzajów zabudowy i inwestycji, ale i obszarów. W wyniku nakładających się zagrożeń dla jakości komponentów środowiska, ciągłości powiązań przyrodniczych czy walorów krajobrazowych powstają obszary o szczególnej koncentracji kolizji, obszary znaczącego oddziaływania na środowisko (N), do takich potencjalnych obszarów należą w szczególności:

- teren istniejącej intensywnej zabudowy mieszkaniowo – usługowej,
- tereny lokalizacji zakładów produkcyjno-usługowych,
- trasa istniejących odcinków dróg: autostrady A-1, drogi krajowej oraz dróg powiatowych i gminnych, o nasilającym się natężeniu ruchu, szczególnie ciężarowego - wzrost zespołu

zanieczyszczeń typu komunikacyjnego, pogorszenie warunków zamieszkania i funkcjonowania systemów przyrodniczych,

- tereny przebiegu linii kolejowej nr 18 relacji Kutno-Piła,
- teren istniejącego lotniska Aeroklub Włocławski, Lotnisko Kruszyn k/ Włocławka,
- tereny przez które przebiegają napowietrzne linie elektroenergetyczne wysokiego i średniego napięcia,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
- obszary wydobywania kruszywa,
- tereny wymagające rehabilitacji, rewitalizacji oraz rekultywacji,
- tereny cmentarzy istniejące i planowane,
- rejon istniejących trzech lokalnych oczyszczalni ścieków w Modzerowie, Smólniku i Wistce Królewskiej (dwie mechaniczno-biologiczne oczyszczalnie ścieków komunalnych oraz jedna lokalna na terenie ogrodów działkowych) z zagrożeniem infiltracji zanieczyszczeń do gleb i wód podziemnych i powierzchniowych,
- tereny obecnie użytkowane rolniczo, a nie wyposażone w infrastrukturę techniczną i komunikacyjną, będące pod presją budownictwa mieszkaniowego i mieszkaniowo – usługowego,
- tereny intensywnej gospodarki rolnej.

Jak widać przedstawione powyżej obszary znaczącego oddziaływania na środowisko to zarówno obszary już zainwestowane dla których studium wprowadza szereg ustaleń proekologicznych (P) w celu zminimalizowania ich negatywnego oddziaływania, jak również obszary projektowane, których realizacja zgodnie z ustaleniami zapisanymi w przedmiotowym dokumencie nie powinna spowodować znaczących negatywnych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska.

7. OCENA USTALEŃ ZAWARTYCH W STUDIUM W ZAKRESIE STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA, JEGO ZASOBÓW, ODPORNOŚCI NA DEGRADACJĘ I ZDOLNOŚCI DO REGENERACJI

Analiza uwarunkowań przyrodniczych, a także określonych kierunków ochrony środowiska wobec prowadzonej i projektowanej polityki przestrzennej gminy, pozwala na sformułowanie następujących wniosków:

- teren gminy cechuje wysoka lesistość (prawie 50%), w skład której wchodzi znaczna część kompleksu lasów ochronnych G-WPK, dlatego też szczególnie należy dążyć do maksymalnej ochrony terenów leśnych, które wzbogacają walory fizjonomiczne krajobrazu i stanowią tereny rozwoju funkcji turystycznej i rekreacyjnej,
- prawie cała gmina, w tym rozległe kompleksy leśne stanowią korytarz ekologiczny migracji dużych ssaków, należy dążyć do jego maksymalnej ochrony i zachowania,
- gleby najwartościowsze, objęte ochroną, obejmujące kompleksy o wysokich klasach bonitacyjnych (I – IIIb) zajmują ogółem 2 236 ha, co stanowi około 34,7 % użytków rolnych. a położone są zwłaszcza w zachodniej części gminy
- stan zachowania i ekspozycji walorów krajobrazowych uznaje się za dobry, choć działalność człowieka w pewnych szczególnych sytuacjach burzy ten harmonijny układ. Podstawowym elementem degradacji walorów krajobrazowych jest „rozlewanie się” zabudowy mieszkaniowej i wchodzenie jej na tereny rolnicze,
- występowanie na całym obszarze gminy obiektów infrastruktury technicznej: napowietrznych linii elektroenergetycznych, masztów telefonii komórkowej, elektrowni wiatrowych powoduje, że stają się one negatywnymi dominantami w krajobrazie,
- brak jest kanalizacji sanitarnej na znacznej części terytorium gminy, alternatywą dla rozwiązań gospodarki ściekowej jest budowa przydomowych oczyszczalni, z zaznaczeniem, że jedynie w miejscach gdzie brak jest możliwości podłączenia do kanalizacji
- występujące procesy chemizacji rolnictwa stanowią w pewnym stopniu zagrożenie dla stanu czystości wód podziemnych,
- konieczne jest utrzymywanie w dobrej sprawności sieci i urządzeń melioracji,
- na jakość powietrza w gminie wpływają zwłaszcza lokalne źródła emisji zanieczyszczeń, są to zwykle zanieczyszczenia punktowe. Gorszy stan powietrza powiązany jest z sezonem grzewczym.
- większej ochrony wymagają obszary lokalnych podmokłości i oczek wodnych,
- zagrożenia związane są z emisjami hałasu, wynikają głównie z ruchu komunikacyjnego (drogowego, kolejowego i lotniczego)
- zagrożenia związane z intensywną gospodarką rolną, w tym występowanie zjawiska erozji wietrznej i wodnej, prowadzące do degradacji gleb,
- zagrożenia związane z działalnością wydobywczą.

Ustalenia zawarte w projekcie studium podejmują próbę określenia nie tylko właściwych relacji pomiędzy środowiskiem a człowiekiem, ale również wskazują kierunki działań mających na celu zapewnienie właściwego funkcjonowania środowiska, możliwości jego regeneracji oraz wzbogacenia zasobów. Do najważniejszych zagadnień w tym zakresie, ujętych w studium można zaliczyć:

- stworzenie podstaw systemu przyrodniczego gminy, opartego o istniejące zasoby,
- zachowanie podstawowych elementów sieci hydrograficznej, a także poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych
- wzbogacenie obszaru gminy o nowe powierzchnie biologicznie czynne, związane z obowiązkowym wprowadzeniem trwałej szaty roślinnej na działkach budowlanych,
- ograniczenie zagrożeń związanych ze zjawiskiem erozji wietrznej i wodnej na terenach użytkowanych rolniczo, po zmianie ich funkcji na tereny budowlane,
- poprawę klimatu akustycznego oraz higieny powietrza, zwłaszcza w na terenach o silniejszej zabudowie i eksploatacji,
- regeneracja i ogólna poprawa walorów krajobrazowych.

Jak wynika z powyższych rozważań pełna realizacja ustaleń studium daje szanse na poprawę funkcjonowania środowiska, wzbogacenie jego zasobów w przypadku walorów krajobrazowych i powierzchni biologicznie czynnych oraz likwidację niektórych, występujących dotychczas zagrożeń zwłaszcza zanieczyszczania wód podziemnych oraz erozji gleb.

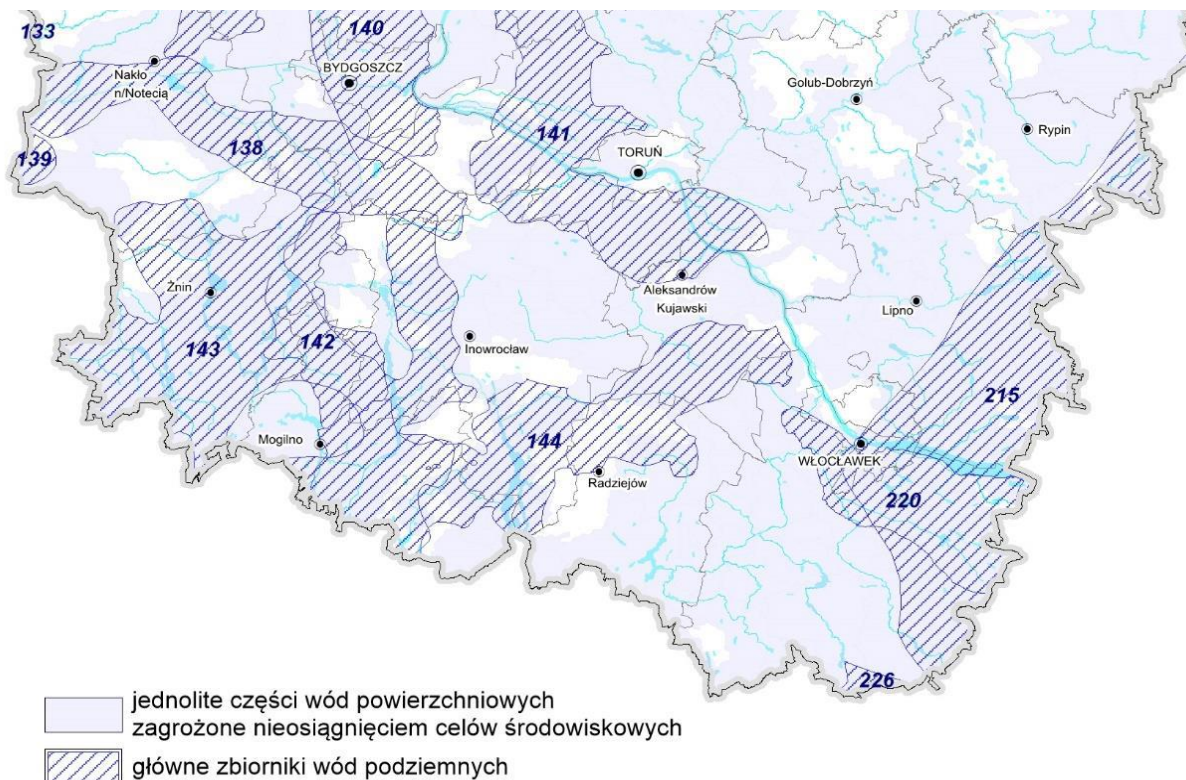
7.1. Ocena ustaleń projektu studium w odniesieniu do celów środowiskowych dla jednolitych części wód podziemnych oraz powierzchniowych

Gmina Włocławek znajduje się w zasięgu władz Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie i należy do dorzecza Wisły.

Gmina położona jest w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 47 i głównego zbiornika wód podziemnych nr 220. W Gminie zarówno obszary zagrożone powodzią jak i obszary zagrożone podtopieniami występują na ograniczonym obszarze. Gmina leży na obszarze JCWP nr PLRW200017275992 o nazwie Ruda oraz JCWP nr PLRW200026277219 o nazwie Zuzanka od źródeł do Strugi bez Strugi.

Dla każdego z dorzeczy opracowywane są plany gospodarowania wodami, w których ustalone są **cele środowiskowe** dla poszczególnych jednolitych części wód powierzchniowych oraz jednolitych części wód podziemnych. Cele środowiskowe uwzględniają również obszary chronione, w obrębie których jednolita część wód jest położona.

Zgodnie z art.55. Ustawy Prawo wodne cele środowiskowe rozumiane są jako osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód podziemnych, w tym dobrego stanu ilościowego wód podziemnych i dobrego stanu chemicznego wód podziemnych, dobrego stanu wód powierzchniowych, w tym dobrego stanu ekologicznego lub dobrego potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych, lub norm i celów wynikających z przepisów, na podstawie których zostały utworzone obszary chronione, a także zapobieganie ich pogorszeniu, w szczególności w odniesieniu do ekosystemów wodnych i innych ekosystemów zależnych od wód.

Ryc. 16. Jednolite części wód powierzchniowych zagrożone nieosiągnięciem stanu dobrego w gminie Włocławek I

Źródło: Prognoza oddziaływania na środowisko projektu planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego, 2018 r.

W toku prac badawczych, przeprowadzonych przez regionalne zarządy gospodarki wodnej zweryfikowano wody wrażliwe na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych i obszary szczególnie narażone (OSN), z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych należy ograniczyć. Wynikiem tych prac będą opracowane programy działań dla OSN mające na celu minimalizację odpływu azotu ze źródeł rolniczych.

Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie Rozporządzeniem z dnia 29 marca 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom z dnia 05 kwietnia 2017 r. poz. 1463) w sprawie określenia wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć w granicach regionów wodnych: środkowej Wisły, Łyny i Węgorapy, Niemna, Świeżej oraz Jarf określił:

- a) wykaz wód podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych, stanowiący zał. Nr 1 do rozporządzenia;
- b) wykaz wód podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych, stanowiący załącznik nr 2 do rozporządzenia;
- c) regiony wodne: Środkowej Wisły, Łyny, Węgorapy, Niemna, Świeżej oraz Jarf, jako obszar szczególnie narażony na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do wód określonych w pkt a) i b) należy ograniczyć.

Planowane zagospodarowanie terenu nie powinno powodować dopływu zanieczyszczeń do wód powierzchniowych, przez co nie wpłynie na pogorszenie stanu ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych, pozostanie bez wpływu na realizację celów środowiskowych określonych dla jednolitych części wód podziemnych i powierzchniowych.

przed ich degradacją zasobową i jakościową co wymaga opracowania i wdrożenia programów ochrony wód podziemnych w celu osiągnięcia i utrzymania ich dobrego stanu.

Celem środowiskowym dla jednolitych części wód podziemnych jest zapobieganie lub ograniczenie wprowadzania do nich zanieczyszczeń, zapobieganie pogorszeniu ich jakości, poprawa ich stanu oraz ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnienie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan. Cały obszar gminy położony jest na obszarze jednolitej części wód podziemnych oznaczonej europejskim kodem JCWPd PLGW 200047 (nazwa JCWPd 47) zaliczonym do regionu wodnego Środkowej Wisły. Teren JCWPd w 50% jest obszarami leśnymi i zielonymi, w 33,3%. zagospodarowany jest obszarami rolnymi, a występują tu cztery piętra wodonośne:

- piętro czwartorzędowe o częściowo napiętym zwierciadle wody, warstwy wodonośne występują na głębokości 2 – 40 m, miąższość warstwy wodonośnej wynosi 10 – 40 m,
- piętro paleogeńsko-neogeńskie o napiętym zwierciadle wody, warstwy wodonośne występują na głębokości 80 -100 m, miąższość warstwy wodonośnej wynosi 10 – 20 m,
- piętro kredowe o napiętym zwierciadle wody, warstwy wodonośne występują na głębokości 100 -150 m, miąższość warstwy wodonośnej – brak danych,
- piętro jurajskie o napiętym zwierciadle wody, warstwy wodonośne występują na głębokości 15 -90 m, miąższość warstwy wodonośnej – brak danych.

Stan ilościowy i chemiczny tej JCWPd oceniono jako dobry. Rozpatrywana jednolita część wód podziemnych jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych, tj. utrzymania co najmniej dobrego stanu ilościowego i chemicznego wód podziemnych.

Wydzielone tzw. jednolite części wód, zarówno powierzchniowe, jak i podziemne, należy chronić, aby przyszłym pokoleniom pozostawić je w dobrym stanie ilościowym i jakościowym.

7.2. Ocena ustaleń projektu studium w zakresie infrastruktury wodno-ściekowej

Gmina Włocławek jest zwodociągowana w 92,6% (tj. taki odsetek mieszkańców zaopatruje się w wodę z wodociągu gminnego). Sieć zasilana jest z działających na terenie gminy 3 gminnych ujęć wody wraz ze stacjami uzdatniania.

Zgodnie z Art. 83. ust.3 i 4 Prawa wodnego budowę urządzeń służących do zaopatrzenia w wodę realizuje się jednocześnie z rozwiązaniem spraw gospodarki ściekowej, w szczególności przez budowę systemów kanalizacji zbiorczej i oczyszczalni ścieków, natomiast w miejscach, gdzie budowa systemów kanalizacji zbiorczej nie przyniosłaby korzyści dla środowiska lub powodowałaby nadmierne koszty, należy stosować systemy indywidualne lub inne rozwiązania zapewniające ten sam co systemy kanalizacji zbiorczej poziom ochrony środowiska.

Długość zbiorczej sieci kanalizacyjnej na koniec 2021 r. wynosiła 23 km. Stopień skanalizowania jest niski – zaledwie 29,7% mieszkańców gminy swoje ścieki bytowe odprowadza do gminnej sieci kanalizacji sanitarnej. Ponadto w gminie działa 549 przydomowych oczyszczalni ścieków.

Część terenu gminy Włocławek znajduje się w obszarze aglomeracji Włocławek, w ramach której osiem przepompowni ścieków przepompowuje płynne odpady z miejscowości Nowa Wieś, Kruszyn, Świętosław do oczyszczalni ścieków (GOŚ) znajdującej się na terenie Miasta Włocławek.

W projekcie studium, w części dot. kierunków zagospodarowania przestrzennego znalazły się zapisy dot. założenia 100% zaopatrzenia mieszkańców w wodę z sieci wodociągowej. W tym celu konieczna jest realizacja następujących przedsięwzięć:

- dalsza rozbudowa sieci wodociągowej w zależności od potrzeb, umożliwiających bezawaryjną dostawę wody do nowych odbiorców,
- remont starych sieci wodociągowych,
- remont i rozbudowa istniejących gminnych ujęć wody w Dębicach, Smólniku i Dębie Polskim, w zależności od potrzeb.

Przebudowa i rozbudowa sieci wodociągowej zagwarantuje nieprzerwane dostawy wody mieszkańcom gminy, zmniejszy ilość występujących awarii sieci wodociągowej oraz wpłynie na obniżenie kosztów eksploatacji sieci i zapewni poprawę jakości wody.

Przy przebudowie i rozbudowie sieci wodociągowej należy zapewnić zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożarów poprzez zapewnienie na sieci wodociągowej odpowiedniej ilości hydrantów nadziemnych. Dopuszcza się realizację odrębnej sieci zaopatrzenia w wodę i indywidualnych przeciwpożarowych zbiorników wodnych w uzasadnionych technicznie przypadkach zgodnych z przepisami odrębnymi.

Przy przebudowie i rozbudowie sieci wodociągowej należy zapewnić zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożarów. Dla istniejących gminnych ujęć wody (w Dębicach, Smólniku i Dębie Polskim) wyznaczono strefy ochrony bezpośredniej w obrębie istniejących ogrodzeń ujęć i studni.

Dla ujęć wody w Dębicach i Smólniku zostały ustanowione strefy ochronne obejmujące tereny ochrony bezpośredniej i pośredniej. Dla ujęcia wody w Dębie Polskim została ustanowiona strefa ochronna obejmująca tereny ochrony bezpośredniej.

Strefa ochrony pośredniej ujęcia wody w Dębicach (obręb Ludwinowo) obejmuje obszar o powierzchni 45,14 ha. Ustanowiona została Rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie nr 12/2004 z dnia 6 lipca 2004 r. w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej, zmienionym Rozporządzeniem nr 15/2014 z dnia 7 grudnia 2004 r.). Zgodnie z ww. rozporządzeniem na terenie ochrony pośredniej zabronione jest:

a) wykonywanie następujących robót i czynności powodujących zmniejszenie przydatności ujmowanej wody lub wydajności ujęcia:

- wprowadzanie ścieków bezpośrednio do wód lub do ziemi,
- rolnicze wykorzystanie ścieków i gnojowicy,
- przechowywanie i składowanie odpadów promieniotwórczych,
- lokalizowanie zakładów przemysłowych oraz ferm chowu i hodowli zwierząt,
- lokalizowanie magazynów produktów ropopochodnych oraz innych substancji szkodliwych dla wód określonych w załączniku nr 11 rozporządzenia ministra Środowiska z dnia 8 lipca 2004 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. nr 168, poz. 1763), a także rurociągów do ich transportu,
- lokalizowania wysypisk i wylewisk odpadów komunalnych i przemysłowych,
- rolniczego wykorzystania ścieków,
- lokalizowania nowych ujęć wody (nie dotyczy wykonywania studni awaryjnych lub zastępczych dla ujęcia wody w miejscowości Dębice),
- budowy autostrad, dróg oraz torów kolejowych,
- budowy osiedli mieszkaniowych,
- lokalizowania cmentarzy oraz grzebania zwłok zwierzęcych,
- wydobywania kopalin – w szczególności piasku, żwiru i torfu,
- mycia pojazdów mechanicznych,
- urządzania parkingów i obozowisk,
- zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na inne cele, z wyjątkiem ewentualnego przeznaczenia dla potrzeb ujęcia wody w Dębicach,

b) na roślinach uprawianych w strefie ochronnej ujęcia można stosować wyłącznie środki ochrony roślin, których stosowanie w strefie nie jest zabronione, zgodnie z wpisem do rejestru środków ochrony roślin dopuszczonych do obrotu o którym mowa w art. 47 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o ochronie roślin (Dz. U. Nr 11 z 2004 r. poz. 94),

c) zobowiązuje się właściciele gruntów położonych na terenie ochrony pośredniej ujęcia wody w miejscowości Dębice do systematycznego likwidowania nieczynnych studni i otworów wiertniczych, jeśli nie będą one wykorzystywane jako punkty monitoringu osłonowego jakości wody lub studnie przeciwpożarowe.

Z analizy zasięgu sieci systemu gminnych wodociągów wynika, że na terenie gminy istnieją pojedyncze tereny poza zasięgiem obsługi sieci wodociągowej, wymagające rozbudowy sieci. Dotyczy to rejonów, gdzie zabudowa mieszkaniowa znajduje się w stanie rozproszonym lub gdzie dopiero zaczyna się realizacja zabudowy, szczególnie mieszkaniowej.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami właściciel ujęcia wody realizujący zadania w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę jest zobowiązany do przeprowadzenia analizy ryzyka, o której mowa w art. 133 ust. 3 ustawy prawo wodne, i przekazać ją do właściwego wojewody. Na podstawie wykonanej analizy ryzyka ustanawia się strefę ochrony pośredniej ujęcia wody.

Część obszaru gminy Włocławek położona jest w strefie ochrony pośredniej ujęcia wody „Krzywe Błota” zlokalizowanego na terenie miasta Włocławek.

Ustanowiona została Rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie nr 7/2010 z dnia 27 października 2010 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom z 2010 r. Nr 172 poz. 2200) w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody podziemnej, zmienionym Rozporządzeniem nr 18/2015 z dnia 3 sierpnia 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj-Pom z 2015 r. poz. 2535). Zgodnie z ww. rozporządzeniami na terenie ochrony pośredniej zabronione jest:

1) wprowadzania ścieków do wód i do ziemi z wyjątkiem wód opadowych i roztopowych których wprowadzanie regulują odrębne przepisy,
2) rolniczego wykorzystywania ścieków i osadów ściekowych,
3) lokalizowania ferm chowu lub hodowli zwierząt,
4) przechowywania lub składowania odpadów promieniotwórczych,
5) stosowania środków ochrony roślin innych niż dopuszczone do stosowania w strefach ochrony ujęć,

6) lokalizowania stacji paliw płynnych, baz paliw płynnych i rurociągów przesyłowych służących do przesyłania lub dystrybucji ropy naftowej lub produktów naftowych, z wyjątkiem stacji kontenerowych,

7) mycia pojazdów poza myjniami usługowymi,

8) lokalizowania składowisk odpadów komunalnych, niebezpiecznych, innych niż niebezpieczne i obojętne oraz obojętnych,

9) lokalizowania cmentarzy oraz grzebania zwłok zwierzęcych,

10) wydobywania kopalni,

11) budowy studni kopanych oraz nowych ujęć wód, poza studniami publicznymi na terenach zabudowanych i przeciwpożarowymi na terenach leśnych.

Ponadto w obrębie obszaru leśnego i infrastruktury drogowej, zabrania się:

1) lokalizowania zakładów przemysłowych,

2) budowy obiektów zabudowy mieszkalnej i usługowej,

3) budowy nowych linii kolejowych z wyjątkiem wykonywania prac remontowych i modernizacyjnych na istniejących trasach,

4) wykonywania obozowisk bez zapewnienia środków zapobiegających możliwości zanieczyszczenia gruntów, wód podziemnych i powierzchniowych.

W zakresie systemu kanalizacji głównym kierunkiem rozwoju jest objęcie systemem kanalizacji sanitarnej miejscowości o zwartej zabudowie na terenie gminy.

W zakresie ścieków sanitarnych i ich oczyszczania zakłada się:

- utrzymanie i rozbudowę w zależności od potrzeb gminnych mechaniczno-biologicznych oczyszczalni ścieków w miejscowości Modzerowo i Smólnik,
- rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej, w tym przede wszystkim odprowadzającej ścieki do Grupowej Oczyszczalni Ścieków na terenie miasta Włocławek,
- realizację indywidualnych systemów oczyszczania ścieków, w miejscach gdzie jest niemożliwa technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona budowa sieci kanalizacyjnych,

- dopuszcza się tymczasowo, do czasu pełnego skanalizowania terenów o zwartej zabudowie jak i w terenach o rozproszonej zabudowie, realizację szczelnych zbiorników bezodpływowych z koniecznością wywozu do punktu zlewnego przy oczyszczalni.

W zakresie odprowadzania wód opadowych zakłada się:

- budowę urządzeń podczyszczających ścieki deszczowe (separatory, piaskowniki) oraz właściwą eksploatację wpustów ulicznych, które stanowią pierwszy stopień oczyszczania ścieków deszczowych,
- budowę kolektorów i kanałów deszczowych w ramach rozbudowy układu komunikacyjnego,
- bieżące prowadzenie prac remontowych i modernizacyjnych poprawiających stan techniczny rowów odwadniających oraz zachowanie cieków powierzchniowych dla swobodnego spływu wód,
- wody opadowe i roztopowe nie będące ściekami odprowadzać stosując infiltrację do gruntu lub retencjonowanie a następnie wykorzystanie do celów użytkowych, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Są to odpowiednie zapisy pozwalające na właściwą gospodarkę wodno-ściekową, uzależniając położenie terenu względem dostępnych, istniejących instalacji oraz ekonomiczne i organizacyjne możliwości przyszłych inwestorów.

7.3. Ocena ustaleń projektu studium w zakresie ochrony powietrza

W celu zapewnienia ochrony powietrza powinno się zredukować rozmiary już zaistniałej emisji zanieczyszczeń i racjonalnie modyfikować technologie produkcji, wytwarzające szczególnie uciążliwe zanieczyszczenia. Źródłami zanieczyszczeń powietrza wynikającymi z działalności człowieka są przede wszystkim transport, spalanie paliw, energetyka, przemysł, rolnictwo. Emitowane są głównie następujące substancje : tlenek węgla, tlenki azotu, węglowodory, tlenki siarki i pyły.

Ochrona powietrza może być realizowana przez podejmowanie działań takich jak:

- instalowanie wydajnych filtrów kominowych,
- wdrażanie nowych, czystszych technologii przemysłowych oraz modyfikacja istniejących technologii i większa hermetyzacja produkcji.
- zmiana paliwa na mniej emisyjne do ogrzewania domów,
- termomodernizacja budynków (ocieplanie, wymiana okien),
- inwestowanie w ekologiczne środki transportu i modyfikacja już istniejących, a także promocja transportu rowerowego,
- wprowadzanie izolacyjnych pasów zieleni wokół zakładów przemysłowych (zieleń zatrzymuje pewną ilość zanieczyszczeń gazowych, szczególnie pyłów),
- wprowadzanie odnawialnych źródeł energii m.in takich jak:
  - a) energia słoneczna (kolektory, panele słoneczne)
  - b) energia wodna (elektrownie wodne, pływowe)

Mając na uwadze ważność działań służących ochronie powietrza projektant studium wprowadził następujące ustalenia:

- a) w zakresie ciepłownictwa zakłada się:
  - sukcesywną przebudowę urządzeń grzewczych w celu zastosowania paliw o niskim stopniu emisji zanieczyszczeń do środowiska oraz instalowaniu sprawnych urządzeń zmniejszających emisję szkodliwych substancji do atmosfery,
  - opracowanie i sukcesywne wdrażanie programu restrukturyzacji gospodarki ciepłej, (sukcesywna likwidacja indywidualnego ogrzewania piecami węglowymi, szczególnie w obszarach zabudowy zwartej),
  - rozwiązywanie potrzeb ciepłnych budownictwa mieszkalnego w zależności od ekonomicznych uwarunkowań ze źródeł lokalnych lub indywidualnych z zastosowaniem systemów grzewczych opartych o paliwa ekologiczne niskoemisyjne i/lub bezemisyjne.

- b) w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:
- adaptację przebiegających przez teren gminy istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych do planowanego zagospodarowania terenu,
  - przebudowę starych linii energetycznych w celu zwiększenia pewności i jakości zasilania jak również sukcesywne wprowadzanie sieci kablowych w obszarach zabudowanych,
  - rozbudowę sieci rozdzielczej 15 kV związanej z rozwojem gminy,
  - realizację stacji transformatorowych na terenach zainwestowanych oraz planowanych do zainwestowania, wynikających ze zwiększonego obciążenia,
  - budowę lokalnych, ekologicznych źródeł energii, z wyłączeniem lokalizacji nowych elektrowni wiatrowych,
  - racjonalizację gospodarki energią (nowoczesne technologie, energooszczędne źródła światła, maszyny i urządzenia elektryczne),
  - właściwą eksploatację i konserwację urządzeń, zmniejszających straty energii zagrożenia porażeniowego i pożarowego.
- c) w zakresie odnawialnej energii;
- nie wskazuje się lokalizacji elektrowni wiatrowych o mocy powyżej 500 kW,
  - dopuszcza się rozwój energetycznych systemów rozproszonych w oparciu o źródła odnawialne, przede wszystkim energię słoneczną oraz biomasę,
  - rozwój zawodowych systemów energetycznych opartych na dostępnych źródłach biogazu z odpadów organicznych, odpadów zwierzęcych w gospodarstwach rolnych oraz z zakładów produkcyjnych,
  - rozwój zintegrowanych systemów energetycznych z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii, w tym realizacja systemów fotowoltaicznych,
  - rozwój kogeneracyjnych systemów energetycznych (jednoczesne wytwarzanie ciepła i energii elektrycznej) z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii.
  - obiekty i urządzenia do produkcji energii odnawialnej lokalizować na terenach niskich klas bonitacyjnych.
- d) w zakresie zaopatrzenia w gaz:
- przez teren gminy przebiegają gazociągi wysokiego ciśnienia: istniejący DN 500 MOP 8,4 MPa relacji Gustorzyn- Gostynin oraz w budowie DN 1000 MOP 8,4 MPa relacji Gustorzyn- Lęśniewice, z możliwością ich przebudowy i rozbudowy, w celu zwiększenia pewności i jakości zasilania,
  - konieczność spełnienia wymagań Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. z 2013 r., poz. 640) w zakresie zachowania stref kontrolowanych gazociągów względem projektowanych obiektów,
  - w zakresie zadań lokalnych w zakresie gazownictwa zakłada się możliwość realizacji gazowej sieci rozdzielczej i zaopatrzenie w gaz przede wszystkim terenów o zwartej zabudowie i przewidzianych do zagospodarowania w studium,
  - dopuszcza się budowę na terenie gminy stacji regazyfikacji gazu LNG w przypadku uzasadnionym względami ekologicznymi, ale także technologicznymi i ekonomicznymi.

Powyższe ustalenia zawarte w zapisach studium pozwolą na prowadzenie racjonalnej polityki w zakresie ochrony powietrza.

7.4. Ocena założeń projektu studium w zakresie hałasu

Hałas jest czynnikiem silnie ingerującym w stan środowiska, to niepożądane, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego oddziałujące na organizm ludzki (to dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16000 Hz).

Ochrona przed hałasem powinna polegać na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska (m.in. poprzez utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, jak i na zmniejszaniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy jest on przekroczony).

Główne źródła emisji hałasu do środowiska stanowią:

- ruch komunikacyjny (drogowy, kolejowy i lotniczy),
- obiekty przemysłowe,
- a także z obiekty usługowe (kluby, hotele, sklepy).

Negatywnymi skutkami wywołanymi hałasem są: zmęczenie, złe samopoczucie, możliwość doprowadzenia do częściowej lub całkowitej utraty słuchu, a także utrudnienia w wypoczynku.

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad realizując zadania wynikające z art. 118 ust. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska (tj. z 2021 r. Dz.U. z 2021 r. poz. 1973) opracowała w ramach IV rundy mapowania strategiczne mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie.

Wyniki opracowanych strategicznych map hałasu udostępnia się zgodnie z wymogiem zawartym w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 20 lipca 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych ujętych na strategicznych mapach hałasu, sposobu ich prezentacji i formy przekazania - załącznik nr 2 ust. 10 (Dz.U. z 2021 r. poz. 1325).

Projekt studium obejmuje teren gminy, przez którą przebiegają następujące drogi krajowe i wojewódzkie:

- autostrada A1 wraz z Miejscem Obsługi Podróżnych (MOP),
- drogi krajowe: nr 91 Podwarpie (węzeł Podwarpie), nr 19 Strzelno-Siemiatycze,
- drogi wojewódzkie: nr 265 o przebiegu Brześć Kujawski – Gostynin oraz nr 317 o przebiegu droga wojewódzka nr 265 – granica miasta Włocławek, o dużym natężeniu ruchu komunikacyjnego, który generuje hałas.

Generalne Pomiaru Ruchu są w Polsce podstawowym źródłem informacji o ruchu drogowym. Głównym celem Generalnego Pomiaru Ruchu jest uzyskanie, na podstawie przeprowadzonych pomiarów bezpośrednich, podstawowych parametrów i charakterystyk ruchu dla wszystkich odcinków sieci dróg krajowych administrowanych przez Generalną Dyrekcję Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA), w tym Średniego Dobowego Ruchu Roczno (SDRR). Obciążenie ruchem na w/w drogach ostatnio mierzone były w roku 2020/2021.

Tab.4. Średni dobowy ruch roczny (SDRR) pojazdów w Polsce w latach 2010 – 2020/2021

Drogi	Średni dobowy ruch roczny (SDRR) (poj./dobę)					
	pojazdy silnikowe			rowery		
	2010	2015	2020/2021	2010	2015	2020/2021
krajowe	9 888	11 178	13 574	45	34	
wojewódzkie	3 398	3 520	4 231	71*	76*	

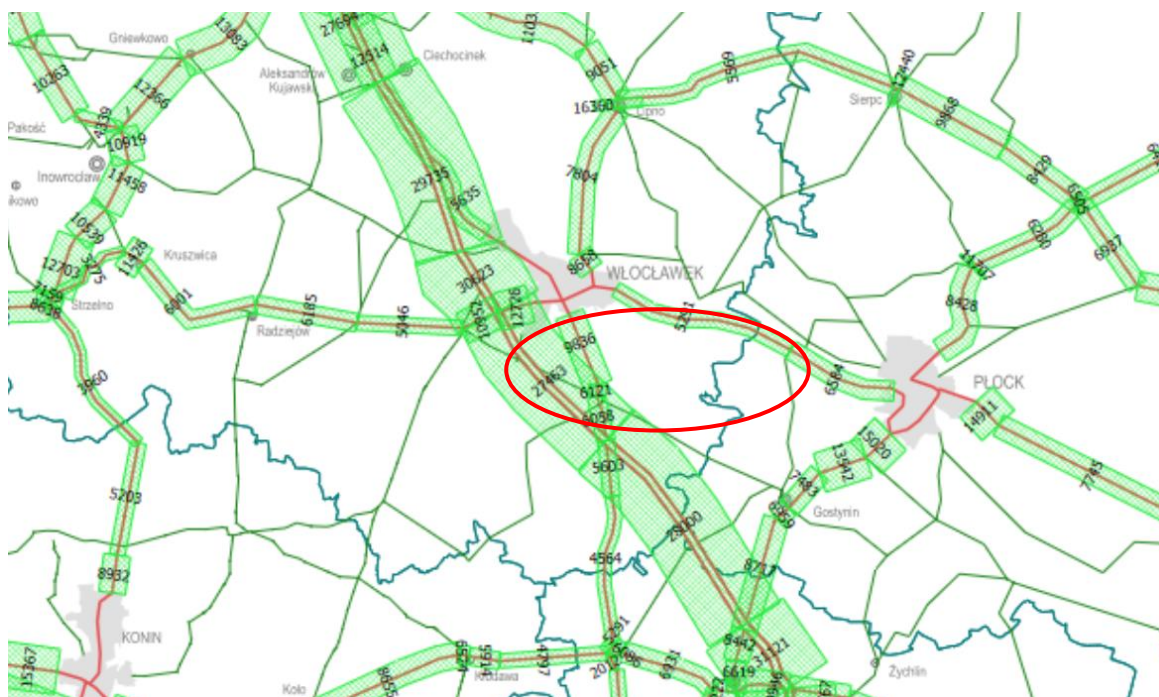
Źródło: Podsumowanie wyników GPR na zamiejsczej sieci dróg wojewódzkich oraz krajowych, Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Warszawa 2016, 2021

Tab.5. Średni dobowy ruch roczny (SDRR) pojazdów silnikowych w 2015 i 2020/2021 roku na drogach w województwie kujawsko-pomorskim

Drogi	rok	Średni dobowy ruch roczny (SDRR) (poj./dobe)		
		Pojazdy silnikowe	W tym:	
			samochody osobowe	samochody ciężarowe
Drogi krajowe w woj. kujawsko-pomorskim	2015	10 531		
	2020/21	12 307		
Drogi wojewódzkie w woj. kujawsko-pomorskim	2015	3 166		
	2020/21	3 609		
Punkt pomiarowy 71409 – A1 – M. Włocławek zach. /DK19/ - M. Kowal /DK 91/	2020/21	27 463	17 916	6 907
Punkt pomiarowy 71304 – DK 91 – Włocławek /gr. Miasta/ - Kowal /ul. K. Wielkiego/	2020/21	9 836	7 985	824
Punkt pomiarowy 11109 – DK 19 – Włocławek /gr. Miasta/ - Nowy Duninów /ul. Gostynińska	2020/21	5 291	3 956	675
Punkt pomiarowy 04194 – DW 317 – Włocławek – Kruszyn /DW265/	2020/21	7 489	6681	196
Punkt pomiarowy 04084 – DW 265 – Kowal – gr. Woj.	2020/21	3 872	3 185	300

Źródło: Podsumowanie wyników GPR na zamiejsczej sieci dróg wojewódzkich oraz krajowych, Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Warszawa 2016, 2021.

Średni dobowy ruch roczny pojazdów silnikowych na drogach w województwie kujawsko-pomorskim jest niższy niż średnio w kraju na obu kategoriach dróg, ale w porównaniu z rokiem 2015 wzrósł średnio o 17% (drogi krajowe) oraz 14% (drogi wojewódzkie). Zdecydowanie największe obciążenie ruchu jest na autostradzie A1, które wynosi ponad 2 krotną wartość dla dróg krajowych w województwie oraz ponad 7 krotność w przypadku dróg wojewódzkich. Każda z dróg przebiegających przez teren gminy Włocławek ma różne obciążenie ruchem: od 9836 pojazdów/ rok na drodze nr 91 do 3872 poj./ rok na drodze wojewódzkiej nr 265. Świadczy to o ważności kierunku korzystających z dróg.

LEGENDA

	Autostrady	WARSZAWA	Miasto powyżej 1 000 000 mieszkańców
	Drogi ekspresowe	KRAKÓW	Miasto od 100 000 do 1 000 000 mieszkańców
	Drogi krajowe pozostałe	ŚRODZIE	Miasto od 50 000 do 100 000 mieszkańców
	Drogi wojewódzkie	Rawicz	Miasto od 10 000 do 50 000 mieszkańców
	Średni dobowy ruch roczny pojazdów silnikowych na drogach krajowych [poj./24h]	Wąkosz	Miasto od 5 000 do 10 000 mieszkańców
	TERESPOL. Przejście graniczne		Miasto na prawach powiatu
	LUBIĘSZYN. Połączenie międzynarodowe		Granica województw
			Granica państwa
		*	Wyniki na podstawie danych z jezdni głównych, bez ruchu na jezdniach dodatkowych

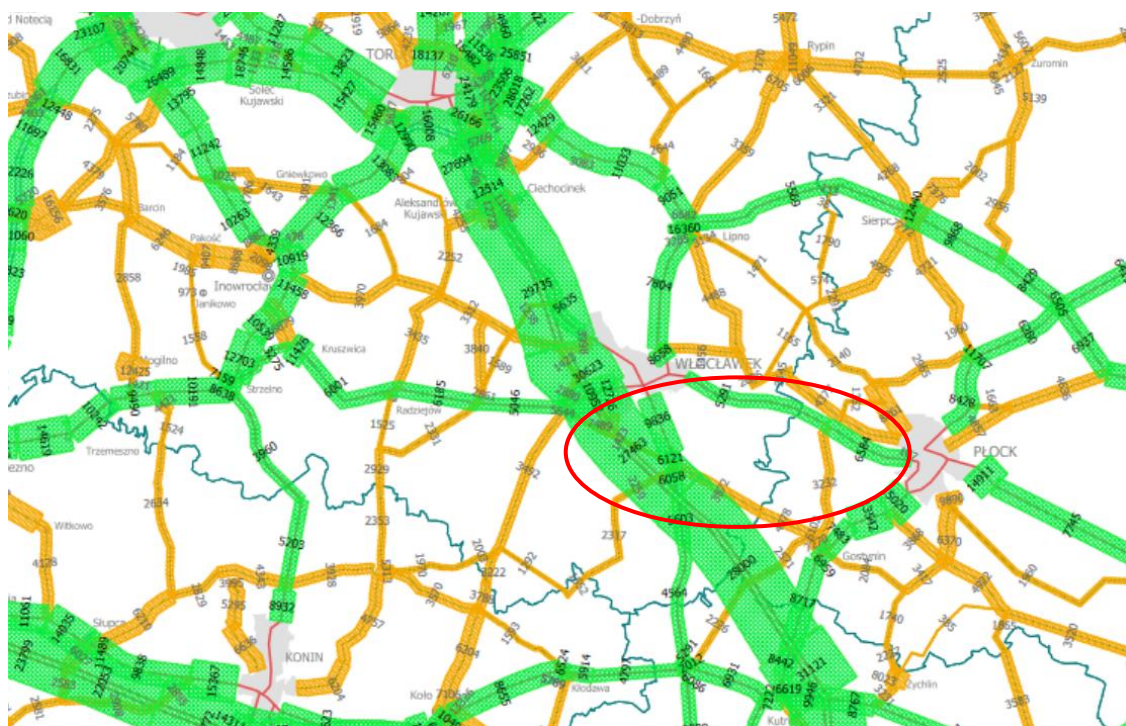
Listopad 2021 r.

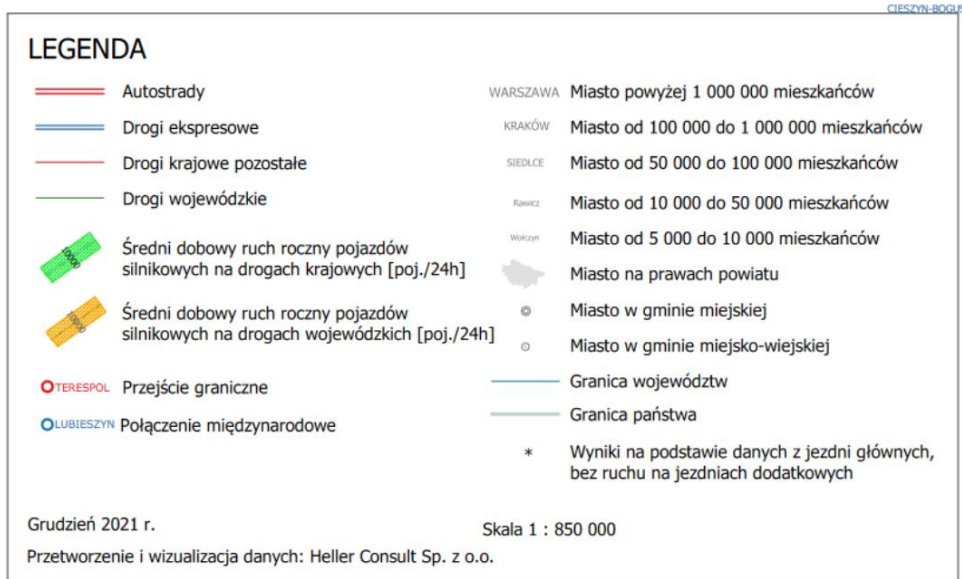
Skala 1 : 850 000

Przetworzenie i wizualizacja danych: Heller Consult Sp. z o.o.

Ryc.18. Fragment mapy przedstawiającej średni dobowy ruch roczny pojazdów silnikowych na drogach krajowych w 2021 roku

Źródło: mapy Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, średni dobowy ruch roczny pojazdów silnikowych na sieci dróg krajowych w 2021 r.

Ryc.19. Fragment mapy przedstawiającej średni dobowy ruch roczny pojazdów silnikowych na drogach krajowych i wojewódzkich w 2021 roku

Źródło: mapy Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, średni dobowy ruch roczny pojazdów silnikowych na sieci dróg krajowych oraz wojewódzkich w 2021 r.

Hałas jest jednym z najuciążliwszych elementów środowiska człowieka. Wartości dopuszczalnych długookresowych średnich poziomów dźwięku A określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112). W rozporządzeniu zawarte są dopuszczalne poziomy hałasu dla poszczególnych rodzajów źródeł (dróg i linii kolejowych, linii elektroenergetycznych, startów, przelotów i lądowań statków powietrznych oraz pozostałych obiektów i grup źródeł hałasu), w odniesieniu do rodzaju terenów wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje.

Oceny stanu akustycznego środowiska dokonuje się na podstawie wskaźników krótko- i długookresowych. Do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska w odniesieniu do jednej doby stosuje się wskaźniki krótkookresowe:

- a) LAeqD – równoważny poziom dźwięku A dla pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6:00 do godz. 22:00);
- b) LAeqN – równoważny poziom dźwięku A dla pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00).

Do prowadzenia długookresowej polityki ochrony środowiska przed hałasem, w szczególności do sporządzania map akustycznych oraz programów ochrony środowiska przed hałasem, stosuje się następujące wskaźniki długookresowe:

- a) LDWN – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6:00 do godz. 18:00), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18:00 do godz. 22:00) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00);
- b) LN – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00).

Natomiast zgodnie z przeprowadzoną przez Państwowy Zakład Higieny korelacją subiektywnej klasyfikacji uciążliwości akustycznej z rezultatami obiektywnych badań, skalę ocen przedstawić można następująco:

- mała uciążliwość LAeq < 52 dB,
- średnia uciążliwość 52 dB < LAeq < 62 dB,
- duża uciążliwość 63 dB < LAeq < 70 dB,

- bardzo duża uciążliwość $L_{Aeq} > 70$ dB (obszar zagrożeń).

Dla terenów mieszkaniowo-usługowych (ważnych z punktu widzenia planu w zakresie bytowania ludzi) dopuszczalny długookresowy poziom hałasu drogowego wynosi 68 dB w porze dzieńno-wieczornej oraz 59 dB w porze nocnej.

Tabela.6. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe ⁽¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ⁽²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ⁽³⁾	70	65	55	45

1. Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.
2. W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.
3. Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Za poziom hałasu szkodliwy dla człowieka, uznawane jest:

- natężenie dźwięku między 35-70 dB – negatywny wpływ na układ nerwowy, zmęczenie, rozdrażnienie, obniżona wydajność pracy,
- natężenie dźwięku powyżej 85 dB – uszkodzenie słuchu, zaburzenie układu nerwowego, układu krążenia, zmysłu równowagi,
- natężenie dźwięku 130-150 dB – mogą wystąpić drgania niektórych organów wewnętrznych powodujących trwałe schorzenia (choroba wibracyjna zwana chorobą „zimnych rąk”),
- natężenie dźwięku powyżej 150 dB i przebywanie w tym hałasie, przez co najmniej 5 minut powoduje mdłości, zaburzenia równowagi, paraliż funkcjonowania organizmu.

W myśl obowiązujących przepisów prawa ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska poprzez:

- 1) utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie,
- 2) zmniejszanie poziomu hałasu, co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Ochronę przed hałasem komunikacyjnym można zapewnić m.in. poprzez:

- montowanie ekranów akustycznych,

- nasadzenia zieleni izolacyjnej, które pełnią jednocześnie rolę filtra chroniącego przed niektórymi zanieczyszczeniami powietrznymi oraz pyłem pochodzącym z dróg,
- stosowanie rozwiązań technicznych zapewniających właściwe warunki akustyczne w budynkach,
- wprowadzanie zabudowy niemieszkalnej mającej na celu ochronę budynków mieszkalnych – np. garaże, obiekty handlowe itp. jest to najefektywniejszy sposób ochrony w strefie imisji.

Zapisy w studium wskazują na uwzględnienie działań prowadzących do poprawy stanu klimatu akustycznego, w szczególności poprzez utrzymanie hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie.

8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W STUDIUM

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Włocławek to jeden z najważniejszych dokumentów strategicznych dotyczących rozwoju tego obszaru.

Studium jest dokumentem umożliwiającym władzom samorządowym realizację strategicznej polityki przestrzennej. Należy przyjąć, że wspomniana polityka jest wynikiem oczekiwań mieszkańców gminy oraz ofertą dla potencjalnych inwestorów zewnętrznych, którzy mogą przyspieszyć rozwój społeczny i gospodarczy gminy. Studium zakłada zatem rozwój potencjału demograficznego i gospodarczego gminy. W świetle tego wydaje się być oczywiste, że ustalenia studium muszą wprowadzać głębokie zmiany w zakresie funkcji i zagospodarowania na wielu terenach.

Studium jest przeniesieniem na przestrzeń szeregu zapisów i ustaleń z innych dokumentów, a także ich rozwinięciem i uszczegółowieniem.

Z punktu widzenia relacji pomiędzy rozwojem społeczno-gospodarczym gminy a oddziaływaniem na środowisko, za optymalne należy uznać rozwiązania, gdy zakładane korzyści społeczno-gospodarcze udaje się osiągnąć przy zmniejszeniu skali i zakresu negatywnych oddziaływań na środowisko oraz gdy przy określonym poziomie negatywnych oddziaływań udaje się zwiększyć skalę osiągniętych korzyści społeczno-gospodarczych.

Na etapie prac nad koncepcją rozwoju gminy, po dokonaniu diagnozy stanu i analizy uwarunkowań (wewnętrznych i zewnętrznych) oraz przy uwzględnieniu zamierzeń władz gminy co do dalszego rozwoju, **rozważono różne warianty dalszego rozwoju – optymalnego z punktu realizacji zakładanych celów.**

Elementy „wariantowania” (czyli wyboru optymalnego wariantu) rozwoju gminy dotyczyły:

- wyboru pomiędzy koncepcją „zachowawczą” a „agresywną” w kreowaniu rozwoju gminy,
- wyboru funkcji/rodzajów działalności do stymulowania rozwoju,
- wyboru lokalizacji nowych przedsięwzięć,
- wyboru szczegółowych rozwiązań w zakresie niektórych rodzajów lokalnej infrastruktury technicznej lub parametrów zagospodarowania (część infrastruktury lokalnej nie wymaga planowania, ponieważ jest już zrealizowana lub aktualnie podlega realizacji).

Za wariant optymalny uznano rozwiązanie:

- zapewniające realne szanse realizacji przyjętych celów i założeń rozwoju,

- minimalizujące straty środowiskowe (dążenie do osiągnięcia zamierzonych celów przy eliminacji lub jak mniejszym oddziaływaniu na środowisko),
- minimalizujące koszty realizacji,
- dostosowujące skalę proponowanych zmian zagospodarowania do prognozowanych zmian charakteru gminy - zwłaszcza liczby ludności i przebiegu procesów zachodzących w gminie (unikanie przewymiarowania ustaleń Studium).

Analizując możliwości zastosowania rozwiązań alternatywnych do zaproponowanych w projekcie Studium, należy zauważyć, że analiza rozwiązań alternatywnych w przypadku tego typu opracowania jest zadaniem złożonym, co wynika z następujących uwarunkowań:

- ✓ znaczna część zagadnień istotnych dla rozwoju gminy i wpływających na stan jej zagospodarowania oraz oddziaływania środowiskowe, leży poza kompetencjami samorządu gminnego – dotyczy to na przykład przesyłowej infrastruktury technicznej czy sieci komunikacyjnych (dróg) znaczenia ponadlokalnego - są to zagadnienia adaptowane z dokumentów wyższego rzędu, w praktyce nie podlegające wariantowaniu w zakresie przebiegu lub parametrów, a wyznaczające ramy dla realizacji zagospodarowania (zwłaszcza układ dróg);
- ✓ istotnym problemem w rozpatrywaniu wpływu na środowisko zadań realizujących cele związane z rozwojem gminy, jest uwzględnienie równowagi pomiędzy akceptowalnymi kosztami środowiskowymi a oczekiwaniami społeczeństwa w zakresie stwarzania warunków do rozwoju społeczno-gospodarczego oraz poprawy jakości życia mieszkańców,
- ✓ niektóre uwarunkowania stanu środowiska uzależnione są od działań podejmowanych poza granicami gminy przez inne podmioty (samorząd gminy ma tu bardzo ograniczoną możliwość wpływu lub w ogóle jest jej pozbawiony),
- ✓ znaczna część ustaleń projektu Studium stanowi de facto adaptację istniejącego zainwestowania, tylko niektóre ustalenia stwarzają możliwość powstania na terenie gminy nowej jakości w zagospodarowaniu, generującej nowe rodzaje, charakter i skalę oddziaływań na środowisko.

Alternatywnym rozwiązaniem do tych jakie zostały przyjęte w projekcie studium może być ograniczenie ekspansji zabudowy mieszkaniowej i wprowadzania nowych funkcji na tereny użytkowane dotychczas rolniczo, zwłaszcza na terenach o wysokiej przydatności dla rolnictwa. Przyjęcie takiego rozwiązania w sposób znaczący jednak ograniczyłoby szanse rozwojowe gminy. Bez wątplenia spotkałoby się to z dezaprobatą części lokalnej społeczności. Jest zatem mało prawdopodobne aby zyskał akceptację dokument, który eliminuje gminę z konkurencji o nowe inwestycje, miejsca pracy, nowe tereny produkcyjne, budowlane itp.

Metodologia opracowania Prognozy nakazuje wskazanie propozycji rozwiązań alternatywnych w stosunku do przewidywanych w projekcie dokumentu, rozwiązań, które pozwoliłyby osiągnąć zamierzone cele przy mniejszej skali uciążliwości i oddziaływań na różne aspekty środowiska. Zdaniem autora prognozy w opracowaniu o takim charakterze, jaki prezentuje Studium, zagadnienie wariantowania rozwoju jest rozpatrywane w czasie prac koncepcyjnych, w każdej z dziedzin wybiera się rozwiązania najkorzystniejsze z punktu widzenia uwarunkowań i potrzeb rozwoju, a efekt finalny przedstawia wyłącznie wariant optymalny. W projekcie studium, w zakresie większości rozwiązań wariantowanych, wybrano rozwiązania jednoznacznie korzystne dla środowiska. W świetle tych rozważań można jedynie brać pod uwagę modyfikację szczegółowych rozwiązań. Przede wszystkim jednak należy konsekwentnie realizować ustalenia jakie w ostatecznej formie zostaną przyjęte.

W przypadku niniejszego projektu Studium trudno zdefiniować problemy w jego przygotowaniu, które mogłyby wynikać z niedostatków techniki lub braków współczesnej wiedzy. Realizacja wszelkich inwestycji zarówno nowych jak i przebudowywanych jest ściśle związana z wdrażaniem nowoczesnych, z punktu widzenia współczesnej wiedzy oraz bezpiecznych dla środowiska i zdrowia ludzi rozwiązań technologicznych.

Ponadto wprowadzono szereg zapisów dotyczących zagospodarowania oraz użytkowania terenów przeznaczonych pod zabudowę, terenów wyłączonych spod zabudowy, a także zakazów i nakazów do stosowania w obszarach o wysokiej randze przyrodniczej, mając na uwadze przepisy prawa.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ STUDIUM

W związku z wejściem w życie z dniem 15 listopada 2008 r. przepisów ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1 lit. c prognoza oddziaływania na środowisko powinna zawierać propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Obligatoryjny monitoring aktualności studium wynika z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która w art. 32 stwierdza iż „W celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, z uwzględnieniem decyzji zamieszczonych w rejestrach, o których mowa w art. 57 ust. 1-3 i art. 67, oraz wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego”. Powyższa ustawa precyzuje także, że ocena taka powinna się odbywać co najmniej raz w czasie kadencji rady gminy.

Ustawa nie precyzuje zakresu monitoringu, a trzeba określić, że potencjalnie jest on bardzo szeroki i obejmuje nie tylko zagadnienia związane strictly z zagospodarowaniem przestrzennym, ale także szereg zjawisk, struktur i procesów bezpośrednio warunkujących możliwości rozwoju gminy. Szczegółowy zakres możliwego monitoringu oraz częstotliwość jego dokonywania, ściśle zależne są od specyfiki danego zagadnienia.

Źródłami danych na potrzeby monitoringu są:

- Urząd Gminy oraz instytucje podległe samorządowi gminy,
- Urząd Statystyczny,
- gestorzy sieci – w zakresie infrastruktury technicznej oraz komunikacyjnej zlokalizowanej na terenie gminy,
- Wojewódzka Inspekcja Ochrony Środowiska.

Monitoring związany z realizacją studium oraz jego wpływem na środowisko powinny prowadzić odpowiednie służby gminne. Stały monitoring powinien być prowadzony z częstotliwością raz w roku. Należy również prowadzić bieżące analizy, które umożliwią wprowadzenie odpowiednich zmian i korekt do studium będącego przedmiotem niniejszej analizy.

Biorąc pod uwagę podstawowe cele sporządzonego projektu studium i przedmiot regulacji planistycznych w nim zamieszczonych, niewielkie oddziaływanie projektowanego przedsięwzięcia na poszczególne elementy środowiska oraz działania zapisane w ustaleniach, dotyczące w szczególności:

- zapewnienia ochrony i kształtowania ładu przestrzennego zgodnie z ustaleniami dokumentu w zakresie zasad, warunków, parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów dla poszczególnych wydzielonych kategorii terenów,
- ochrony lokalnych wartości krajobrazowych zgodnie z zasadami kształtowania formy architektonicznej obiektów stosownie do określonego przeznaczenia terenu,
- ochrony, kształtowania środowiska przyrodniczego, w tym między innymi zachowanie powierzchni niezabudowanej zgodnie z ustaleniami dla wydzielonych terenów jako powierzchni biologicznie czynnej, objęciem rekultywacją terenów wydobywczych;

proponuje się objąć analizą skutków realizacji ustaleń studium, w tym jego zmiany, a później „monitoringiem” określonym w art. 55 ust. 3 pkt 5 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, **następujące wskaźniki:**

- zmiany powierzchni terenów użytkowanych rolniczo (w ha/rok),
- liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców,
- wydatki inwestycyjne gminy (w % do wydatków ogółem),
- inwestycje zewnętrzne (liczba),
- przyrost długości dróg gminnych i wewnętrznych (w km/rok),
- przyrost długości sieci kanalizacyjnej (w km/rok),
- odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej (%),
- odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej (%),
- odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej (%),
- przyrost powierzchni biologicznie czynnych (w ha/rok),
- pozwolenia na budowę (liczba wydanych pozwoleń na budowę z podziałem na funkcje podstawowe w ciągu roku),
- zasoby mieszkaniowe (m² na jedną osobę),
- powierzchnia terenów objętych planami (% udział w stosunku do ogólnej powierzchni miasta/gminy),
- obiekty ochrony przyrody (liczba, powierzchnia w ha),
- powierzchnia zalesień (w ha i % udział w stosunku do ogólnej powierzchni gminy),
- obiekty energetyki odnawialnej z podziałem na rodzaj energii (w szt.),

Monitoring, obejmujący w/w propozycje wskaźników powinien być przeprowadzany poprzez coroczne sporządzenie raportu przedstawiającego zestawienie danych i informacji o aktualnym stanie gminy, stanie realizacji zamierzonych celów rozwoju, stanie zagospodarowania przestrzennego oraz zmianach, które zaszły w tych aspektach w okresie od poprzedniego raportu. Szersza analiza skutków realizacji postanowień zmiany studium, obejmująca badanie trafności, efektywności oraz użyteczności podejmowanych działań, a także zawierająca opinię mieszkańców gminy powinna być wykonywana co 5 lat.

10. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Nie stwierdzono transgranicznego oddziaływania na środowisko skutków realizacji niniejszego Studium, które wymagałyby uruchomienia procedury, o której mowa w art. 104 oraz art. 113-117 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

Stwierdzono, że zaproponowane w projekcie studium rozwiązania zapobiegające i ograniczające oddziaływanie na środowisko przyrodnicze nowego sposobu zagospodarowania oraz lokalny charakter zmian w strukturze przestrzennej gminy będą ograniczały możliwość występowania niekorzystnych zjawisk o charakterze konfliktów związanych z zagospodarowaniem jedynie do obszaru gminy, ewentualnie gmin sąsiednich, a co za tym idzie przeprowadzenie procedury transgranicznego oddziaływania na środowisko nie było celowe. Wskazuje na to samo położenie geograficzne gminy Włocławek.

11. PODSUMOWANIE

„Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Włocławek” sporządzona została po opracowaniu projektu studium i przed procedurą uzgodnień i opiniowania tego dokumentu.

Prognoza jest opracowaniem opartym głównie na bazie posiadanych materiałów zgromadzonych do studium. Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano również inne dostępne publikacje, dokumenty i raporty dotyczące obszaru gminy opracowane przez inne instytucje, a dotyczące środowiska i zmian w nim zachodzących. Dostępne opracowania pozwoliły na sprawdzenie w jaki sposób proponowane w studium rozwiązania przestrzenne odnoszą się do uwarunkowań przyrodniczych terenu.

Studium, samo w sobie nie rodzi zasadniczo żadnych skutków środowiskowych. Źródłem potencjalnych skutków środowiskowych (negatywnych i pozytywnych) będzie dopiero realizacja poszczególnych działań, czy przedsięwzięć inwestycyjnych, przy czym tylko część z nich będzie nieuchronna. W studium wyznaczono obszary, dla których ustala się obowiązek sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jeśli tego wymagają przepisy odrębne lub wynika on z ustaleń studium. Zawarto również wytyczne do uwzględnienia przy sporządzaniu mpzp.

Prognoza nie określa precyzyjnie skutków środowiskowych ze względu na brak „przywiązania” poszczególnych inwestycji do miejsc ich realizacji oraz określenia ich skali i sposobu realizacji, ale ma charakter ostrzegawczy. Wskazuje elementy środowisk, których jakość (stan) może ulec pogorszeniu w wyniku realizacji studium.

Przyjęcie prognozy jako dokumentu ostrzegającego przed potencjalnymi zagrożeniami powoduje, że lista wskazanych w jej wyniku potencjalnych skutków środowiskowych w odniesieniu do poszczególnych obszarów może być znacznie szersza, niż rzeczywiste skutki środowiskowe, jakie wystąpią podczas realizacji studium.

Prognoza sporządzona do projektu studium, zgodnie z uzgodnionym zakresem i stopniem szczegółowości oraz zgodnie z zapisami ustawowymi, poddana zostanie łącznie z projektem zmiany studium procesowi uzgadniania i opiniowania.

Należy stwierdzić, że w projekcie Studium przyjęto zasady ładu przestrzennego oraz zrównoważonego rozwoju jako podstawę przy przeznaczeniu terenów na określone cele oraz dla określenia sposobu ich zagospodarowania i zabudowy, a także warunki równowagi przyrodniczej i racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska. W ogólnej ocenie oddziaływanie na środowisko przyrodnicze nie będzie znaczące pod warunkiem zastosowania wszelkich ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Włocławek oraz przestrzegania przepisów i zasad ochrony środowiska.

12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko jest jednym z podstawowych dokumentów niezbędnych w procedurze postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin przewidzianego w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 z późn. zm.). Organ administracji opracowujący studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego lub jego zmianę sporządza prognozę oddziaływania na środowisko, której zadaniem jest ocena środowiskowych skutków realizacji przewidzianych zamierzeń.

Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona dla obszaru gminy Włocławek została wykonana zgodnie z obowiązującymi w Polsce oraz Unii Europejskiej przepisami prawnymi odnoszącymi się do ochrony środowiska.

Podstawą określenia potencjalnych zagrożeń i konfliktów środowiskowych, jakie może spowodować realizacja projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Włocławek była analiza treści tego dokumentu. Przeprowadzono analizę treści zawartych w przyjętych kierunkach zagospodarowania w poszczególnych dziesięciu strefach polityki przestrzennej w odniesieniu do stanu środowiska na tych obszarach. Przedmiotem oceny było oddziaływanie opisanych

w projekcie studium ustaleń na rzeźbę terenu i krajobraz, powietrze atmosferyczne, środowisko wodne, klimat akustyczny, gleby, roślinność i zwierzęta i zdrowie ludzi.

Opracowanie to stanowi próbę oceny zmian i przekształceń środowiska przyrodniczego jakie zostaną wprowadzone po realizacji ustaleń studium. W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono, że realizacja studium wprowadzi w środowisku przyrodniczym szereg zmian, zarówno korzystnych jak i potencjalnie niekorzystnych.

Największe zmiany i przekształcenia na obszarze gminy spowoduje realizacja przedsięwzięć związanych z przestrzeganiem ustaleń dotyczących zasad ochrony środowiska przyrodniczego. Zapisane w studium kierunki rozwoju obejmujące likwidację wszystkich źródeł zanieczyszczeń gleby, wód powierzchniowych i podziemnych oraz rozwój sieci kanalizacyjnej umożliwiający odprowadzanie ścieków sanitarnych do mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków, czy też budowa przydomowych oczyszczalni ścieków, będą miały duży wpływ na poprawę stanu środowiska. Realizowane przedsięwzięcia będą miały ewidentnie proekologiczny charakter. Tym niemniej podczas realizacji niektórych z nich wystąpią pewne (najczęściej na niewielką skalę i chwilowe) negatywne oddziaływania, typowe przy prowadzeniu inwestycji liniowych (np. kolektory kanalizacyjne i wodociągowe, linie kolejowe, drogi) zmiany i przekształcenia niektórych komponentów środowiska

Mniej bezpośrednio sprzyjające dla środowiska będą zmiany spowodowane działaniami wynikającymi z realizacji kierunków rozwoju komunikacji - projekty związane z budową i przebudową dróg czy chodników. Działania związane z przebudową spowodują zajęcie pod drogi pasów terenu przylegających do istniejącej już infrastruktury drogowej i będących już pod wpływem antropopresji związanej głównie z emisją hałasu i zanieczyszczeń komunikacyjnych. Skutkiem przebudowy dróg będzie przede wszystkim poprawa warunków akustycznych i aerosanitarnych terenów przyległych, a więc i poprawa warunków życia mieszkańców. Zmniejszy się też negatywne oddziaływanie na środowisko wodne (budowa systemów ujmujących wody opadowe z powierzchni komunikacyjnych). Poprawi się też bezpieczeństwo ruchu drogowego.

Zapisane w studium kierunki kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej zmiernają przede wszystkim do ochrony i racjonalnego wykorzystania gruntów rolnych, gdyż jednym z priorytetowych kierunków rozwoju gminy pozostaje funkcja rolnicza. W przypadku gdy, grunty rolne w wyniku zmian sposobu użytkowania zostaną trwale wyłączone z produkcji rolnej, może to spowodować zmiany wpływające na glebę, szatę roślinną oraz krajobraz.

Ważne są również zapisy dotyczące ograniczeń występujących na obszarach cennych przyrodniczo. Odpowiednie zapisy skierowane zostały na obszary związane z wydobywaniem kruszywa naturalnego, oraz terenów lotniska sportowo- rekreacyjnego.

Przyjęte w projekcie studium rozwiązania, służą ograniczeniu negatywnych oddziaływań na środowisko poszczególnych sposobów zagospodarowania i zainwestowania terenów oraz zachowują zasady ochrony obszarów aktywnych biologicznie i zabezpieczenia struktur przyrodniczych.

13. WYKORZYSTANE MATERIAŁY

Do sporządzenia niniejszej prognozy posłużyły dostępne prace dokumentacyjne, studialne i opracowania kartograficzne dotyczące problematyki środowiska przyrodniczego lub jego poszczególnych komponentów, a także problematyki zoologicznej. Wykorzystano także wyniki i materiały własne, zebrane podczas rekonesansu terenowego. Wśród opracowań, w szczególności wymienić należy:

- Opracowanie ekofizjograficzne wykonane na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Włocławek, wrzesień 2022 r.;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Włocławek, przyjęte uchwałą nr XXIV/162/2000 Rady Gminy Włocławek z dnia 27 listopada 2000r. oraz materiały wejściowe opracowane do studium,
- Program ochrony środowiska Gminy Włocławek 2020-2022 z perspektywą do roku 2026 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, zatwierdzony uchwałą Nr XXVI/186/20 Rady Gminy Włocławek z dnia 15 września 2020 r.,
- Gminny program opieki nad zabytkami Gminy Włocławek na lata 2020-2023, Uchwała Nr XVII/135/19 Rady Gminy Włocławek z dnia 30 grudnia 2019 r.
- Program Opieki nad Zabytkami Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2017-2020 (Uchwała nr XXXI/518/17 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 kwietnia 2017 r.)
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2005 r. oraz jego aktualizacje.
- Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2030 – Strategia przyspieszenia 2030+, przyjęta uchwałą XXVIII/399/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2020 r.
- Plan Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko-Pomorskiego na Lata 2016-2022 z perspektywą na lata 2023-2028, przyjęty Uchwałą Nr XXXII/545/17 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 29 maja 2017 r.,
- Program ochrony środowiska województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2022-2030”, uchwalony przez Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego Uchwałą Nr XLVIII/646/22 z dnia 29 sierpnia 2022r.
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie na terenie województwa kujawsko-pomorskiego przyjęty Uchwałą nr VIII/137/19 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 czerwca 2019 r.: <https://bip.kujawsko-pomorskie.pl/program-ochrony-srodowiska-przed-halaszem-dla-drog-krajowych-o-ruchu-powyzej-3-000-000-pojazdow-rocznie-na-terenie-wojewodztwa-kujawsko-pomorskiego-uchwalony-przez-sejmik-wojewodztwa-kujawsko-pomorskie/>
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko – pomorskiego przyjęty uchwałą Nr XI/135/03 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Kujawsko-Pomorskiego z 2003 r. Nr 97, poz. 1437),
- Projekt Planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko – pomorskiego, Kujawsko - Pomorskie Biuro Planowania Przestrzennego i Regionalnego we Włocławku, maj 2018r.;

- Informacja o stanie środowiska województwa kujawsko-pomorskiego w 2018 r. - Inspekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, Bydgoszcz 2019 r.
- Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce wg stanu na 31 XII 2016 r., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa (<http://surowce-mineralne.pgi.gov.pl/index.htm>);
- Bank Danych Lokalnych (BDL) www.stat.gov.pl;
- Przyroda województwa kujawsko-pomorskiego, praca zbiorowa, Bydgoszcz 2001 r.,
- Geografia fizyczna Polski, oprac. J. Kondracki, PWN Warszawa, 1988,
- Geografia Polski - mezoregiony fizyczno- geograficzne, J. Kondracki - PWN 1994
- Mapa obszarów Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony, red. A. S. Kleczkowski, AGH Kraków 1990;
- Szata roślinna Polski – W. Szafer, PWN Warszawa 1972,
- Zarys klimatu Polski, A. Woś - Wydawnictwo Naukowe UAM 1995,
- Zarys Nauk Geologicznych. Geologia historyczna E. Passendorfer, Wydawnictwo Geologiczne, Warszawa 1968.
- Autostrada A1 Toruń – Stryków –Zadanie I, Czerniewice – granica województwa kujawsko-pomorskiego/łódzkiego od km 159+900 do km 230+817. Raport o oddziaływaniu planowanego przedsięwzięcia drogowego na środowisko, kwiecień 2008r. oraz lipiec 2009r.
- Inwentaryzacja złóż surowców mineralnych z uwzględnieniem elementów ochrony środowiska na terenie gminy Włocławek, województwa włocławskie. Zakład Usług Geologicznych „Geo-Wiert” s.c., Kielce 1994-1998
- Zbiór Zaleceń Dobrej Praktyki Rolniczej, Warszawa, luty 2019 r., file:///D:/Documents/Downloads/0362_zalecenia_dobrej_praktyki_rolniczej_26022019_egz_BIP.pdf;
- Komentarz do mapy sozologicznej w skali 1:50 000 Arkusz N-34-123-A Włocławek. Opracował zespół w składzie: Mieczysław Kunz, Leon Andrzejewski, Włodzimierz Marszelewski,
- Mapa hydrograficzna województwa kujawsko-pomorskiego,
- <http://mapy.infoterren.pl/hydrograficzna>;
- Komentarz do mapy hydrograficznej w skali 1:50 000 Arkusz N-34-123-A Włocławek. Opracował W. Marszelewski,
- Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), Warszawa 2017,
- Informatyczny System Osłony Kraju, https://wody.isok.gov.pl/imap_kzgw/?gpmmap=gpPGW;
- Zmiany czasu trwania meteorologicznego okresu wegetacyjnego w Polsce w latach 1971–2000 oraz 1981–2010, Joanna Krużel, Agnieszka Ziernicka-Wojtaszek, Łukasz Borek, Krzysztof Ostrowski, <http://docplayer.pl/72011259-Zmiany-czasu-trwania-meteorologicznego-okresu-wegetacyjnego-w-polsce-w-latach-oraz.html>

- Baza danych o Głównych Zbiornikach Wód Podziemnych – GZWP, Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, <https://www.pgi.gov.pl/psh/dane-hydrogeologiczne-psh/947-bazy-danych-hydrogeologiczne/8890-gzwp.html>;
- Poradnik dotyczący gospodarki ściekowej w kontekście wykonywania krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Warszawa 2010.
- Roczna ocena jakości powietrza województwie kujawsko – pomorskim, raport wojewódzki za rok 2022, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Bydgoszcz 2023
- Strona internetowa Urzędu Gminy Włocławek <http://www.gmina.wloclawek.pl>,
- Strona www Starostwa Powiatowego we Włocławku <http://wloclawski.pl/>
- Strona internetowa Nadleśnictwa Włocławek <https://wloclawek.torun.lasy.gov.pl/lasy-nadlesnictwa#.XtKwRznLiM8>
- Ptaki.info: http://ptaki.info/index_obszary.php?dzial=2&kat=8&art=24&limit=0
- Towarzystwo Przyrodnicze Alauda: <http://ptakibagien.alauda.org.pl/about/show/6/>
- Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych Lokalnych, <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/start>
- strona internetowa Zarządu Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy, <http://www.zdw-bydgoszcz.pl/>
- strona internetowa Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, <https://www.gddkia.gov.pl/>
- <http://natura2000.mos.gov.pl/natura2000/>;
- <https://www.igipz.pan.pl/Regiony-geobotaniczne-zgik.html>
- http://www.lasy.gov.pl/publikacje/copy_of_gospodarka-lesna/hodowla/regionalizacja-przyrodniczo-lesna-polski-2010-1/view
- <http://www.imgw.pl/>
- <http://geoportal.pgi.gov.pl>
- <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
- <http://bydgoszcz.rdos.gov.pl>
- <http://wios.bydgoszcz.pl>
- <http://www.kzgw.gov.pl/index.php/pl/jednostki-organizacyjne/mapa-obszarow-dzialania>
- Materiały i obserwacje własne z wizji lokalnej.

Oświadczenie autora prognozy oddziaływania na środowisko

Toruń, 10.05.2023 r.

Oświadczenie autora prognozy oddziaływania na środowisko

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz w ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.),

w związku z art. 74a ust. 2 ww. ustawy oświadczam, że:

ukończyłam, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, jednolite studia magisterskie na kierunku geografia, tj. kierunku związanego z kształceniem w obszarze nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Jolanta Rudnicka

.....
(podpis autora prognozy oddziaływania na środowiska)